

Det norske språk- og litteraturselskap 1956.
Dorothe Engelbretsdatter: *Samlede skrifter. II.*
Taare-Offet. Siste sanger. Viser og rimbrev.
Utgave ved Kristen Valkner.
Teksten er lastet ned fra bokselskap.no

Samlede skrifter. II

Taare-Offet. Siste sanger. Viser og rimbrev

Dorothe Engelbretsdatter

1685

Dend

Stormæchtigste Høybaarne

Dronning

Charlotta Amalia

**Dronning til Danmarck oc Norge,
de Wenders oc Gothers, Hertuginde i Schleszvig,
Holstein Stormarn oc Dytmarsken, Fød Land-Grevinde til
Hessen, Fyrstinde til Hirtzfeld. Grevinde til Oldenburg og
Delmenhorst, Kazzenellebogen, Diez Ziegenhain,
Niddag oc Skauenborg.**

LJffsens Første Ærens Konning

Følge i hvert Fode-fed,

Min Stormæctigst Arffve-Dronning

Og forleene hende Fred.

Gid jeg med mit Klenlig Mæle,

Som et bev-ræd ydmygt Blod,

Underdanigst motte knæle

For min Naadig Dronnings Fod.

Jcke har jeg meer at bære,

End en haandfuld Sort paa Hvit,

GUD og Dronningen til Ære,

Qvinde-Magt forslar kun lit.

Enckens Skierff hun effter Effne

J GUDs Kiste lagde ned,

Var vel lidet værd at neffne,

Dog tog Ærens Konge ved

Synderindens Taare-Gyden,

Hvor med hun har vunden Bøn,

Kronen for alt Qvinde-Kiøn.

Tag da, kroned Monarkinde

Bogen med it Naadigt Siun,

En bedrøffved Norsk-fød Qvinde,

Bær til Dronningens Paulun.

Møllers Trøst- og Taare-Kilde

Hand udførte priselig,

Om Jødindens Græde-Gilde,

Til den Gierning dristed mig,

Med en Pen i Graad Poleret,

Skreff jeg dette Qvinde-Verck,

Saa, som Mesteren dicteret,

Hand er i de Svage sterck.

Lad det hielpe lit paa Sagen

Dronninglige Majesteet,

At Maria bleff antagen,

Oc aff Christo høyt anseet.

Lærdis Bøger mig tilsteder

Jeg maa kalde Qvinden saa,

Hvem hun var, og hvad hun heder,

Fick hun hvis hun pegte paa,

Hendis Anger-fulde Noder,

Kunde meget got forsla,

O Charlott Amalia:

Naade staar ved Bøn at vinde,

Paa den Trøst mit Haab beroor,

Himmel-giffven Konninginde:

Sig: Dig skee da som du troor.

Hendis Majestetz
Allerunderdanigste
og
i dybest Ydmyghed
Trohiertig Forbederinde
Dorothe Engelbretz-Daatter.

Gud-Elskende Læser.

U-Anseet jeg kiendte mig forringe til, at gjøre videre Forklaring paa Trøst- og Taare-Kilden, *Doct. Møller*, udvald herlig sammen skrev, om den bodfærdig Synderinde, satte jeg dog blant andet en Deel ud paa Vers for Materiens Yndelighed skyld, og mit eget Hierte til Fornøyelse i min bedrøffved Stand. Før bød jeg Sang-Offer frem, som GUD skiød mig i Sinde, oc nu ved samme Raad-giver, Taare-Offer; saa ubestandig er Verdens Fryd. Naar Rosen falder aff, faar Stilcken en sørgelig Fasun. Men som jeg ved Troens Taarer haabis at græde mig ind i Himmelen oc see Frelseren med forklared Øyen, skal det i Jammer-Dalen være min Glæde at holde mig til ham. Tag derfor min enfoldig Gierning op i beste Maade, Qvindeligt er mit Arbeyd, Qvinde var hun Poenitentzen gjorde, oc gick glad fra HERRens Ansict. Gid enhver hvis Retfærdighed er som et besmitted Klæde maa gjøre ligesaa. Jeg slutter med den Bøn, oc ynsker hin Dydefuld Læser GUDs Naade, Velstand i dette Liff og Salighed i det Tilkommende.

Beed got for mig igien, gjør det saa gjør du vel, Og sig naar jeg er Død: GUD glæde hendis Siæl.

Dorothe Engelbretz-Daatter.

Den Taare-gydende Synderinde.

Hun græd og fanged an at væde

HErrens Beene.

ALt Nyt som sielden skeer! Her hid hvem da vil see

Jt bood-fuld Creatur, der sig for Synden vree;

Jt bedrings *Contrafej*, it Speil for Mand og Qvinde

Den Priis *Maria* bær, hun var een Synderinde:

Men hafde rased ud oc nu tog Sviffted ind,

Lod Hiertet op for Gud med Taare-stribed Kind.

Hans Billed blef dißver ved hendis Udyd smuddred,

Det tag hun skiødisløs i Synde-Sølen sluddred

Al saadan daarlig Drifft den usle Siæl fortrød

Og giennem Øyene forkyndte ham sin Nød.

Hun var saa Hierte-klemt at Tungen laa i dvale

For ømme Smerte-suk, hun aarked icke Tale

Og hvor til tiende det at giøre megen Snak?

Da hendis gandske Verk i Poenitentze stak.

Aff Banghed Tolderen kun talte lit oc sagte,

Der hand bag Templens Dør fem Ord til Veje bragte.

Langt større Skrek var her, hos dette syndig Lem.

Som fant sig u-beqvem it Ord at føre frem.

Graad giorde Tungen lam at tale hvad hun skulde,

Men Meeningen var god, det tog Gud an for fulde.

Og *Pharaonis* Magt kom bag i fulde Traff,

Da mellem Fryct oc Haab stod *Moses* taus oc maabte

Dog spurte HÆrren ham hvorfaare hand saa raabte?

Hans Sucke var it Raab, det hørde Frelseren,

Og derpaa fuldte strax gienliud aff Himmelen.

En bange Siæl er stum det fik *Maria* finde,

Beængst og Mæle-løs stod hun den Synderinde:

Men talte dog ved Graad saa prjselig og klart,

At Skaber-Manden selff til hendis Ord har svart.

Vi hører vel ret nu hvad hand miskundig sagde,

Da hun sit bood-fuld Snak indvortis søt belagde.

Væd Bønnen, Syndere, gjør som din JESus vil

Skal hand bønhøre dig, da faar det saa gaa til.

Den Bøn har kraftigst Fynd der drenckis i Vandfarfve

Slar Læberne skjønt Fejl det vil Gud med dig skarve.

Naar Hierted taler reent gaar din Begiering fort,

Udvortis Tunge-vaes hand acter icke stort.

En sønderslagen Aand kand JESu Venskab vinde;

Graad er it Læge-blad det viste denne Qvinde.

Hun græd, og i det Sprog bestod all hendis Bøn,

Der med var Gud tilfreds, det gaf for ham it Døn.

Hin Naade-tørstig Siæl paa mangel Maade beder

Nu sagte, nu med Skrig, nu Hænderne udbreder.

Nu sucker knælendis, nu fryctsam kiger op,

Nu svemmer hen i Graad, som denne syndig Krop.

For sindetz Øyen stod hvad Fauter der var fløyen,

Og for den Aarsag flød de legemlige Øyen,

Som icke før var van til saadan Regne-sky;

Men straaled Fryde-fuld, naar de saae Dagen gry;

Nu Sorgen offver alt i hendis Sind regeret,

Til angers Draabe-Vand de blifver *resolveret*,

Omskifted vircked jo den værdig Hellig Aand;

Hand holte hemmelig med hende Haand i Haand.

Naar Himmelens *Monark* fordeeler sine Vinde,

Har Vandene sin Fart, og Floderne maa rinde.

Saa tjlig *Jacobs* Børn i Ørcken mangled Vand,

Forskaffed hand dem nok, som af Steen-klippen rand.

End meer at undris paa: Gud dette Klippe-Hierte

Forandret til en Dam, udbrøt aff Anger-Smerte;

Strax hand met Lovens staf slo paa der hun var øm,

Brast Taare-Vandet ud, i Mengden som en strøm.

Naar Druen persis dict, og Kirsebæred tryckis,

Adspreder Saften sig; forsøg! Det skal vel lyckis:

See denne persed Siæl bleff tryct af Aandens Kraft:

Mon icke det var Tjd at spree sin Taare-Safft?

Der hun hørsommelig, som Frelseren begierte,

Til Offer førde ham it sucke-knused Hierte.

Blant dem som leffved i det gamle Testament,

Fik Offred vaskis ud før det bleff dyctig kient,

J denne Offerings Sag var Øynen Tvette-karet,

Der skulde offris ham, som oc for hende med

Paa Træet offred sig; Det volte Qvinden GRÆD.

De Taarer motte fort, der i var ingen Hinder,

For Solen smelter Jis, for Jlden Voxet rinder.

Nu denne stod saa nær, Hun varlig rørdte ved

Retfærdighedsens Sool, som kom her offven ned,

Og Syndere til Trøst en Elskovs Jld antente.

Var det da mueligt mand andet kunde vente?

End hun jo samme Stund bevægt og Taare-vaad,

Fik flyde hen i Vand, og smelte bort i Graad.

Der fordum *Lazarus* fuld sødt i Grafven soffver,

Og Frelseren stod hos da løb hans Øyen ofver.

See! sagde Jøderne hvor kiær hand haffde ham;

Paa denne Qvindis Fær man samme Tegn fornam.

Hun maa haft JEsu kiær, der sig saa dybt anmelder,

At bare Kierlighed aff hendis Øyen velder.

Heed Luft, vaadactigt Vejr, hidt Hierte, vaade Kind;

Stilsvigende hun græd, bedrøfvæt i sit Sind.

Og holt bestandig ved, til HERren sig forbarmed,

Den Siæl hans Kiærlighed har vel igiennem varmed,

J Taare smelter bort, J Sorrig qvælis nær,

Naar hende falder ind hvor ofte hun dißver.

Aff syndig Mißforstand opirred ham til Vrede,

Som i *Gethsemane* Blod-draaber motte svede;

Hun vil ved Elskovs Graad formilde ham igien.

De Taare teckis Gud; paa dem hans Naade fenger,
Fra hannem kommer de, til hannem de sig trenger

Og som it Sende-Bud erlanger god Besked,

Fryct græder offteste, saa gjør oc Kiærlighed.

Med somme Mennisker det tit er saa beskaffen,
At de slar Synden hen, oc kun begræder Straffen,

Hos dette sølle Kree har Graaden anden Fynd

Hun sætter Straffen bort og græder for sin Synd.

Sanct Peder græd vel og for hand lod sig bedaare,
Dog gick hand ud fra Folk at skiule sine Taare.

Men denne foor alt fort og acted ingen Snak,

Hun græd der andre sad, vel lystig aad og drak.

Just under Maaltjds Tjd, aff hendis Hofved-Kilde,
Frembar sin Taare-Ræt i Pharisærens Gilde:

For smerte brente Hun, som icke skammed sig

Blant Folk i Gieste-bud, at græde offentlig.

Du tyckis, uden tvil, da hver paa hende gaber,
Falt Tjden u-beqvem? Ach Nej! se til din Skaber,

Der hand i fordom Tjd drog mod *Jerusalem*,

At holde Paaske-Fest, og Folked trengte frem:

De store med de smaa, gik op at høre Stammen,
Prædicke Herrens Nafn hiert-kipped allesammen:

Almuen sang Triumph, Mundkaade hver oc een;

Men JEsu Taare rand langs ad hans Kinde-been.

Var dog i Tjde grædt; paa det vi kunde lære,
At hvor stor Latter er, vil Graaden og saa være.

Maria græd; De loo, som var hos Vjnen glad

Og tenckte lidet paa, hvad dennem stod i Fad.

Brug Lysten maadelig, mens Lycken for dig dandser!
Det tør vel hende sig, hun mit i Glæden standser.

Som Legen klinger best, faar Piben andet Lyd,

En ond forvorpen Stund kuldkaster al din Fryd.

Du paa den grædende bør ingen Latter spilde,
Tenck naar det gaar dig vel, det og kand gaa dig ilde.

Huem ved før Aftenen din Glæde tar Forlov,

Da har du self, maa skee, hans yncksom Graad behov.

Skynd dig til Himmelen, hvor varig Glæde vancker,
Din JESUS hver en Taar aff dine Øyen sancker.

Naar vi for Lammet staar i hvide Kiortler klæd,

Da heder icke meer; den Synderinde GRÆD.

J lystigt Lau kandskee hun Giesterne forkynder,

Der ingen aff dem gad begræde sine Synder;

Men slucked Sorgen ned i lecker Tractement,

At hendis Næring var graad-spiise Kummer-blent.

Hun sig i Aanden glad med dise Rætter pøser;

Saa gafner Alting den, som elsker sin Forløser.

Bekymring er for ham it daglig Gieste-bud,

Der følger Glæden paa, som Sool-skin efter slud.

Regn ledsker Jorderig, naar Heeden det vil qvæle,

J denne Ledskelse Kong *David* hafde Smag,

Hand siger: Graaden er min Spise Nat og Dag.

Naar andre moored sig med allehaande Rætter,

Hand sig alt immer fort i Taare-Kaasten mætter,

Jt andet Menniske faar kun om Dagen Mad,

Men samme HErrens Mand græd Dag oc Nat i Rad.

Oc meer forslo det Vand udgydt aff Taare-Becken.

End deris Lyste-Mad der specked Orme-Secken,

All Verdens kræsen Tøy, fornøyed icke ham,

Der var for Syndens skyld i Sorgen blefven tam:

Hans Leffned fyltis op med Klynke-graad og Klage,

Det væsen holte hand for Juel og gode Dage:

J Haabet, at den Siæl her saaer sin Taare-Sæd,

Bær hissed Fryde-neg. Nu denne Qvinde GRÆD.

Naar Helvids Locke-Fugl en simpel Christen hidser,

Til det Gud ancker paa, hand Synden let afridser,

Og gifver grofve Feil en yndelig Fasun,

J Smagen Sucker-sød, i Vecten som lit Dun.

Der voffver mangan paa, og synder mens hand gider;

Naar Synden er fuldbragt, fornemmer mand omsider.

Det søde danis til en bitter Malurt Knop,

Og aff den lette Dun en Byrde dagis op:

Huor under Synderen nær seigner ned, og syncker,

Saa hand for hiertens Angst, maa drage sørge-ryncker.

At Syndsens tunge Læb ham ofver Hofved gaar.

Da hør is vel iblant som der om *Cain* skriffvis:

See! større er min Synd, end den mig kand tilgifvis.

Med Uro plagis hand, som før var kek og kaad;

Paa Soolskin følger Regn paa Synden suk oc graad.

Min Ven: i saadan Vand Man slige Fiske fanger.

Hvo Diefvelen vil tro, hand bag aff Dandsen ganger.

Du stundom vredelig fortaler den aff Mact,

Som mod de Christne Folk med Tyrken indgaar pact;

Fortal dig ickun selff, naar du tit hen i blinde

Gjør Pact med *Belial*, din Guds affsagde Fiende.

Den uforskammed Aand du billig effter Pligt,

J Daaben har forsagt, det er jo græseligt:

Jt ufornuftigt Dyr sig icke selff ombringer,

Og aff Motvillighed i Fare-Vandet springer,

Men du, som har Fornuft undviger Liffsens Platz,

Oc styrter dig ved Synd i Helvedis Moratz.

Fortryd da hiertelig, du lefver offverdaadig,

Oc si med Tolderen: GUD vær mig Synder naadig!

Hans Naade først oc fremst er de beklemtis Trøst,

Søg den, med Taarene, hos ham dig har forløst.

Hvad Christus hvervede, skal ingen fra dig røfve,

Hans Værdskyld er dig nok, Trotz Satan Helvids Løffve,

Der lurder paa din Siæl, at gjøre den Fortræd.

Maria, seer du vel, advarer dig: Hun GRÆD.

Den piber, som er Vee, hos Blod er altid Vunder:
Her gik nok Siun for Sagn, og det var ingen under,
Strax hun befølte sig saa saared i sit Bryst,
Da blødde Øyene, som de var sønderkryst.
Huo der forsynder sig, hand som en vidløs Daare
Slar Vunder i sin Siæl, O skrek, den Siæl at saare,
Gud self med sine Saar paa Kaarsens Træ har bødt:
Og blifver dog, dißvær, ved Synd paa ny opbrødt.
Det hærder mangel en der elsker syndsens Søle,
Saa hand sin Siælis Saar umuelig kand føle.
Hvor skal paa den Maneer Blod-vedsken yttre sig,
Naar Synderen er stift og u-bevægelig?
Mand heller vringed Vand af den steen-haarde Klippe,
End en bodfærdig Taar, skal af hans Øyen drippe;
Som icke vil bestaa, hand ved aff nogen Synd,
Dog hand til Ørene staar kliint i syndsens Dynd.
Det ubetencksam Raad, siugdommens Art at skiule,
Giør Skaden dødelig, og Vunderne for fule.
Der troor sig ingen til at læge disse Saar,
Hand icke bliffver var før Kroppen undergaar?
Hvor er en salvis Krafft i *Gilead* at finde?
For den som icke self vil lade sig forbinde?
Huad giør Gud midlertjd: hans Haand er icke seen,
At sla paa Synderen, saa hand faar mange Meen,
Og ofverrumpler ham med storm og straffens Vunder

Slar i sig og forbaust ved Kaarsit tencker da:

Har jeg saa ondt forskyldt? hvor kommer dette fra?

Vil HERRen ham saa vel, at Flinte-Hierted knusis,

Og det formørcked Sind først rettelig opliusis

Saa hand kun uden skrømt kand finde sin Skavank,

Gaar Raad aff Vunderne med spreng oc jefnlig Ank,

Da gyser Blodet frem, da reddis hand for Trøyen,

Da vercker Saarene, da vedsker saa hans Øyen,

At Vand i Hobe-tal far ud som aff en Elff,

Og for hans Daarskabs skyld, hand lucter i sig self.

Naar nu de syndig saar Samvittigheden qvæler,

Er Siælens *Docter* nær med sine Læge-væler:

Og, meer end redebon forbinder all hans Brek,

Mens hand tog Auen an og fandt sit Synde-knek.

Paa Gud er Straffen lagt, for vi skal nyde Freden:

Og ved hans aabne Saar erlanger vi Helbreden.

Derfor, O Syndere, vær icke stiff og slem,

See! bløder Vunderne, saa heeler JESus dem.

Og græder du for Trøst, den under hand dig gierne,

Hvor ilde det staar til i din forsørged Hierne;

Paa sikast kommer dog din Græden got aff stæd.

Det gaf *Maria* Mact, du hører jo Hun GRÆD.

Naar Vaad-ild stiger op, den ene med den anden

Bær Vand, og hielper til, at de kand slucke Branden.

At ofver hendis synd Guds vredis Jld var tendt;

Da vil hun den igien med sine Taarer ledske.

Der vofver ingen sig nær Jlden uden Vedske:

Og ingen, uden Graad, nær den fortørned Gud,

Hvis Vrede, som en Jld, af Munden luer ud.

Saa snart hand taler kun met Synderen i Vrede.

Qvalm æder hannem op, hand tæris bort i Hede.

Som inted Vox for Jld u-smelted kand bestaa,

Maa den Ugudelig for HErren undergaa.

Hand, som en fyrig Jld, sin Jfver lader brende,

Der evig holder ved, og tager ingen Ende.

Vred-ildens grusam brand saa blussendis og rød

Aff Synden tendis an, som Kullen aff en Glød.

Og bliffver icke den i Tjde sluct omstunder,

Da brender Jlden dybt til Helvede hen under;

Og hører aldrig op, giff der paa flittig Act:

Naar Veden først er ald, har Jlden ingen Mact.

Holt op at øfve Synd, saa dempis Vredsens Lue:

Toe, rens dig, og tag bort det Gud gid icke skue.

Slem Jdret og hvad meer her drifvis ham til spot,

Lad af at gjøre Ont, og lær at gjøre Got.

Tract efter Retviibhed som HErren dig befaler,

Hvad Løn der følger paa, hand klarlig nok afmaler.

Trøst den bedrøfvede, kaars-Skolen gjorde spag;

Skaf Faderløse Ret, hielp Encken i sin Sag.

Kom da, saa vil vi gaa i Rette med hin anden,
Der har du Meningen, fremført aff Frelsermanden:
Er dine Synder end Blod-røde til at see,
Saa hvide blifver de, som Natte-falden Sne.
Hvo der adlyder ham skal nyde Landsens Gode;
Men hvem der veigrer sig, i Lengden maa formode:
Hand ædis op aff Sværd, er sagt af Herrens Mund;
Nu Vandet slucker Jld, derfor i denne Stund,
Vand-Draaberne her ud aff den steenhaarde Hule!
Saa kand GUD icke meer Barmhiertigheden skiule.
Hvor haard hand holder sig da maa du ljde paa,
Hans Hierte blødis op aff dine Taarers Aa.
Naar Moderen kun seer at Fostrids Taare rinder,
Mand hende neppelig saa flinte-Hiorted finder,
Hun jo tiltaler det it Ord som giffver Trøst,
Saa gjør din JESUS og med sin lifsalig Røst.
Hand meer end Moderlig sit Hierte til dig bøyer,
Seer hand din Taare-fart met Trøst hand dig fornøyer:
Der *Agar* med sin Søn kom i det øde Sted,
Og finder intet Vand at ledske Drengen med,
Var hun i Hiertens Angst og kunde vel fornemme
At *Ismael* fik døe, græd saa med opløfft Stemme.
Gud lod en Kilde see, da Nøden siuntis størst,
Vand-Flasken fik hun fylt: og slucte Barneds tørst.
Ved Synd *Maria* gik u-lydig ud fra Naaden,

Hvor ingen Trøst faldt aff, men saae fortørred ud,

Hvad got beegner den som icke har sin Gud?

Det ypperste Klenod en Syndere kand finde,

Udørcken Vedskeløs forskrecked denne Qvinde.

Her staar det tabte Faar, og græder efter Trøst,

Som Barned op i Graad traar efter Moders brøst.

Vellysten tog *Valet* og Døden var i Gryden,

Det kunde mand forstaa paa Qvindens Taare-gyden.

Græd-Aaderen sprang løß i Hierted hemmelig,

Og spired ud igien aff hendis Øyen vig.

Da lod Gud denne Siæl see Christum Lifsens Kilde.

Dermed var sorgen sluct, hun fik strax hvad hun vilde,

Sin Synds Forladelse, Mißhandling undertræd.

Med Taare søgte hun, med fryden fant: hun GRÆD.

Der *Esau* fornam hand aff sin gamle Fader,

Fik ingen Signelse hand med mißmodig Lader,

Opløftede sin Røst, og sagde grædende:

Min Fader, har du da kun en Velsignelse?

Kun en Velsignelse har Faderen her oven,

For dem, der holder det som skreffved staar i Loven,

Men vantro Syndere skal icke nyde den.

Med Trusel løfver hand det Folck Forbandelsen,

Maria viste vel, at der hun elsked Synden,

Forbrød Velsignelsen: og i slig farlig Skynden,

Tag Varssel syndig Siæl og græd saa vel du maa.

Thi du foruden Gud har intet got i vente.

Hos ham er effter Ynsk Velsignelsen at hente.

Naar du forskertzer den er alle Ting omsonst,

Da gielder hvercken Pract, Jndbildung eller Konst.

Din Glæde vender sig til Sorg og lindris icke,

Din høye Stand til Fald, din Rjgdom til en Stricke,

Din Vellyst til en Orm i din Samvittighed,

Din Død en hastig Fart til Pø lens Pjne-Sted.

Græd da, saa du tilgaffns i Graad dit Ansigt bader,

Viid ogsaa det her hos at Gud din ævig Fader

Borttog Forbandelsen, som en ret Siæle Ven,

Hos hannem finder man Velsignelsen igien.

For alle hver oc en; Saa du skal icke meene,

Hand denne dyre Skienk afflegger til dig eene.

For selff-retfærdige den aldrig er tilfals,

Men for en Siæl der bær Synd-sorgen paa sin Hals.

Formedelst *Esau* græd icke Troens Taare,

Hand ad Velsignelsen, gick ogsaa mist derfaare.

Tro da, hvad Christus har fortient hver syndig Lem,

Skal icke dig undgaa som og er een aff dem,

Fat ham paa den Maneer, saa kand det aldrig glippe

Hand faar velsigne dig, vil du kun icke slippe.

Søg nu som det sig bør, du finder, vær u-ræd,

Maria naadde sit; det er dig sagt Hun GRÆD.

Naar Øyed tryckis hart gaar Taarer ud fuld stercke
Oc blifver Hierted ramt, da lader mand sig mercke,
Som Qvinden hos sig selff grandgifvelig forstood,
Guds Vredis Piile stack i hendis Hierte-Rood,
Og det nock var at see hans Haand den trycte hende,
Gaff hun med Taarene sin skiulte Tvang tilkiende.
Hos Røg er altid Jld, hos Blod er gierne Meen.
Jt lønligt Hierte-Nag har dræbt saa mangen Een,
Men naar mand grædendis kand føre frem sin smerte,
Da falder Stenen fra det Angest-knøttet Hierte,
Du siger somme Tjd blufærdig syndfuld Kree:
Ach! Jeg undseer mig ved at lade nogen see,
Jeg for min Ondskab Skyld saaledis gaar til Vercke.
Er det din Heer for nær? Da kand du derpaa mercke,
Guds Pile her til Dags har icke trengt sig ind,
Og dybt nok funden Plads i dit indvortis Sind.
Hvi vilt du fiæle det du billig burdte Viise?
Mißunder du dig self Forlindrings Fruct og Liise?
Græd aabenbarlig ud, lad Næsten see der paa,
Det tør bevæge ham, at hand gjør lige saa,
Og icke tratzelig sit Hierte meer forstocker,
Men græder for sin Synd; En Taar den anden locker
Hvor tvende med det sind kand græde sig al mæt,
Er Herren tredie Mand, og hand gjør Hiertet læt.
Hos *Nain* kom der jo en Encke ham i Møde

Som for sin døde Søn, utallig Taarer strøde,

Den stilled hand tilfreds i hendis enlig Stand,

Og lod sin Medynck see, Græd icke, sagde hand.

Langt fra det høris her GUD vil saaledis sige;

Nu disse Mennsker i Graaden var ulige.

Maria synde-fuld hun icke med slig Skiel

Begræd sin døde Søn, men hendis døde Siæl;

For de hensoffvede vi maa saa meged græde,

Som vi har Sorrig til og Tjden vil tilstæde,

Men ofver Siælens Død kand aldrig grædis nok,

Den tarver meere Graad, end hin affdøde Flok.

Er Kroppen Taarer værdt og qvæler saa Gemytted,

Langt meere denne Siæl fra hvilcken Gud er flytted:

Da Pactens Ark kom om, og leed saa megen Nød,

Fik *Eli* større Sorg end for hans Sønners Død.

Beængsted hørdte hand det Budskab ham blef baaren

Fordi med Pactens Ark var Frelseren forlaaren.

Den Siæl hand viger fra forfalder meer og meer,

Og efter dette Liff Affgrunden ad ham leer.

Saa fremt hand icke strax bodfuld i hver en Aare,

Spør op det som er tabt med ofverflødig Taare,

Var det da merckeligt Jødinden sig saa vree?

O Nej! Løn som forskylt, stor Skade megen Vee.

Hun følte selfver best hvor Skoen hende trycked,

Derfor blef Kinderne med Taare-Perler smycked.

Og elskede sin GUD meer end ald Verdens Guld,

Hand er jo voris Liff, foruden ham vi dræbis,

Og fra hans Himmerig til Helvede nedslæbis,

Græd hvem der græde kand! Her Jammers-viise qvæd,

J Himmelen *Triumph*: see denne Qvinde GRÆD.

Naar Børnen skal faa Hug, og en Mißdeder nefsis,

Da trilder Taarene, saa nødigt vil de refsis.

Nu Synderinden saa, hun hafde Straf forskyldt,

Vil hun affbede den og var med Graad opfyldt,

Om Tyffven sig iblant fra Galgen kunde græde

Hand svemmed hen i vand; men seent faar hand den Glæde.

Der klecker ingen Graad i verdslig Dommers Sind,

Afsigten staar ved Mact, om Fangen græd sig blind.

Men see, for HErrens Ret har det sig anderledis,

Der kand med Taarene fortiente Straf affbedis:

De hover ham saa vel, at hand i slutted Dom,

Maa sætte Straffen bort, og gifve Naaden Rom,

Naar Barsed sig end skjønt, mod Faderen forgriber,

Og siden klagelig, i Graaden for ham piber;

Da nender icke hand at qviste det for hart,

Saa from er Gud mod os, hans Hierte mildris snart.

Hvor grofve Feilen er og vi ham Taare skiencker,

Hand paa Barmhiertighed midt i sin Vrede tencker,

Kraft har det salte Vand af voris Hofved-Dam,

Og Gud ved sin Prophet bar Kongen de Mund-brefve;
Beskik dit Huus, thi du skal døe og icke lefve,

Foor den død-siuge Siæl meer end Piin-vuren ad,

Til Veggen vente hand sit Ansigt hen og bad,

Peeb, kurred, krymped sig, og grædende smaa-sucked,
Strax mens hans Taare flød, blev Dommen understuked,

Propheten tog igien hvad hand før hafde spaad,

Gud sagde: Jeg har hørdt hans Bøn og seet hans Graad.

Og end lagt femten Aar til *Ezechiaë* Alder.

Saa nær er Trøstens Gud hos dennem ham paakalder!

For Suk og Græde-Hik hand mangen en har glæd

Der stod *Maria* paa og bedskelig Hun GRÆD.

Strax Anger vøled om i hendis Nyre-Rødder,

Begynte hun med Graad at væde Christj Fødder.

Her staar hun, har begynt; dog hører icke vi

Naar hun igien holt op, og var for Græden frj.

Vel muligt Taarene lod aldrig aff at rende;

Men hendis Ruelse tog icke nogen Ende.

Saa maa du Syndere begynde med din Bod

Den aldrig hører op i hvad dig gaar imod.

Om icke Øyenen all fort vand-Draaber gyder.

Din Siæl dog stille holt i lønlig Taare flyder;

Behøfver icke du hver Dag besynderlig

De faldnis Poenitentz, da lad det minde dig

Du med de staaendis har Fejl i mange Maader,

See, den Retfærdige hver Dag i Fald geraader

Og mercker icke self hvor tit hand sig forseer,

Du som hvert Øyeblik forgriber dig end meer.

Stig aldrig paa din Food den Dag her jo begrædis,

At ved din syndig Jid Guds Bud-Ord ofvertrædis.

Tit af Brystfeldighed imod dit eged Vid,

Og i det beste Verck gjør Arfve-synsens Snid.

Al din Retfærdighed til it besmitted Klæde,

Saa du har Graad behov snart sagt i seng og sæde:

To daglig Karene, saa drifvis Smitten ud,

Ved stadig Poenitentz bortskyllis syndsens Grud.

Er Ondskabs Anfang sød, og Munden vel behager,

Den i din Jnderdeel som Øgle-Galde smager.

Byd Synden gode Nat og sig du haster Hiem,

Skeer sligt med Taarene, har det dißbedre klem,

Naar du saa tacker aff og iiler til Brudgommen,

Paa Timen gladelig, hand beder dig velkommen.

Set icke tratzig viis for Taare-Regn en Prop,

Retfærdighedsens Sool tar disse Skyer op.

Og gjør dem drippende for de skal vederqvæge

Det som besværed er, og knuste Hierter læge.

Den Himmel-salig Trøst tilsiger GUD en hver,

Der med vemodig Graad for Synden Sorrig bær.

Mariæ Taare-Strøm flød ickun for detz ene:

Hun Græd og Fanged an at væde HErrens Beene.

Til Synd er Øyenen en viß Begyndelse,

Og Hierted følger dem som Vognen Hestene.

Paa det forbudne Træ den skrøben Eva stirred

Og Frelseren imod selfvjis ved Træed pirred

For det saae deiligt ud tog hun aff Fructen ind

Hin Lyst-sam Øye-siun forførdte hendis Sind.

Saa gick det *Achan* og: hos Rofvet saae den Taabe,

Blant andet kosteligt, en Babilonske Kaabe;

To hundred Sekel Søloff, Guld-tungen af sin vigt,

Var femti Sekel værdt, paa dette fik hand sigt:

Det lysted ham, hand tog for Hierted var indtagen

Aff detz Begierlighed bleff Haanden og bedragen.

Nu Synder har dit Siun førdt dig i Legervald

Oc giort Begyndelse til mangt it Synde-fald.

Da fang med Øynen an at giøre Plict for synden,

Mens Bod-Tiid end er til og Vand i Hofved-brynden.

Har du vanvyred Gud ved syndsens skam-løs Daad

Ær hannem dog igien met ydmyg Anger-graad.

Maria der en Stund hans Venskab haanlig spilte,

Bar det i Øyene hvor med hun ham formilte.

Naar Regnen ruser ud faar Himmelen sin Glands,

Oc strax alvorlig Bood paa Synden giorde Stands.

Fremskinned Jesus klar i hendis Hiertis Himmel

Saa hun paa Mørkheds Vej gick icke meer i Svimmel.

Der hafde lenge nock førdt Synd-Rusk i sin Kram.

Nu viste hun med Graad for hannem at Credentze,
Som var Begyndelsen til hendis Poenitentze,
Hand, der regerede, før nogen Ting blef skabt
Og villig leder op alt det som er fortabt,
Faar ved sin hellig Aand hos os udvircke Boden,
Og med sin Naadis Haand self aabne Taare-floden
Skal vi formedelst Bood udgaa fra dødsens Dal,
Og ind ad Lifsens Port i Frydens Ære-Sal.
En Død har ingen Magt sig selfver at opvecke,
Men Gud der uden skyld paa Kaarsit lod sig strecke,
Stod op aff egen Kraft, og Dødsens velde Brød
Os dermed at befri fra syndsens ævig Død.
Paa det vi Syndere, som hine Første-fødde
Blant HErrens Creatur skal icke leggis øde,
Mens dette skeer ved ham est du nu vel saa viis,
At dine Taare bør opoffris til hans Priis.
Naar end it Menniske med fljd paa tusind Kanter
Har giort alt hvad hand kand der endoc meged vanter:
Og naar hans Meening er hand har fuldendet sit,
Det nysens er begyndt, og icke kommen vit,
Hvor mangen Qvide-Taar *Maria* stedse toldet,
Blef det alligevel kun for en Anfang holdet.
Du Synder est endnu langt fra Fuldkommenhed,
Troor du den alt er naaed, da leg de Tancker ned.

Det har sig icke saa som du kandskee formodet

Langt est du fra dit Maal og lenger fra Klenodet,

Vær derfor icke lad, løb saa du dette naaer,

Hvem ved hvor yderlig du paa Graf-breden gaar.

All Verdens Ofver-Mood oc vanskelig Geskefter,

Er endt naar nogle faa med Skuflen bancker efter.

Men det du stræber for bestaar evindelig

Guds Rjgis Herlighed der kand fornøye dig.

Glem da det bagerste, blif ved en bedre Tone:

Søg det forsatte Maal saa faar du Lifsens Krone,

Og HERren som i dig det Gode har begynt,

Vil self fuldkomme det indtil den sidste Pynt.

Mariæ Taare rand i dette Haab alleene,

Hun Græd og Fanged an at væde HERrens Beene.

Der ellers Himmelen gjør Jorden vaad med Regn

Gjør Jordisk Øyen her paa himmelsk Fødder-tegn

Og giennem væder dem med lutter Anger-Taare

Hvor kunde denne Siæl en ædler Safft udkaare?

Som Himmelens Monark tog blidelig mod,

End dette Vand der giøs af hendis Øyen flod,

Hun gjorde megen Synd, saa gjør hun megen græden.

Gud de betryctis Ven gaf hende Trøst i Stæden,

Som hun i førig Tjd aff Synd bleff icke træt,

Aff Taarer icke nu kand engang blifve mæt,

Hvem vil da haanligen undfalde denne Qvinde,

Det er os vitterlig hun var en Synderinde;

Vi got Folk lige saa, hver har dißver sit Meen,
Og den er vel undskylt der mener hand er reen,
Nej Gissingen slar Feil det endis uden Kæde,
Hvad denne har begrædt hver Christen maa begræde.
Jt Hierte sielden er saa synde-knøt og hart,
Det jo maa smidigis ved Qvindens Taare-fart,
Og heller grædende beseer hvad hende piner,
End fører lang *Discurs* og gifver spodske Miner.
Hun fik got Vedderlag for sin trohiertig Graad;
Enfoldigt Menniske, brug du det samme Raad.
Naar Synden trenger dig og Jnderdeelen saarer,
Da treng dig ind paa Gud met dine Hiertens-taarer
De svinger sig hen op ad Himmelens Paulun,
Bekymrings sky forbj midt i Guds Øyesium,
Og treffer Hierted, saa det aff Miskundhed brydis,
Hand maa forbarme sig naar ham slig Vedske bydis.
Vel knurred *Joseph* først og gjør hans Brødre red,
Men der hand saa de græd, da stemmer hand i med.
Og icke lenger gad sit Broders Hierte fiæle,
Saa Broderlig til Sinds er Gud mod bange Siæle.
Synd derfor icke strax paa hans Barmhiertighed,
Saa from hand ellers er, saa grum, naar hand er vred.
Holt an om JEsu Gunst, at ingen Ting dig hefter,
Den Brud er kiæriste, mand lengst har bejled efter.
J verdslig Førsters Hof self at indtrænge sig,

Hos Himmels Regent har saadant ingen Fare,
Hand glad annammer den, sin Trang vil aabenbare.

Med Taare bancker vi, med Fryd oplucker hand,
Vi skienker ham med graad, hand os med Lifsens vand.

Her faar alt grædis saa, du der aff icke kedis,
Og at Gienløseren it Fode-bad beredis;

For det er icke nok, du som en Hendelse

Kand væde dine Kind paa sand Omvendelse;

Men at du Haand og Food i Taarene kand vaske,
Og som en Ninivit, nedkast i Bedrings Aske.

Var Hofvedet end Vand, og Øyenen en Brynd,

Fik du dog icke nok begrædt den minste Synd.

Spar icke Taarene, de kommer dig til Nøtte:

Da fordum Engelen den fluctig *Agar* møtte,

Og viste vel forud hvad Vej hun vilde gaa,

Tog hand sig stadig for at mage dette saa:

Hun skulde grædendis sin U-dyds Daad erkiende,

Og angre Gierningen; Thi sagde hand til hende:

See, hvæden kommer Du? Hun i sig motte sla,

Det var saa meget sagt: Udgangen est du fra,

Din Hoßbond *Abraham*, og hans velsigned Bolig,

Hvor i du hafde nok, og kunde lefved rolig;

Gaar nu betuttet om i Ørkens tørre Land,

Og icke med din Søn kand faa en mundfuld Vand.

Saa maast du Christen Siæl dig selfver ocsaa spørge,

Naar du vilt aabne dig i Nødens tørre Tjd,

Jt ledsk-sam Taare-spring: hvor est du kommen hid?

Betract og ofvervej du som en Synde-fangen,

Stodst i dit eged Lius og est gienstridig gangen

Fra Gud din Skabermænd til Verdens syndig Fær.

Hvem kand da trøste dig? slet ingen O dißvær!

Fra Christi Faare-Sti du vige saa Gluben,

Oc i Vildfarelse løb Helvids Ulf i Struben,

Bort fra din Faders Huus du rendte Tancke-fri,

Hen ad it Trældoms Land hvor Folk forderfviss i.

Kort sagt: du vandred ud til Sorgen fra din Glæde

Har derfor Aarsag nok slig Jammer at begræde.

Den ugeraadene Søn Raa-Rask aff Landet løb,

Men Hiem ad Villigen med Staader-stafven krøb,

Og keed aff Svine-Mad, var slugen efter Naade,

For hand sin Faders Huus undveg i verste Maade.

Og fra Brød-fylde nok drog hen i fremmed Land,

Hvor Hunger pinte ham, det aabned hans Forstand.

Saa hand vemodelig holt ved med ydmyg Bønner,

At motte tagis an blant Faderens Dag-Lønner.

J Christi Tieniste hin udslæbt Arbeids-Svend,

Har bedre Leilighed end verdens præctig Mænd.

Fald hannem da til Foed, at du mens det dig bydis

Kand faa den Trøst hvor med hans Tiener ofvergydis.

Som *Agar* hafde hørt det fyndig Engle-lyd

Hun svared: Jeg er fra min Hustru *Sara* flyd.

Reiß Øren Syndere gif Act paa disse Sager,

Du skiller dig fra Gud ved u-hørsamme Flager,

Og søger at undfly hans Naade som i sær

Kand ene trøste dig, naar Angstens stund er nær.

Der kun Afguderne blev fra *Micheas* røfved,

Som en *Daniter* tog, skreg hand og var bedrøfved,

J Meening den Forliis stod all hans Velfart paa:

Og da de Mænd af *Dan* spør, hvi hand skrigger saa?

Gaf hand dem dette Svar: J borttog mine Guder,

Jeg selfver hafde giort, spør dog hvor for jeg tuder.

Men hand saa klaged sig, og nær aff skindet fløy,

For self-giort Billeder, utidigt Lumpen Tøy;

Da bør du Himmel-høyt langt klageliger skrige,

Naar Gud, som dig har giort, vil fra din Stimper vige,

Hvad got og nøtteligt har du foruden ham?

Slet inted; Men forgaar og blifver Sathans Nam.

Døer dig en Ven i fra? Du den fuld saart begræder,

Nedskyder Øyene, forandrer dine Klæder;

Men for Guds mistelse kun ringe Sorrig bær,

Lad Verden jefne sig, og tag dig dette nær!

Mariæ Taarer Var i denne Sag u-seene:

Hun Græd og Fanged an at væde HErrens Beene.

Det Østerlendisk Folk holt alle ved den Troe,

Hvorfor *Mephiboseth* uvasket kom mod *David*,
Hand sørged for det Bad den fromme Siæl var lafved,
Der hafde gjort ham got og nu med liden Rast,
Landflyctig svefved om for Voldsmænds Ofverlast
Glad-Hierted Mennsker lod deris Fødder vaske,
Oc tordte vel kandskee paa kraaged Veje hiaske
Maria blant den Hob løb *Sutus* mangan gang,
Og inted Lav forskiød hvor Vellyst gik i Svang,
Sin Frelser til Fortræd: Det vilde hun oprette,
Og førig Mißforstand ved Poenitentze slette.
Flan-Grillen fik Forlov da *Cur* paa Kæden falt,
Og fordi hun med Synd besmitted sin Gestalt:
Forsøger hun igien at rense den ved Taare.
Tog derfor villig mod Bekymrings baske Baare.
Gjør Selskab Adams barn, i Bood vel at forstaa:
Du fører aldrig GUD en større Sorrig paa,
End met din syndig Jagt: naar Ondskabs Jdræt øfvis,
Vanskaber du dig self, og Frelseren bedrøfvis,
Hans Engle vjger bort, den hellig Aand slar Feil,
Og du til Helvede rend-løber for fuld Seil.
Blød derfor Øyene, mens her er Raad til væde!
Hvis icke dette skeer, da maa din JEsus græde,
Græd du, saa stillis hand, som alle Ting formaar
O! glæd ham dog igien med mangan Bode-Taar.

Fra sin Mad-Moders Hiem, Guds Engel hende spurde:

Hvort hen hun acted sig; hand saa hvad der blef af,

At vilde Beesters Bug fik blifve hendis Graf,

Foor hun end vider frem med u-forstandig Noder;

Thi sagde hand: Vend om til *Sara* din Mad-Moder,

Og under hendis Haand skal du ydmyge dig.

Tag Lærdom Menniske, vær spag og sinderig!

Hvor vilt du hen iblant, naar du med opblæst Tancker,

J Døsen reddisløs paa vrang Veje spancker?

Vend om, vil icke du bortkaste dig i grund,

Og blifve til it Rof for Pødens Lencke-Hund.

Saa mangel syndig Larm, hvor i du sicker sværmer,

Saa mange Fode-Trin du kommer Helvid nærmer.

Lef fryctsam, far i Mag, hør! det er bragt saa vit,

Gud raaber efter dig: vend om *ô Sulamith!*

Vend om, at vi dig seer. Vend om, hand siger atter,

Og icke dette Sprog saa tit i Munden fatter,

For dine Dyder skyld; Men for hand skønner best,

Hvor nær i dette Kiør du hos Afgrunden est.

Snart kand det hende sig, naar Døden spender Buen

Du sofner Hierte-skut, og vaagner op i Luen.

Kom Enden kun ihu, saa løbner Graaden knap;

Maria paa den Viis fra sin Bekymring slap.

Bodfærdighed keeg ut af hendis Øyen-Steene:

Hun Græd og Fanged an at væde HERRENS Beene.

De Beene vandet hun, som siden vaad aff Blod

Med Nagler hulis ud, der hand paa Kaarsit stod.

Ah, Syndere betenk hvor for Gud leed den Møde!

Din Purpur-farfved Synd kom hannem til at bløde,

Lad derfor Øyene, som Strømme gyde Vand;

Men Jesu Rosens Blod for din Mißgierning rand.

Maria føyed ham med sin standhafftig græden,

Og for begangne Feil var icke spar paa Væden.

Gud, som det røde Haf forandret i den Skik,

At *Jacobs* Æt der paa med tørre Fødder gik:

Hand selfver icke nu, drag det ickun til Minde,

Nød sine Fødder tørr for denne Synderinde

Hun ofverspruttet dem af hendis Taare-Veld,

Oc gierne tog hand ved, for vedsken hafde Held.

Du tencker er det Trøst for dennem Sorgen klemmer?

Er Herren tient dermet at man i Graaden svemmer?

Ja vist bodfærdig Siæl, hand siger det faar skee,

Altingist har sin Tjd, først græden siden lee.

Jgiennem Øyene *Maria* Pligten ydet,

Oc i Begyndelsen it Taare-Haff udgydet

Men det fik anden Art, strax hendis Siælis Skat

Kun sagde met it Ord: **Din Synd er dig Forlat.**

Da gik *Triumphen* an, da fulde Fryd paa Møyen

Hun tørrede hans Been, hand tørred hendis Øyen,

Angst-flagerne forsvant, til Taal hun sig begaff,

Egypterne bleff i det røde Haff begraaffved,

Oc all gienstridig Synd forgaar i Taare-Haffved

Frem, Jord-klimp, frem oc græd! lyd din Forløser ad!

Før Retviished gaar ud at stiffe blodigt Bad.

End kanst du finde Trøst i Christi Blod ved Troen,

Nu der hans Fødder vil med Taarer være toen.

J Dag betimmelig gif Act paa dette Bud?

Maa skee, før Morgenen Blod-fanen stickis ud:

Og hand vil søge Heffn i dine Blode-Draaber;

Da gielder ingen Graad, om du høy-mæled raaber.

Hvad est du Madik-sek? Lit Støf, en haandfuld Muld

Mod ham som hastelig kand blæse dig omkuld.

Mens alle Syndere for Naadsens Dør maa bucke,

Da krøg dig ocsaa ind med Taare-sprengte Sucke,

Hvad Resten, jeg og du, mod HErrens Bud har brut,

Hand i sin Graff begroff, der er det inde-slut.

At du for hannem est en groff ælendig Synder,

Det kommer ingen ved; Din Graad hand dog velynder

Er den kun uden Last, glad-Hiertet hører du,

Din Synd er dig forlat, vær icke da saa blu.

Her hid med Taarene, med Suck aff Hiertetz-rødder,

Leg dem ydmygelig hen under JEsu Fødder.

Saa blifver Synden glemt, bortskylt oc tramped ned

Hvorfor *Mariæ* her blef sagt: **Gak hen i Fred,**

Du meener dig er ved hans Himmel-fart betagen,

Her far vel ingen op oc væder dennem der,

Hvor Glæden evig roor oc ingen Græden er.

Vist icke; Men da hand til Himmelen er faren,

Paa Jorden Fødderne hand efterlod blant Skaren,

Der lider Sult og Fraast, gaar nøgen, fuld af Meen.

Græd ofver deris Nød, saa væder du hans Been.

Hand tog dig for en Svend, hvor staar da dette skrefven

Huus-Herren i sit Folck tom-buged skal gaa refven,

Og du med propped Kreel nær svemme hen i Pragt,

Tenck paa den rjge Mand, hand brasked, nok er sagt.

Om du til Ofverflod gaar udstafert og fyldig,

Er Gud dig icke meer end mig og andre skyldig,

Aff Naade har du dit, hvor høyt du est paa Spil,

Been-huset lærer dig hvad Hofmod duer til.

Saa snart den blege Død udpuster Lifveds Fackel,

Og du snoor Næsen op, da raadner jo din Stackel,

Der ligger alt dit Prunk, og Dommen staar dig for

Saa vist som **Amen** er i voris **Fader Vor**.

Merk du, som tunglig nok met Rjgdom est bemøyed,

Hvor læt Kamelen gaar igiennem Naale-øyed?

Rjgdommen i sig self, du lovlig har fortient,

Fordømmer icke dig, er den kun vel anvent,

Gjør Almusfolked got, der kaldis Christi Lemmer,

Hand som er Hofvedet, det ingenlunde glemmer;

Men hielper dig igien naar skebnen falder tynd,

Som Vand udslucker Jld udsletter Almis Synd.

En Haand den anden toor, gif dem aff det du hafver,

Med nøttig Ynskelse de dig igien begafver,

Den Bøn bær bedre Fruct du sticker i din Barm,

End dit Huus-baged Brød i deris sluncken Tarm.

Lav dig til drøfvelse, nect Herren ingen Tienist,

Den snefre Kaarsens Vey til Paradiis er gienist,

En Tieneris Habit hand her faar tage paa,

Som vil behage GUD og hisset Kronen naa.

Du siger mangel Gang: Jeg er saa Sorrhig-bunden,

At Hierted befrendis vil velte sig til Munden,

Og ud af Øyene, tungt som it stycke Bly

Men Synder, vedst du hvad det er? En Taare-sky,

Der snart vil bryde løß, og svale dig i Qviden,

Holt kun din JEsu fast, saa gottis det med Tjden.

Du svarer: Ja hvor med mon jeg skal holde ham?

Hvor med holt denne Siæl det Guds uskyldig Lam?

Med hendis hiertens Graad, og Haabed til hans Naade,

J god Tjd gjorde hun de syndig Øyen vaade,

Kiær hafde hand det Vand af Hofvet-kilden sprang,

Og trøstig gik hun bort qvit fra sin Jammer-sang.

Langt fra hvad ondt dig nu pinactig vederfaris,

Er værdt den Herlighed i dig skal aabenbaris,

Naar du, hvis taared Kind Huus-kaarset gjorde bleg,

Hvor din *Immanuel* al Sorg til Fryd forvandler.

Den tørre *Aarons* Kæp i hast bar modne Mandler,

Saa grønnis dine Been i Paradisis Roo.

Der er dit *Symbolum*: Ah! her er got at boo.

Hver anger-gifven Taar Gud i sin Flaske samler,

Og din andæctig Suk høyt for hans Øren skramler,

Der yppis Fryde-Sang i Englernis Capel,

Naar du ved Poenitentz har frelst din arme Siæl,

Bod-Taarer glæder dem, de kiender ingen anden,

Bug-Sorgs u-nøttig Graad forlyster Busse-Manden,

Saa tit den byttis ud, saa tit faar hand en Slick,

Men Graaden for din Synd det er en Engel-Drick.

Ynsk derfor hiertelig saa Taare-Haglen trilder,

Gid Hofvedet var Vand og Øynen Græde-Kilder.

Nu viid at Himmelen gjør Jorden vaad og tør,

Men om den usel Jord man aldrig saadant spør.

Maria grædendis gick begge Deele giennem

Guds Fødder vædet hun, og siden tørred dennem.

Den Food-tørrende Synderinde.

Og tørred HErrens Been
med hendis Hofved-Haar.

AL Verdens Frelser-mand Regent i Himmelen,

Der self gjør Jorden tørr, saa Vandet sier hen,

Lod sig godvilligen aff Synderinden tørre,

Stor var vel hendis Synd; Men hans Miskundhed større,

O! merckeligt, at hun, en foøß ufructbar Green,

Tør brende sig saa hidt, og røre ved hans Been,

Som met en Aandepust hvert Menniske kand døfve,

Og i sin Vredis fart er gridsker end en Løfve.

Der *Usa* med it Greb kom hannem lit for nær,

Fik hand paa Timen døe: hun dog i denne Fær

Dum-dristig vofved sig, hvis synd var rød og blodig,

Hin tendte Troens Gnist gjør hende saa frjmodig,

At hun derpaa falt an, og icke skued ham

J Løfve-lignelse; men som it taaligt Lam,

Der kom alleene for at drage syndsens Træle

Hen op ad effter sig blant udvald Salig Siæle.

Maria hafde her sin Himmel ved hans Food,

J siunlig Rørelse det icke alt bestood,

Fordi hun boodefuld og brændendis i Aanden

Langt meere rørdte ham med Hierted end med Haanden

Søg HErren, Menniske, saa hand din Andact seer,

Det er da lige got paa hvilcken Stæd det skeer.

J Huset, uden for, og hvor Man kand opregne,

Du finder Himmelen hos hannem allevegne,

En Poenitentzis Suk fuld store Ting formaar,

Hand røris, at der strax en Kraft fra hannem gaar,

Som heeler Liff og Siæl her Knust aff Modgangs Torden,

Og gjør dig Foorenskab til Himmelen fra Jorden.

Og har paa den Maneer **begyndt at tørre ham.**

Den heede Sol er van at tørre Jorderjge,

Her Jordan Soolen self, u-hørligt maa mand sige,

Muld-varppen fatted Mod at tørre Liffsens Sool,

Og gjorde Hofvedet til JEsu Foode-Stool.

Lad dig det være sagt, at Soolen bleff omstunder

Fuctactig, Jordan varm, bood virked det Vidunder.

Hun græd aff Kiærlighed, og vædet Frelseren,

Var derhos icke seen at tørre ham igien.

Det giortis vel behov, hand haffde tørred hende,

Hvis Kinder jefnlig flød i Taarer uden Ende;

Dog tørred hun hans Been udvædt aff hendis Graad,

Self-bøden Tieniste hand icke har forsmaad.

Og det saa mesterlig med Trøsten kunde ramme,

At hendis Taare-brynd bort-tørtis i det samme,

Der med var hun tilfreds, oc gaf sig Gud i Vold:

Hvad paa ham vendis an betalis tusindfold.

Naar din *Immanuel* seer dig for Synden græde,

Da vær forsickred paa, hand med sit Trøste-Klæde

Afftørrer dine Kind, og møder dig saa bliid,

At du skal tacke ham din gandske Liffvis Tiid.

Den første Verdens synd gad ingen ret beklage,

Thi græd jo Himmelen i fyrretiufve Dage,

Til Bonds gik Folk og Fæ, da verdsens Vande flød

Din Graad annammer Gud, og du maa frilig tencke,
Det gaar i Lengden dig, som den Naitisk Encke,
Hand tyssed med sin Trøst, og gjorde det, at hun
Forvandt sin Hierte-Sorg i det hand sagde kun:

Græd icke. Men vil du tiltecke syndsens Skaarer
Vist ofver din Ruin maa JESus fælde Taarer.

Ah! tørr dog hannem med din boode-Klud, og sig:

Græd icke hiertens Gud! Jeg vil forbedre mig

Kast Synden i fuld Tro paa Daarernis Formynder,
Paa Christum det Guds Lam som bar al verdens Synder:

J Naadsens bond-løs Haf nedsenckis hvert it Grand

Og dagis aldrig op; blot du, saa skiuler hand.

Paa rund Bekiendelse vist rund Afløβning følger,
Bood icke Syndsens Skam med Figen-blade dølger,

Men aabner alle Feil, saa gjorde hun her staar,

Og tørrer HErrens Been med hendis Hofved Haar.

Retsindig Lærere, der Salighed prædicker,
Bør actis for hans Been, fordi hand dem udskicker,

Ved tro Paamindelser de fører ham til os,

Men græder, naar de seer Tilhøreren er fos,

Og icke gider hørt, langt mindre selff begrunder,
At Straff hos Synden gaar, og Dommens dag tilstunder:

Besind dig Menniske, nu du har Aande-Rom,

Gikst du hen u-paamindt, oc kom i Synden om,

Elsk dennem derfor kun, som HERrens egne Fødder,

De vaager for din Siæl, naar du Søfn-tung oc lad

Slar dig til Rolighed, lyd Christi Tiener ad,

Og den besynderlig, der lever som hand lærer.

En verdslig Førstis Svend for HERrens skyld man ærer

Guds egne Sende-Bud her kommer meere paa;

See til Galaterne, der elsked *Paulum* saa,

De baade løst oc fast for hannem vilde voffved,

Ja refved Øynen ud aff deris eged Hoffved,

Om hand var tient dermed den udvald Prædicant.

Vel muligt, somme nu har andet Sind iblant,

Maa skee, her findis faa, den geistlig Stand vil hedre;

Men nok der pønser paa, de Præstmænd kand fornedre

Og heller mellum sig Reff Øynen ud paa dem,

Med færdigere Mod, end bære Gafver frem.

En Synder er forpligt at tage mod Paaminding,

Var hand end klæd i Trip, og stod paa Templens Tinding.

Nok lofved *Jacobs* Børn, at tage det i Agt,

Som dem af HERren self ved *Mose* Mund blef sagt.

Lof Bedring, og holt Ord, saa glædis Christi Tiener,

Der græder, indtil du Synd-Lasset fra dig giener

Betenk i Tide det, som tiener til din Fred,

Og viid, en *Levi* Mand, af giffven Myndighed,

Bør Evangelium og Loven for dig sætte,

Leff saa, hand uden Graad sit Embed kand forrette.

Det er dit beste Raad, du giemmer Ordet smuct,

Og i Taalmodighed bær der aff nøttig Fruct,

Saa faar vel Hyrden sit af det Guds Haand dig løfner,

Men om hand er til Sinds at gribe Guld med Giøfner,

Og væder Øynen, for hand aff sin Faare-Flock

Kand icke med en hast faa Uld og Fedme nok,

Da græder hand omsonst, og synder mod sin HErre,

Her findis braaden Kar i alle Land, dißverre,

Vel den der tiener tro i det som lidet er,

Hand sættis ofver meer, naar Liffved endis her.

Du veedst hvad skrefvet staar. Fryct Gud oc elsk din Næste

Giør got, begræd din Synd, saa har du giort dit beste.

Maria lyde Raad, hun felte mangen Taar,

Og tørred HErrens Been med hendis Hofved Haar.

Hans Beene findis end blant de fornedred Lemmer,

Hvor i hand vandrer om, og smertelig fornemmer,

Hvad Verden fører i sit vanskelige Skiold,

Nu Christen Kiærlighed er moxen Jise-kold.

Had, Modbør og Fortræd hin Venneløse møder,

En Angest-Søe slar aff, en anden paa ham støder:

Mon Lyckens Glut Omhu for *Josephs* Skade bær?

Nej, hand i Sticken staar, maa legge sit Gevær,

Fordi hver anden Mand gad paa hans Hofved trampe

Og Verden seer ham an som en foracted Lampe.

In summa, HErrens Folck maa tit med vaade Kind

Her vancker ingen Trøst, i hvor de Foden fæster,
En Part forhaaner dem, ja som de Jødisk Præster,

Udbytter kort Beskeen, og siger aabenbar:

Hvad kommer det os ved, see du dertil, slet Svar

For den Bedrøffvede, sig under Kaarsit vrier,
Og ofte suckendis de Taared Øyen gnier.

Tørr hannem Menniske, holt det for ingen Spot,

Din Trøste-Dug her i kand gjøre meget got.

Hvad er det, om du skjønt har meer end hand at sige?

Vi syndig Adams Børn er fisked aff it Dige:

Som Dug forvißned Græß i Tyrcke falder vel,

Saa gjør it trøstigt Ord for een udmatted Siæl.

Angst-Bølgen drifver paa, til hand i Sorgen blegner,

Ved din medlidig Røst det halffdød Hierte qvegner:

See Leiligheden an, reck frem din Trøste-Klud,

Den grædende til Hielp, i ham du tørrer GUD.

O! skam dig aldrig ved, at føye saadan HErre,

Der icke for din Graad sit Trøst-tøy plejer sperre,

Og enda lofver dig det søde Zions Hiem,

Alt dette skeer, fordi du skal husvale dem,

Som her saaer Taare-Sæd, oc ingen Fryd har høsted,

Giff dem den Trøst, hvor med du blefst af hannem trøsted.

Og naar it hart Gemyt vil hugge Saar i Saar,

Da verg den Gierning af det meste du formaar,

Den er jo saared nock, der føler Hierte-Naged,

Leg derfor ingen Tjd din Skilling med i Laged,

Du vedst dog icke self, blant dette verslig Kiør,

Hvor hastig Lyckens Vogn kand velte for din Dør.

Undsla dig icke fra de Hielpe-løsis Sager,

GUD hielper dig igien, naar du din Nød andrager:

Maria hialp hand paa, forbant og hendis Saar,

Hun tørrede hans Been med sine Hofved-Haar.

Da Christus vilde toe, strax Naderen var sluttet,

De tolff Apostlers Been, it Skiørt hand om sig putted

Tog saa til Beckenet, hvor i hand øsed Vand

At vaske Beenen med, og dennem tørred hand,

Med det omgiordet Skiørt, som var Maneer i Landet.

Jødinden tvert imod optenkte noged andet,

Og paa sin egen Haand tog ugement affsted:

Hos denne sære Tvet var Øynen Beckened,

Og Taarene det Vand, Brudgommens Fødder vædet,

Paa Fode-Toelsen blef Haaret Tørre-Klædet,

Saa rart it Ære-Bad en Konning aldrig fik;

J hvilken Herris Hof mon hun har lærdt den Skik?

Hos syndigt Kiød og Blod det icke var at finde,

Men Aanden offven fra skiød hende det i Sinde,

Fordi hun varted op de verdslig Kongers GUD,

Og ærens Konge selff, nød hand det *Præ* forud.

Lin-Tøy til Tørrelsen hun icke gad frembære,

Men vil at hendis Haar skal nyde saadan Ære:

Det førig puddret Haar anvendt til syndsens brug,

Nu Taare-skrammerert blef JESu Foode-Dug.

Bib-ræd og kolled stod den usle Krop i Møyen,

Synd-Hornen var støt aff, det vidned hendis Øyen,

Hun gjorde Krum-spring nok da Vellyst hende stak,

Men nu for HERrens Food aff Anger hartad sprak.

For Synderne var fleer, end Haar paa hendis Hofved

Hun hvert it Ledemod til hans Opvartning vofved.

Det er vel icke Ret at byde ham de Ting

Der først har lenge nok i Synden sveft omkring:

Og naar Beelzebub ved daglig Suus oc Svermen,

Har sluged Vinen op, tør leffne HERren Bermen;

Dog mens hand Naadefuld endnu som hand er van,

Vil tage blidelig det langsam Offer an,

Oc ene helliger hvad Synden har besmitted,

Naar det kun kommer aff it Hierte anger-splitted,

Da træd andæctig frem, og leg dit Offer hid

Paa HERrens Foode-blad, skynd dig, end er det Tid.

Lyd *Pauli* Raad i det din Salighed forfremmer:

Har du forsættelig bortgifved dine Lemmer

Til syndsens Tieniste, og kast Velfarten hen,

Da tien i Hellighed din Skaber-Mand igien,

At og det mindste Led fra hannem aldrig vagler,

Mens Aanden i din Hals til sidste Afsked ragler:

Maria med det Sind fra syndsens Trældom gaar,

HUN GRÆD, da dødsens Braad i Barmen stak som Naale,
Og viklede sit Haar om JEsu Foode-Saale,

Det hun før syndet med og meged Ondt bedreff,
Altsammen Bode-Tegn til hendis Frelse bleff.

Sligt kunde Ruelsen i denne Siæl udrette,
Bodfærdig Syndere, speil dig og merk dog dette:

Formedelst syndig Jid du mister all din Roos,
Bær Træed raaden Fruct, da ligger Øxen hos.

J Hiertet Roden staar, som Synde-Fructen gifver,
Hvis du den icke snart ved Poenitentz udrifver,

Forraader Hierted dig, og fører dig enda
Fra Gud til Diefvelen; som Skøgen *Dalila*

Til *Philisterne* gaff hendis *Samson* offver,
Der hand aff Vellyst fyldt i Roo sød-sicker soffver;

Det stemmer offver ens med Verdens bløde Skiød,
Hvor i du slummer hen paa hendis Locke-Brød:

Og for en skiden Fryd der kand saa stacked vare,
Tør sætte Sandse-løs din Salighed i Fare.

Af Hierted stiger op atskillig ureen Lyst,

Det viste Tolderen, der slo sig paa sit Bryst,

Som hand da vilde sagt: Her sidder min Forræder,
Mit lønlig Syndeskiul, Anfang til onde Sæder.

Som Hierted sølt i Synd er dig en Pestilentz,

Saa nøttelig, naar du vil giøre Poenitentz.

Da lad den hellig Aand i dig det gode vircke,

Ryd ud Ureenlighed mod denne værdig Giest,

Saa hand for alle Ting maa være Hierted nest.

Maria gaff ham sit til evig Odels Eye,

Og anger-fuld forlod de gamle syndig Veye;

Men før det kom saa vit, blef mangel Taar udløst.

Det Ord: **Gak hen i Fred**, var Synderindens Trøst.

Dybt giennem Marff og Been den Naade-stemme trekte

Guds Barn naar dig er vee, saa Siælen vil vansmekte

Da raab til Frelseren der bleff med dig it Kiød:

Min Hiertens angst er stor, Ah! Før mig af

min Nød.

Hand taaler icke, du skal her paa Roser dandse,

Og altid giøre dig Maj-Maaneds Blomster-krandse,

Tving derfor Kiød oc Blod, saa lenge Pulsen slar,

Ham til fornøyelse, som Torne Kronen bar.

Bøn-Dørren aabnis strax du paa Synd-talled ancker,

Og for hans komme skyld afskaffer fule Tancker,

Om de gaar Told-frj her paa Menniskens Maneer,

Antegner Herren dem, som lønlig Handel seer.

Skal hand en hellig Gud i Hierted faa sin Vaaning,

Maa synden først hen ud, som aldrig er hans gaaning:

J rene Hierters Kar hand lader see sin Krafft,

Med Mørckhed Lifsens Lius gid ingen Samqvem haft.

Og man sig daarligen med syndigt Væsen kildrer;

Men naar du har ved Bod for Synden sat en Pind,

Og udgaar fra dig self, da gaar din JESus ind.

J rørt grund-skiden Vand kand Solen icke straale,

Oc Retviibhedens Sool kand indted ureent taale:

Randsag dig, figer du til det sig icke bør,

Da viid, at Synden end har dig i sine Klør.

Hun tager icke fluct, før du ved hende vemmis,

Oc for din Udyd skyld i Hierte-Roden skiemmis.

En Herre sømmer dig, hvor kanst du tiene to?

Giff Synden en god Dag, og tien din JESu tro.

Hand pleier ingen Tjd med sin Dag-lønner Plude,

Vil hand annamme dig, har du vel været ude:

Din Siæl forsørger hand, naar Kroppen ligger stiff,

Oc hisset gifver dig it uforkrencked Liff,

Saa du maa glædis ved Forløbningen tilstunder,

Mens dine Synders Mengd er skiult i Christi Vunder:

Jødinden paa den Troo til Himmerjge traar,

Og tørred HERrens Been med hendis Hofved Haar.

Naar en besmitted Lem lod Haared aff sig rage,

Var det it Rense-Tegn hos Folck i gammel Dage:

Maria var belad med Synde-smitted Blood,

Nu falt det hende til at rense sig ved Bood.

Det Paafund har forvolt hun icke Haaret rocker,

Men Haareds Prydelse, de førig krused Locker,

Hun som it Fange-garn udbrede dem til Fald,

Der ukydsk Kalve-kaad med hende løb i Rald.

Da Marckened var endt, Vellysten ofverstanden,

Og hun Trolofved sig med Christo Frelser-Manden,

Fik hine Fode-fær, hun sled sig fra det Laß,

Og gruede for Synd, ret saa! det var til paß.

At rage Haared aff, det er at udelucke

Forhutled Tancke-tøy, hvor ofver GUD maa sucke.

Du Synder siger vel: Det er umuelig,

Jeg fra slig farlig Doent kand altid vocte mig.

Det er dig icke sagt, du Haaret skal udriffve,

Om du skiønt rager det, vil Rødder dog der bliffve,

At voxte til og fra, enda det ryctis tit;

Du blifver ingen Tjd slem Hu-skud gandske qvit,

Men see kun ellers til, du kanst formedelst Aanden,

Affrage hvis dit Kiød udskiuder effter haanden:

Saa snart dig falder ind den Ting du burdte fly,

Da kap Synd-tancken aff, oc var dig for en ny.

Er Haared der endskiønt, saa leg det uden krusen,

Hen under JESu Food Dy-vaadt aff Taare-slusen:

Ond Lyst skal vel forgaa med sin Omstendighed,

Beed Gud, at hand i dig vil træde saadant ned.

Naar Synden nager dig, som mod dit Hierte grenset,

Er det it sickert Tegn, du Aandelig est rensset.

Strax denne Taare-fuld fra Synden tog *Valet*,

Da gjorde hun alt det, en fangen Brud tilhørde,

Lod rage Haared aff, i det hun fra sig kiørde,

Haar-brasked alt i hob, saa det fik Loff at gaa,

Her falt vel andet for end Prunk at pønse paa.

Jødindens Hu stod til hun kunde pynte Hierted,

Og giøre reent ved Bood det Synden hafde sverted:

Hen under JESu Been hun sine Haar har bred,

Den gang hand fik Behag til hendis Deilighed,

Dog icke for hun var udvortis snude-faver;

Men for hun inden til de syndig Lyster aver,

Og aff hans Skiønhed blef opynged som en Ørn,

Der er den Dejligste blant Menniskernis Børn.

Vil Du Synd-fasked Kree med Christo dig Troloffve,

Da skaff de Noder aff som i hans Siun er groffve,

Smyk Haared passelig, storladen Orme-Mad,

Stolt Mod, ny Skabelon Brudgommen blæser ad,

Hand er slet intet tient med fremmede Modeller,

Hvem Hierted holder reent, hand til sin Brud udveller:

Var Haared svøbt i Bast, laa der på liden Magt,

Naar du indvortis bær Retviibheds hellig Dragt.

Gud elsker ickun det, som efter ham er daned,

Og Lifsens trange Vey ved Poenitentz har baned:

Saa fant hand denne Siæl, der Ynde hos ham naar

Og tørrede hans Been med hendis Hofved-Haar.

Da forðum *Jonathan* paa Vejen smagte Honning,

Hans Fader *Saul* imod den avindiuge Konning,

Og skulde mist sit Liff for denne ringe Sag,

Handthefved Folcket ham, og sagde saa paa Lag:

Langt fra hans Lefve-Tid skal blifve ham

Berøfved,

Som saa stor Salighed i Jsrael har øfved,

Der skal og icke nu, Bekrefte de med Ed,

Jt af hans Hofved-Haar paa Jorden falde ned.

Maria kom kun for med hendis syndig Lippe

At sue Honningen aff Salighedens Klippe.

Aff Skaber-Manden selff, aff Sandheds Vey oc Grund,

Dog kun af Fødderne, men icke aff hans Mund.

Hun mercked alting var ham underlagt allene,

Derfore holt hun sig til hans liffsalig **Beene,**

Og vi vil ham iblant paa Hofvedet med Magt.

Som alle skabte Ting er under Foden lagt.

Tør ogsaa mangan gang paa Straffens Riis for sindet

Uddeele knobbed Ord, naar det gaar giennem skindet:

Men denne taalig Siæl tav stille som en Muus,

Og kyssede hans Riib mod Jorden Næse-gruus.

Fordi det var fortient, da hun med Synden kæled,

En tung Samvittighed berøfved hende Mæled,

Og bar mod Qvindens synd Jndvullen giennem grof,

Langt skarper Vidnißbyrd, end tusind andre prof.

En ond Samvittighed fuld nær Nag-Ormen slecter,

Det fandt *Maria* vel, der Pine-vuren peb,

Hvor for hun i sin Angst til JEsu Fødder greb.

O Dristighed, at hun, saa stor en Synderinde,

Tør faaste med hans Been, der kunde sancked Sinde,

Og træd Jord-Klimpen ned som lit vind-tørred Høe,

Det siunis, hun her ved fortiente nok at døe.

At icke *Jonathan* soff hen blant de forlaarne,

Var for den Salighed hand haffde giort tilfaarne:

Hun hafde kun giort Ondt, og Straf til veje bragt,

Det gik hun villig ved og uden Tvil har sagt,

Da hun i hiertens Angst sit Haar til Jorden slenger:

Ah! Jeg er icke værd at skulde leffve lenger,

Og nyde mindste Stub aff alt mit Hoffved-Haar,

Jeg som har dræbt mig selff med mange Synde-skaar

U-værdig, at jeg nu Trøst-Honningen skal smage,

Som JEsu Salighed har ofte tordt forjage:

Hvad svarede hand da, der ingen Siæl forsmaar?

Vær kun Frimodig, see, fordi saa dine Haar

Til mine Fødder laa, skal der aff ingen falde,

Jeg Hofved-haarene for lang Tjd siden talde,

Jødinden tenkte vist, bær min *Immanuel*

Omsorrig for mit Haar, da vil hand for min Siæl

End bære større Sorg: Skal jeg beholde Haaret,

Saa bliver Siælen jo for alting ubeskaaret,

Hand dyrt nok har betaldt og kiøbte med sit Blod,

Der hun ved *Adams* Fald fortabt i Fare stod.

Lad Fienden sancke Sold, og udstrø hindre-Steene,
Jeg ligger mine Haar paa min Gienløzers Beene,

Og Siælen i hans Skiød: tratz Sathan min Uven

Skal krøge mig it Haar, langt mindre rifve den

Aff Ejermandens Haand ved nogen verdslig Plage,
Det størcked Hierted meer end tilred Honning-Kage,

Bood fick hun for sin Sorg, der haffde saadant Kaar,

Og tørred HErrens Been med hendis Hofved-Haar.

Dem vant hun Haared om, og gaf dermed tilkiende,
Hand, som ved Haarene til sig fik drage hende:

Ja, Synder, Kiød oc Blod skal icke drage dig

Til Christum, men langt fra det stiffter mangan Krig

Jmellum Siæl oc Krop, om Aanden end er villig,
Er Kiødet skrøbeligt, til med opblæst oc krillig,

Der siælden, uden Tvang, vil følge Frelseren,

Fordi det ved hans Dræt ad Kaarsit dragis hen.

Hvo hannem hører til, mod Kampen sig udryster,
Kaars fester saa sit Kiød og detz begierlig Lyster,

Paa det de Gierninger, Kiøds Lyster har opvagt,

Kand dræbis ved hans Aand, oc det faar skee med Magt.

Hand efter Haarene, som ved en tvunden Stricke,
Maa slæbe Folcked frem, før kommer de dog icke:

Den skick er aarsag til hand fatter os iblant,

Saa hvert it Hofved-Haar aff Redsel staar paa kant.

Maria haffde før fra hannem Strafløs løbed,
Hvorfor hun sine Haar omkring hans Fødder svøbed
Stadfestede der med, hun, som en lydig Brud,
Nu vilde følge ham, oc henge ved hans Bud.
J Sorg for Synden skyld var Qvinden bidt og barcked,
Det volt, hun uforfærddt Vellysten fra sig sparcked,
Vel troligt hendis Ord falt saa bevægelig:
Du HERRe lenge nok har ventet effter mig,
Men aldrig skal du meer saa heftig der paa driffve,
Jeg jo langt heller vil hos dig min JESu blifve.
Hør Syndere! hos hvem vilt du da heller roo,
End hos din Siælis Ven? søg ham du maa nok troo,
Hand vederqvæger dem, som under Byrden trettis,
Hans Aag er lidelig, og efterhaanden lettis,
Trin frem i JESu Naffn, hand gjør dig ingen skam
Tag dette Forsæt med, at du vil følge ham:
Og aldrig i dit Kaars it haarbred fra ham vige,
Slog hand dig end ihiel, *Maria* lod sig sige,
Hun brugte Brudens Ynsk Høysangen taler om:
O drag os effter dig, saa løbe vi, kom, kom.
Naar en sin Vederpart med Avinds-tag Haardrager
Hand sig om Raa-Rom seer, oc Food i Haanden tager:
Guds Dræt skeer icke med udvortis Vold oc Tvang
Men ved den hellig Aand i Ordet har sin Gang.
Hvad timelige Ting dig henger her i Hetten?

Naar jeg kun haffver ham, bør være dine Ord,

Da skjøtter icke jeg om Himmel heller Jord.

Om baade Liff oc Siæl i mig vansmæcte vilde,

Er hand min Trøst og Deel; Løn hannem aldrig ilde,

Hand veed at hitte dig, stodst du paa høyen Hald.

Der *Adam* krøb i Skiul for sit motvillig Fald,

Fik hand dog for en Dag, hvor est du? HErren sagde,

Det var it Minde-Breff den faldnis Hierte nagde.

Gud satte ham i Floor og Lifsens Ære-Stand,

Men finder ham igjen een nøgen dødsens Mand.

Paa ferske Gierninger hand strax fik sin Betaling,

Kun for hand beed it Bid mod Skaberens Befaling:

Blef *Adam* for it Fald Lyksaligheden qvit?

Hvad vil da skee med os der falder tungt og tit.

Vi Leer-Kar en og hver i syndig Daad og Tancker

Er med it Mercke brendt, og Straf paa Halsen sancker:

Vil du forsettelig fra JESU Fød-spor gaa,

Forraader du dig self, ney, Synder, icke saa,

Følg ham, end skulde du paa Liffved tage Skade,

Naar Christus er dit Lif er Døden dig en Bade.

Saa snart hand vincker løb, det beste du har lærdt,

Belønningen er viß og nok Umagen værddt.

Blefst du skjønt eftertalt aff Verdens kælen Unger,

Var ingen Skade skeed, hver Fugl med sit Neb siunger:

Det dræber icke dig, en stor Mund brummer lit,

Naar du kun som sig bør har Snibbe-rommed frit.

Heng ved hin lille Hiord i sindet vel fornøyed,
Paa den Viis blifver du til Himmelen ophøyed;

Maria var vist it aff Christi fødis Faar,

Hun tørrede hans Been med hendis Hofved-Haar.

Mon nogen Synders Haar, Fra Verden var i gære,
Saa stoor en Ære nød? Nej aldrig, det lad være,

At der paa *Absalon* it præctigt Haar var good,

Men det aff Verdighed kom icke her imood.

Fordi saa hendis Haar bleff effter Leiligheden
Benaad at tørre ham, som self var Dejligheden:

Hint herligt aff *Coleur*, til med i Victen drøyt,

Men dette skjønnere, der bragte det saa høyt,

At røre ved hans Been, som hersker i det Høye,
For hvilcken alle Knæ maa sig i Støffved bøye.

Der blifver prædicked om disse Hofved-Haar

Paa Jorden hist oc her, saa lenge Verden staar.

J Eegen *Absalon* blef hengendis ved Haared,
Til hand i svinged fik aff *Joab* Bane-saared:

Jødinden flettede sit Haar om Liffsens Træ,

Og bøyed Taare-fuld sit ydmyg Hiertis Knæ

For Jord og Himmels Gud, for Hielperen i Nøden,
Der ved forhverffved hun aff hannem Liff i Døden,

Paa Jorden Himmelen, og hvis hun pegte paa,

Her seer, du Menniske, hvad Boden kand formaa.

Du synder immerfort mod HERren som dig trøster,
Gjør derfor Poenitentz, oc følg din Forgangs Søster:

Vel vorde disse Haar til Fødderne kom frem,

Og meere Læberne, der siden kyste dem.

Maria græd til gavns, og lod sig icke tysse,

Før hun sin **Frelsers Been fik væde, tørre kysse.**

Den kyssende Synderinde.

Sangviis forfatted

Efter hosføyede *Melodie*.

1.

FRyd-Kyssen, søder en Sucker,

Hin salte Taare-smag slucker,

Jødinden lod sig forlyste,

Og Jesu Fødder smaa kyste.

2.

Jt stund hun syndegal svandset,

Og *Courtisanerne* fandset,

Nu rensit kysser allene

Sin Frelsers hellige Beene.

3.

O vel! o priselig bytted,

Ad ukysk Handel hun spytted,

Casseret Verdens Geseller,

Oc ærens Konning udveller.

4.

Aff Fryct og Blussel tillige,

Hun tordte neppelig kige,

Paa hannem Kyssene bydis,

Og mange tusinde ydis.

5.

De Gamle var saa grandværen

Der hilset Næsten i æren,

At Qvinder kyssed hinanden,

Oc Mændere blefve ved standen.

6.

For ellers skulde det hede,

Sligt aff Begierlighed skede

Til andre grofvere Noder,

Der følger mangan kaad Broder.

7.

Fik nogen Romer i Sinde

At kysse fremmed Mands Qvinde,

Blef Kroppen pisket for brøden,

Oc Lysten hannem forbøden.

8.

Var Kyß saa farlig omstunder

Hvert Træ til Koste gik under,

Opslit blef Grener og Toppe

Paa hine kysse-siug Kroppe.

9.

Dog tales inted u-ærlig

Om Kysse høfvisk og kiærlig,

En ven den anden kand gifve

Naar det kun der ved maa blifve.

10.

Vor Synderinde den stymper

Mod kiødsens Lyster sig krymper,

Og ene kyssendis helser

Sin allerkieriste Frelser.

11.

Hans Mund stod icke tilrede,

Hun sig paa Fødderne brede,

Og under dennem bedrøfved

Godvillig hafde kyst støfved.

12.

Da *Judas* kyste vor HÈrre,

Hand ham forraade dißverre:

En Kys *Amasa* blef gifved,

Der *Joab* stack ham i Lifved.

13.

Den kysser stundum fuld smøred,

Der end har Skalken bag øred

Oc fik hand krenge sin Næste,

Hand gaf nok skindet tilbeste.

14.

Hun icke som en Forræder,

Men hos Guds Fødder har ligged

Og Liffved ynckelig tigged.

15.

Det syndig Hofved med rette

J bedre Skruer hun sætte,

Oc der Angst-bølgerne bruste

Fred ofver hende hand liuste.

16.

Var saa til Naade geneged,

Fordi hun elskede meged,

Og fik uhørlige Flager

Aff bare Kierligheds Sager.

17.

Naar en aff fremmede Lande

Kom hiem oc møtte sin grande

Da vilkoms Kysse der vancked,

Heldst hvor to Frender bleff sancked.

18.

Strax *Jacob Rachel* har funden

Til Kys hand lavede Munden

For Manden kunde vel tenke

Hun motte være hans frenke.

19.

Hand icke heller forgietter

At kysse *Laban* sin Fetter:

Og *Joseph* hilsede sine

Med samme Broderlig Mine.

20.

Hvem skulde denne da grysse,

Og heller blidere kysse,

End JESUM Qvindens Blod-Frende,

Der gik i Døden for hende?

21.

Fra hannem hafde hun stripped,

Og lenge synde-vild tripped

Hen ad forglemmelsens Stæder,

Hvor Vellyst-Fuglene qvæder.

22.

Nu Driften naged Jødinden

Kom hun med Taare paa Kinden,

Med Hoffved-Haared udslagen,

Med Bode-kysse for Dagen.

23.

Og JESU Fødder omfatted,

Der blef paa Kaarsed udmatted:

Hans førig Venskab hun søger

Ved anger-gifven Optøger.

24.

O Synder leg da paa Hierted,

Hvad hende tunglig har smerted,

Betenk at du som de fleste,

Est altid icke den beste.

25.

Kys HErrens Fødder i Aanden,
Hand er dog icke saa vaanden

Naar Troens Taarer udvelder,
At jo Bood-kyssene gielder.

26.

Men du faar tage til Tacke,
Hand stundom bøyer din Nacke,

Og dig med Kaarsed voldgiester,
Maria føyed sin Mester.

27.

Hans Fødder vaade oc taaret
Hun siden tørred med Haaret,

Da Kys var gangen i løbed,
Hun salved dennem paa kiøbed.

Den salvende Synderinde.

Sangviis
Efter hosføyede *Melodie*.

1.

See dette syndig Skrat,
Hvis Udyd var ved Poenitentz forlat,
Kom med sit Olie-Kruus
J Pharisærens Huus,

At salve ham som kaldis

Det store Verdens Lius.

2.

Jødinden, der forgrædt,

Hans Fødder nyssens haffde giennem vædt,

Og tørred med sit Haar,

Var det forlaaren Faar

Maria Magdalena,

Som felte mangel Taar.

3.

Hun elsked JEsu Been,

Langt meer end hendis egen Øye-steen,

Thi bar det usle Lem

En herlig Salve frem,

Og den, blant anden Tienist,

Spenderet hun paa dem.

4.

Hos Qvinden inted var

Saa kaastelig, saa rart og dyrebar,

Hvor i det og bestod,

Hun jo for hans skyld lod

Ja sig, med Siæl og Legom,

Opoffred ham i Bood.

5.

Det gjorde Kiærlighed,

Og hvor for skulde hun undsee sig ved

At giffve Gud den Løn,

Som for alt *Adams* Kiøn,

Aff Kiærlighed, i Døden

Gaff sin enbaarne Søn.

6.

Hans beste Eye-Deel,

Og voris allerypperste Juveel,

Hvad har vi uden ham?

Synd, Nøgenhed og skam

Alt andet og vi selffver

Tilhører det Guds Lam.

7.

Der *Jacob* med sin Staff

Sig til *Mesopotamiam* begaff,

Blef hand paa Vejen mat,

Og hvilte sig en Nat,

Nedlagde saa sit Hoffved,

Paa Steenen hand fik fat.

8.

J Drømme *Jacob* saa

En Stige, der stod HErren offven paa,

Og raabte klarlig ud,

Aff Søfne Manden vaaged

Ved det lifsalig Liud.

9.

Hand sagde Trøsterig,

J dette Sted er HErren visselig,

Forjættelsen hand fik,

Og den der hafde Skik,

Paa Steenen lod hand Olie,

Stod dermed op og gik.

10.

Maria, bood-fuld Krop,

Drog bort, og vilde lede Christum op,

Paa Vejen Angstens Tørk

Og sørge-Nattens Mørk

Faldt hende hastig ofver,

Som det slap aff en Ørk.

11.

Men der hun klagelig,

For hiertens Uroo, græd og gremmed sig,

Klang JEsu Røst saa vel:

Kom hid besværed Træl,

Her skalt du finde Hvile

For din udmatte Siæl.

12.

Skinbarlig saa hun ham,
Som *Jacob* ickun Drømme-viis fornam,
Og paa det samme Sted
Angst-Taarer strømmed ned
For hende stod udgraffven
Det Ord: Gak hen i Fred.

13.

Da vaagned hun igjen,
Som før i Synde-sølen slumred hen,
Var heller icke seen,
Med Olien u-gemeen,
At salve Verdens Frelser,
Den rette Hiørne-Stein.

14.

Hans Hofved bleff i Roo,
Hun var sin JESu Fødders Træde-Broo,
Og icke fra dem skred,
Det mindste Foode-Fed,
Saa nederlig hun standsed,
Det volt alt Ydmyghed.

15.

Hid Synder, lær paa ny,
Du som gid gjerne kløfved høit i Sky,

Vær ydmyg i din Hu,

Og holt dig smuct ved Jorden

Saa falder icke du.

16.

Salf Christum det Guds Lam,

Med Myrrha salved *Nicodemus* ham,

Bær, du brystfældig Lem,

Dit Hiertis Myrrha frem.

Og offre Bode-Balsam,

Den er ham angenem.

17.

Som Myrrha hindrer stank

Saa renser Bod din synde-fuul Skavank

Ud med dit Anger-skrig,

Hand, som paa Trøst er rjg

Skal hviske dig i Øred:

Din Tro har hiolped dig.

18.

Maria stod sig vel,

Hun græd og vædet sin *Immanuel*,

Hand gjorde hende glad,

Og før de skiltis ad,

Hun tørred, kyssed, salved

19.

Der *Simon* dette saa,
Fortrød den *Pharisæer* hart her paa,
Hand tenckte vjt og breet:
Var denne en *Propheet*,
Da viste hand den *Skiøge*
Sig skamløs har forseet.

20.

Hans *Gissing* falt for let,
Hun hafde været, men det var forget,
All hendis syndig *Skick*,
Ved *Poenitentz* forgik:
Da *Saulus* bleff en *Paulus*
Hand snart *Omvending* fik.

21.

Skrifftklaagen, merk ikun,
Var self kandskee, saa *Lastefuld* som hun,
Og dog ad hende green:
Saa meener mangen een,
Synd-Dritter har besudled,
Hand ret er *Engel-reen*.

22.

Det blifver best en hver,

Og pønser jeffnlig paa,

Hand self kand vel bestaa,

At icke fremmed Sorrig,

Giør ham for hastig graa.

SISTE SANGER

Almægtige Skaber-Mand, Hærsker over Himmel og Jord, Allerhelligste Perse-Træder, Al Barmhiertigheds Fader, Trøstens GUD, Retfærdigheds Sool, Miskundige Nød-Hielper, Medlidige Frelser, Allerkiæreste Forløser, Enckers naadige Dommer.

Din uværdige, i Støved dybt nedbøjet, ydmyge Tieneste-Qvinde, mod dybe Saar, og smertelig Bedrøvelse, søger i Troen, uden Skinhellighed timelig Redning, og ævig Salighed, under dine Naadsens Vinger: Alle Herrers HERre, hafde ikke dit Ord været min Trøst, maatte jeg lenge siden omkommet i min Elendighed. JESu kiære Mestere medens jeg brøstfeldig Synder-Jnde understod mig, i Velstands Tid, at Offre Dig et Qvindeligt Sang-Offre, den første Grøde, din Hellig Aands Kraft i mig udvircket, og troer Du naadig antog min u-fuldkommen Stemme, da annam nu af Med-ynck, og Faderlig Barmhiertighed efter-følgende Taare-Vædet sørgelig Jndleg stiiet under Angstens Byrde: Dit kiærlige Faders Hierte bevæge Dig til Bønhøring, over min Første, og sidste tro-hiertig Anmodning, saa bliver jeg hiolpen: Digte-pundet formaar ikke meere, uden hvad Du mig ved dit Ord i Digten vil indskyde, Dig alleene til Ære, og mig til evig Nøtte. Forfengelige Bedrifter kand umueligt slucke min Sorg, i dette Jammer-grode Lif, langt mindre hielpe mig til Salighed i et bedre. Verden er mit Fængsel, Eenlighed mit Paradiis. Jeg forlader det som er bag til, og strekker mig efter det foresatte Maal. Mit Vidne er i Himmelen, og Du, der kiender mig, boer i det Høje. Allerkiæreste Forløser, Du kandst ikke bære det over dit Faderlig Hierte, at forkaste mig i min Alderdom, eller forlade mig, nu jeg er bleven skrøbelig. Gack ikke vredagtig i Rette med Bodfærdige Syndere, som oftere falder af Svaghed, end Forset. Alvidende GUD, Eeniste Salig-giørere, trofaste Siæle Hyrde,

Himmelske Brudgom, de forlattis Tilflugt, de bedrøvedis Husvaler, Ah! forbarme
Dig over dit prøvede Creatur, dit Tabte Faar, din Angergiven Tiener-Jnde, din
Troende Bruud, din sorrigmatted Encke,

Din Elendige Daatter

Saaed Af Hiertens Bedrøvelse.

Ah! Miskunds Fader, hør din Daatters Jammer-Klage,

Det bedske Mara-Vand maa qvide-fuld indtage:

Min ømme Hierte-Byld slar ud i dybe Saar,

Det eene smertelig det andet overgaar.

Du veedst, den bleege Død har med sin Morder Gnaven;

Kuldkasted *Mand* og *Børn*, til alle falt i Graven;

Her sidder jeg igien, bedrøved, og forlat;

Angst, Uro, Suk, og Graad gaar for sig Dag og Nat.

O! Skilsmis qvæler mig, jeg er oprygt med Roden,

Knust mør af haarde Stød, fra Hovedet til Foden,

Min sidste *dydig Søn* i Fremmed Land falt om;

Det Gode ventet jeg, men see! det Onde kom.

Fortryd dog ikke paa, jeg Minis Død begræder,

Langvarig Taare-Tvæt mit Leje giennem væder.

Angst, Nains Encke græd skinbarlig, og i Løn,

For Hendis Eeniste hensoved kiære Søn;

Til den bekymred Siæl, Du saa miskundig taled:

Græd ikke: Det var nock, hvorved hun blev Husvaled.

O! JEsu Davids Søn, forbarm Dig over mig,

Jeg følger Troens Gnist, lad det bevæge Dig:

De dybe Smerte Saar, min Andagt tit tør hindre;

Ah! Trøstens GUD, betænck, Du siger Faderlig:

Kald paa mig i din Nød, saa vil Jeg hielpe dig;

Nu giøris det behov, min Læge Redning øver,

Haab og Taalmodighed jeg midler Tid behøver,

Forbind Selv først, og sidst, dit saared Creatur,

Jeg søger ingen Hielp, i nogen Verdslig Cur,

Fordi din Guddoms Haand, i Kaarsens Beger fylder,

Det mine Gierninger ved syndig Daad forskylder;

Tilgif, hvad jeg har brut, og tag dig Siælen an:

For din Miskundheds skyld, vær min Samaritan.

Jeg slipper ikke Dig, i Sorg og Legoms Pine,

Før Du ledsager mig ad Himmelen til Mine;

Der lægis al min Breck, der leggis Sorgen af

Omskiønt Betryck og Vee mig følger til min Graf.

Den høster Glæde-Neg, her Græde-Korned saade;

Jord-Klumpen, uden knur, bør nøyes med din Naade:

Jeg er it Menniske; ved Fejl og syndig Jid,

Det svage Kiød og Blod mod Aanden fører Striid.

Barmhiertig Frelser-Mand, løs mig af Verdens Fængsel,

Min Siæl, hvert Øje-blick, til Himmelen bær Længsel,

J Fred jeg vandred did, om Vejen end er trang;

Din Encke haster hiem, her falder Tiden lang.

En Salig Heden-Fart, gjør Ende paa min Jammer,

Saa bliver Jord og Muld, mit Legoms Hvile-Kammer;

Saa glædis Siælen hist, i Frydens Brude-Sal,

Hvor jeg og nyder Platz, blant dit Udvalde Tal:

Naar du paa Domme-Dag af Jordens Støf mig henter,

En glad Opstandelse Jeg paa din Tilsagn venter.

Da triner Siælen ind i min opvackte Krop,

Da siunger vi Triumph, og holder aldrig op.

Dit kiærlig Hierte-Lav saa naadig felder Dommen,

Der i bestaar min Trøst, O! gid den Dag var kommen,

Jeg for det Timelig beængsted Klage-Lyd,

Maa finde Mand og Børn hos Dig i evig Fryd.

Dit Aasiun skued jeg, her miste Siun og Mæled,

Gardined dragis fra, dit Ansigt for mig fiæled.

Nød-Hielper, Siæle-Ven, Ah! min Trofaste GUD,

Forløs din Troende, din prøved Encke-Brud.

Jeg vil i Naadsens Tid mit Rejse-Paß begiære,

Og sige: Dig skee Tak, Lof, Hæder, Priis og Ære,

Fra Solens Opgang, og til hendis Nedergang,

For hvis Du gaf og tog, for Medgang, Modgang, Tvang,

Nødtørftig Underhold, en simpel Christen Vandel,

En god Samvittighed, een spag, sagtfærdig Handel:

Nu venter jeg det Maal, Du mig har foresat,

Og byder Verdens Pragt aldelis gode Nat.

Kom, Himmel-Brudgom, kom, tag blidelig mod Bruden,

Befal den visse Død, hand snart skal løse Knuden,

Saa bliver Gravens Grøft mit Legom angennem,

J længden, blant din Flock, Jeg siunger Hosianna,

Hvor Mara viger for det søde Himmel-Manna,

Vellystens Strøm betar al førig Taare-Tvæt,

Jeg lever i det Haab, til sidste Aande-Dræt.

Annam da Siæl og Krop, mit Hierte Dig forærer,

Paa mine bare Knæ Forløsning jeg begiærer;

Bønhør dit tabte Faar, og svar mig i dit Navn:

Din Tro har hiolped Dig, saa naaer jeg Livsens Havn,

Der Elsker Dig

Som Alle Hielpe-løsis Beskiermere.

Efterfølgende Ny Sang.

Har en smuck

Melodie: Efter en gammel Sang,

som nu icke er at faa, ikke heller nogen,

her, kunde sætte den ud paa Noder.

1.

BArmhiertigheds Fader, og Trøstens GUD

Paa Din Befalning, Løfter og Bud,

Jeg drister mig til i Aanden:

At tale med dig ved dit Ord,

Enddog jeg er ickun Støv og Jord,

Du Naadig antendte Taanden,

Og ragte mig Hielpe-Haanden.

2.

Det kunde dog ikke stort baade dig,

Om du slet vilde forskyde mig

Som tiener dig, huld og trolig,

Und Pillegrimen denne Trøst

Hun saa: maa høre din Guddoms Røst

Min lydig Datter, vær rolig

Jeg fæster i dig min Bolig.

3.

Det viser mig Veyen til Livsens Havn,

Dit Anker blive mit Ror og Stavn,

Med Farten jeg icke drøser,

Men iiler, og dig haver kiær,

Det volder jeg Reyse-færdig er,

Ledsag du mig min Forløser,

Jeg Hierted og Bøn udøser.

4.

Bedrøved, Eenlig, og ofte forlat,

Jeg Vandred omkring min Siæles Skat;

Træt, som en forjaged Due.

Beesk Mara Vand og Kummer-Brød

J dybe Sukke, og Taarer flød

Dend fælsom, indvortes Lue,

Kom Kiød og Blod til at grue.

5.

Mod Synde-Straffens u-lidelig Skrig,

J dine Vunder, jeg skiuler mig,

Til Vredens Jver gaar over:

Hos dig min Frelser, mild og blid,
Jeg søger Redning i Naadsens Tid,
Og Angerfuld Bedring lover,
Før Kroppen i Graven sover.

6.

Udmatted, og svag, av Fire Snees Aar,
Jeg yderlig paa Grav-Bredden gaar,
J Verdens u-rolig Fængsel;
Bekymring Synd, Angest og Nød
Udrydder, en sød, og Salig Død.

Jn Summa, fra megen Trængsel

Jeg bær til Himmelen Længsel.

7.

Der over vinder all Timelig Ank,
Der staar jeg ævig, blant Engler blank,
Og ikke længer skal græde:

Men Trøstig, Frydefuld og Fro,
Mig glad til mine bortgangne Sno,

Der skal jeg med Lyst og Glæde,

Triumphen og Psalmer qvæde.

8.

Nød-Hielper, haf Lof, Pris, Ære og Tak,
For Gave-Pundet du til mig stak,

For Gierning du mig betroede,

For Sang, og Taare-Offrets Frugt;

For Faderlig Refselsler og Tugt,

For Ophold, og alt det gode,

Du lodst Miskundig indpode.

9.

J Templet, blant den Udvalde Samfund,

Jeg Ordet af Prædikantens Mund,

Beholder, Siælen til Lise:

Advarsel, vederqvæger mig,

Ved Sindets opløftelse til dig,

Jeg lader mig undervise,

Og dig Evindelig prise.

10.

Beständig i Troen og stadigt Haab,

Fuldendes mit sidste Bane-Laab,

Klenodet har jeg at vente,

Du skikker mig dit Sende-Bud,

Naar Time-Glasset er runden ud

Mit Navn du mercked og kiendte

J Livsens Bog lod indprente.

11.

Lad Tiener-Jnden henfare i Fred!

Jer har her intet blivende Sted,

Hvor Lycke-Hiulet sig vender:

Fra Jammer-Dalen vil jeg gaa,

Til Zions Bolig, staar min attraa;

Naar Aanden af Kroppen render

Er Siælen i dine Hænder.

12.

Tilsted mig min Skaber Jmmanuel,

Jeg nu maa byde dennem far vel,

Sær gunstig, Enken besøgte,

Og Dydefuld i Ny og Nee,

Lod gode Gierninger siunlig see;

Min Bog var, som deres Løgte

Andagten, Liuset forøgte.

---

*

Nu sluttes min skriftlig Tale

Nu byder DOROTHE Vale

Hun haster Hiem, og er bereed

At fare Salig hen i Fred.

Bede-Konsten stærker her, De Trette

Hænder, og snublende Knær.

Efterfølgende Liig-Sang.

Under Melodie:

Som: Eden den Have lystig laa,

Eller: Naar min Tid og Stund er for Haand,

etc.

Maa, som et Amindelsis-Tegn, siungis sidst over Graven,

Viin-Gaards HErrrens Tieniste-Qvinde

Den Eensam Daglønner-Jnde,

Saligheden Af Hannem Begiærte,

Hviler Legomed i.

2. Tim. IV. 7. 8. Jeg haver stridet den gode Strid;
Jeg fuldkommede Løbet; Jeg forvarede Troen,
fremdeelis er Retfærdigheds Krone henlagt til mig.

1.

NU har den Bergens *Debor*a

For ingen Sorg at grue,

Her sad i sit *Bethania*

Og kurred som en Due,

Bedrøved, eenlig, og forlat,

Bød Vellyst længe gode Nat

Før Døden slog til Hiertet.

2.

O Lof skee GUD! den gangbar Giæst,

U-taalig Kummer døved,

Gav det dyb-saared Kre sin Rest,

Hand Mand og Børn berøved.

Nu rolig uden Klage-Skrig

Hos Deris Been hun hviler sig,

Til Røsten aabner Graven.

3.

Fra Synd og Sorg med Taared Kind

Undveg Hun Hevne-Riised;

Bad, sukked, græd og sang sig ind

J Eden Paradiised,

Der bar Viduens Offer Frugt

Forløseren self podet.

4.

Ved Svane-Sangen, Døden fick,

Ved nyttig Andagts Tancker,

Hun opad Himmel-Stigen gick,

Og Glæde-Neger sancker,

Det sørgelig *Bethania*,

Og Verdens syndig *Sodoma*,

Var Qvindens Pestilentze.

5.

En salig Død var Hende nock,

Her nyned angst og bange,

Hist siunger Hun blant Engle-Flock

Triumph og Jubel-Sange:

Forlyster sig og kiender da

Maria, Judith, *Debora*,

Elisabeth og Anna.

6.

Lof-Sange fordum Tid bar frem

J Helligdommens Tempel,

En Dorothe, et uselt Lem

Her tog af Dem Exempel,

Sang GUD til Ære, sig til Trøst,

Gick over Synder-Jndens.

7.

Tog dog, Brudgommens, Trøstens GUD,

Hver Bood-fuld Siæl udkaarer

Miskundig mod sin Encke-Brud,

Ham offred Sang og Taarer:

Hin skrøbelig Brøstfældig Kar

J Meseck en Udlending var

Holt Troen fast til Enden.

8.

Klenodet, Bane-Laabeds Løn

Tro-Tienere hist henter,

Og Lifsens Krone meer end skøn

J Brude-Skat Hun venter:

Nu først og fremst staar Siælen blank

Til Legomed foruden Ank

J Jorden har udhviled.

9.

Naar da Basunen bær det Bud

Paa Domme-Dag saa klinger:

Stat op du Døde, kom her ud,

Hun glad af Graven springer,

Og Siælen ind i Legomed

Forklared naaer et Fryde-Sted

10.

Sødt ledskis af Vellystens Aa,
Og udstaffered frydis,
Hvid-Klæd med Ære-Kronen paa
Til Lammeds Bryllup bydis:
Hvor Herlighed og Glæden er,
Ny Sang Hun Evig siunger der
For Lammed og for Stolen.

11.

Hver Anger-given Knused-Rør
Skal og i lige Maade,
Her lever vel og salig dør,
Erlange samme Naade;
Men ingen nyder den Credit,
De saa kand blive Døden qvit
Som Enoch og Eliah.

12.

Mirackel-Viis med Siæl og Krop,
Fra slemme smit-som Synder,
Til Himmelen blev tagen op,
GUds Ord os det forkynder:
Vi maa for Døden holde Food,
Undvige Sanden, gjøre Bood,
Som Paulus og Manasses.

13.

Bøj Hierteds Knæ, synd-fangen Træl,

Naturens Gield bør yde,

Saa gjorde denne salig Siæl

Lod Anger-Taarer flyde,

Til Hun i Haabed Bønnens Form

Løb giennem Luften sidste Storm,

Vandt Sejr, Striden stilled.

14.

Foor hen i Fred fra Synd og Nød

Til Glæden i det Høye,

En sød-kiærkommen ynske-Død

Bort jog all Sorg og Møye,

Kiøds Lyster Hun af Sindet slog,

Da JESus Hiertet til sig drog

Ved Aandens Drage-Liner.

15.

Nu trøstig, Ære-fuld og glad

Beskuer klar og herlig

GUds Ansigt, udvald Venne-Rad

Med Hende siunger kiærlig,

Blant Engle-Tal, som *Debora*,

Haleluja! *Victoria!*

Te Deum nos Laudamus.

16.

Med Angers Taare-gyden,

At Evigheden forestaar

Og Døden er i Gryden:

Far vel! med-Søstren takked af,
Strør dog lit Løf paa Hendis Graf,

J Himmelen bær Palmer.

VISER OG RIMBREV

Ved et ulyckelig Skibbrud under Lister Lehn.

Et Kaars det icke kand bestaa

J to eller tre Ender,

Men det maa fire haffve paa

Hvordan mand Brettet vender.

Thi dette det er Guds Model,

Naar hand sit Barn vil tegne:

At hand hans Søn kand kiendis vel,

Maa Kaarsset allevegne

Ham møde, hvor hand vender sig

J Ost, Vest, Synden, Norden,

Som Gud ham vilde haardelig

Straffe med Liunild, Torden.

Exempel stiller Job os for,

Med David, andre mange,

Aff Kaarsset giort heel bange,

Det samme vi for Øyne seer

J GARMANDS Blods-Forvante,

Hvor sørgelig de dem beteer

Med Venner oc Bekante,

Thi der nu HERMANDS Kieriste

For sin Søn var aarsaget

At redde ham, som snariste

For Kongen bleff anklaget,

Da Moderen oc Sønnen med,

WILHELLEM bleff tillige,

Thi de ved Lister ingen Sted

Fra Døden kunde vige,

Hans Fader hand bleff Enckemand,

Hans Kieriste bleff Encke,

Hvad Sorrig den Død føre kand,

Kand hver hos sig betæncke,

De sunde drog fra deris Hiem

Oc kom tilbage døde,

Det klager HERMAND, WILLEMS Lem

Som maa den Sorrig møde,

Hans Brødre de gaar sørgelig

Med Hoffvedet nedheldet,

Aff Stormen saa nedfeldet,
Men hører GARMAND, hører lit,
Oc tager det til minde,
At søge giffver ey profit,
Hvor intet er at finde,
Om J vil sørge mange Aar!
Ja blodig Taare græde,
Det gaffner icke for et Haar
Oc er ey Vey til Glæde,
Men Vider, at den hastig Død,
Som dennem har henreffvet,
Er dennem kun som Søffnen Sød,
Oc største Vinding bleffvet.
Hans Moder har en anden Ven,
Oc hand en anden Broder
Gud Trøste dem tilbag' igen
Uden Mand, Broder, Moder,
For Sorrig, Glæde Gud dem gaff
Paa Reysen som var taget
De faar vel ocsaa deris Straff
Den Sorrig har Aarsaget.
Jmedler maa saa alting staa
Gud haffve maa sin ville

Os for hans Ansigt stille.

Giort aff deris gode Ven *DORO*.

Graff-Skrift.

Her hviler Garmands Liig, her ligger hand nedgrafvet;

Som i sit Lefnet var med Dyder vel begafvet,

Hos Svoger oc en Søn imellem Qvinder To,

Hans døde Liiff er satt oc soffver nu i Roe.

Om de end ligger skiult, oc Graffven dem maa tecke,

Skal Gud dog ham igien med dem aff Muld opvecke.

Du bister grumme Død, vel lagde paa ham Haand,

Ved dig dog Herman bleff en Himmel Herres Mand.

Du medet med din Piil, oc skiød ret til hans Hierte,

Hvis Død beklager nu saa mangen en med Smerte.

Dog felte du ickun hans Jorde-tunge Krop,

Thi Siælen kom til Gud oc følger Engle Trop.

Hans Venner for slig Død paa Sorrig skal ey skorte,

Mens Ah hvad er det meer! hand er alt død oc borte.

Gud lengtis effter ham, oc ventet der en Siæl,

Som leffver nu i Roe, O Garman du foer vel!

Aff Himlen haffde du i Verden Godtz oc Lycke,

Din Vißdom oc Forstand dit Leffnet monne smycke.

Men timelige Ting de har ey anden lær,

End hvor en Glæde er, der følger Sorgen nær.

Du salig Herrens Mand har ocsaa det befunden;

Thi mit i Glæden din er Sorgen tit oprunden.

Dit Embed gjorde dig oc mangel møye Stund,

Men nu er dette glemmt ved Dødsens søde Blund.

For Verdens skrøblig Huus du eyer Himmels Bolig,

Fra Jammer Angst oc Nød, du nu er qvit oc rolig.

For Jordisk Demans Tøy, for Perler Sølf oc Guld,

Du Evig Rigdom har, oc Glæde offven fuld.

Du fickst oc det Klenod som Tiffve ey kand stiele,

For Møll oc Rust Du det oc sickerlig skal fiele.

Jn Summa: Du ey meer maa plagis med U-fred,

Men nyde dit i Roe, med Evig Salighed.

Ah Garman, hvad har Du dog gjort et herligt Byttte

Du som fickst Paradjs for denne usle Hytte!

Hvem tør nu tirre dig til Vrede eller Harm,

Hvem tør oc klumse dig med nogen verdslig Larm?

Nu er din salig Siæl i Himlens Fryd oc Glæde,

For Tronen du med Lyst Halleluja kand qvæde.

Dig skienckis oc ey meer aff Verdens Mara Vand,

Din Siæl er kommen til det rette Canans Land.

Du hviler i din Graff, til Guds Basun skal klinge,

Da glad vil HÆrens Mand aff Graffven sin opspringe.

Thi ynsker jeg ham oc med Glæde at opstaa,

Oc med Guds egen Flock da Ærens Krone faa.

Giort aff den

Der Er De

Efterleffvende bedrøffvede

**Til Hr. Peter Dass, da Bogen følgede
med efter Begiering.**

Salutem Elskelig Guds Mand,
Med Løche-Ønsk paa Søe og Land.

Jeg fik *Vers* fuld kiæk og rare
Fra een Vellærd artig Præst,
Løster ham lidt af min Vahre,
Skal hand blive prunket nest.
Grand Mercy, mein lieber *Frater*,
Hæderlig Hr. *Peter Dass*,
Vi vil være *Camerater*,
Falder det ham saa til pas.
Jeg som een *Poete* Unge,
Byder frem, hvad ieg formaar,
J een simpel Qvinde Tunge
Jngen høy *Discurs* bestaar.
Om ieg zwischen uns at sige,
Kand lidt meer end *Fader Vor*,
Maa ieg for de Lærde viige,
Buxefolket gaar dog for.
Mine Sange ieg har digtet,
Er eenfoldig slet og ret,
Mens til Herrens Ære sigtet,

Det er mig een Roe og Glæde,
At min Bog behager dem,
Som selv i *Apostel*-Sæde
Fører *Christi* Tale frem.
Ellers er ieg bar af Bøger,
Og har deelt saa længe om,
At hvor ieg i Huuset søger,
Findis alle Vinkler tom.
Denne laante ieg hos dennem,
Som før takket mig saa mildt,
Gloedde mig nu nær igiennem,
Aa grein stygt saa inqvart ildt.
Tager Bogen kun til Takke,
Hæderlig høytæred Ven,
Vil de andre paa mig hakke,
Jeg skal fly dem een igien;
Effterdi her ventis fleere,
Som ieg har forbædret lit,
Vor Boghandler vil regiere,
Giorde ieg end Kors for mit.
Jkke meere Rim for Penge,
Deri er ieg *uperfect*,
Farer vel og lever længe,

At hans Hæderlighed maatte fuldende sin hiemreyse lykkelig og finde sine med
Glæde, ønsker Hans tjenstvillige

Bergen d. 2 Aug. 1680.

Dorothe Engelbrets Daatter.

Æredigt

over Trykkerens berømmelig Gierning.

Et glubsk, vanartig, skam-løøs Spog

Har hemmelig trykt denne Bog

Og saa, beviist sit Mester-Stykke,

Hand burde faa dend onde Lykke.

Eja langfingred trykkendtør

Styg rusk gjør dine Nidings Kør

Profiten ligger dig i sinde

Saa trykkes Guds oord hen i blinde.

Som en aviis af slet verdi

Din Hæer gaar ikke ram forbi,

Vi alle for slig Konstner beder,

Hr. Kryster, hvem veed hvad du heder.

Dit Navn er skiult, kom det ihu,

O! arme ting, hvor skiemmes du,

Forstaar du dig saa vel paa Noder,

Da hyt, hvor tar mand saadan Broder.

Der veed om alting god Beskeed,

At vende Versen op og need,

Kand ingen laane dig to briller.

At see herefter bedre til,

Og læse over om du vil,

Saa du i Konster ej fallerer,

Naar Penge-Soeten opererer.

NB. Dette vers gjorde *D. E. D.* da *Cassuben* havde ladet eftertrykke hendes Psalmer Anno. 1680. trykt in 8. *vo.* men verset er ej *publiceret*.

Laus Deo von Bergen.

God Dag Min Herre hvor er fat,

Hvor har Hand lid saa lenge,

Er gammel Gunst til side sat?

Har Frosten end sin gienge?

Det frøb i trende Fierding Aar,

Da falt Jeg nær i Stauver,

Og gich som it Ømskindet Faar,

Der Stundum Pip syg Rauver,

Ordsproged for mit Øre klang,

At Qveg og sulten Oxer

Forfalder tiit og gaar sin gang,

Jmedens Græssed Voxer,

Det Batned lit da Tøen kom

Jeg Leed paa Hallem-Hachen,

Min *Quissling* plejer vere from

Hand fiæller sig og Roer i Land,
Med Hovedet og Bullen,
Hør Elskelige *Levi* Mand,
Hvj er hand da saa Mullen,
Hvad har Jeg gjort hvad er Min skyld
Forvendte Hand sit Hierte,
For Jeg har trychet paa den Byld
Der Bolned op med smerte,
Hvem kand her i fortænke Mig,
Dend Saarede han Piber,
Een Moder faar jo klage sig,
Hvis Foster mand angriber,
Naar de saa Hundslig bær sig ad
Og Skamløß BARNED krabber
Som Trychen-tør, den Galge-Mad
Med sine Tiufve Labber,
Gid Spogget med sin Sverte-Kost,
Der harmed Folk i Norden,
Skar *Capriolen* i Syd-Ost,
Een half snees Trin fra Jorden.
Hans *Text* er lenge siden læst,
Jeg fra det Afskum viger,
Og min Ærværdig, smuche Præst

Der ynsker Præsten med sit Huus

J Embed Seng og Sæde,

Af Gud det store Verdens Lius

Velsignelse og Glæde,

Jn *summa Gradu* Hilses Hand

Fra *Hardenbeck* hin gamble,

Dend Unge drog i Fremmed Land

God Videnskab at samble,

Gud størche ham i samme ijd

At fare fort med ijfver.

Nu intet meer paa denne tiid

Fremdeles jeg forblifver

Hans Hædderligheds
tienstvillige *D. E. D.*

Sidste Ære-Mindis smertelig Dict
Over min allerkiærste salig Hoßbond
Den Guds Mand
Ambrosius Hardenbeck,

Skreved med en
angst-bevrende Haand af
Dorothe Engelbretz-Daatter.

Som en Mißdæder gaar med Dødsens Fryct omgiven,
Gaar jeg med Hiertens Angst til denne Jammer-skriven,
Men for det er min Plict mod ham, jeg svage Lem,

Bedrøved uden Skrømt jeg sørgelig maa føre

Den Tale Qvinden før aff *Thekoa* lod høre,

Da hun til *David* kom oc klagede sin Nød:

Jeg er en Encke og min Æcte-Fæll er Død.

Død er mit halfve Lif, Død er min Jordisk Glæde,

J Graven med min Mand all Verdens Vellyst træde.

Ach min *Ambrosius!* Min Skat, min halve Siæll,

Min søde *Hardenbek*, min Dydig Æcte-Fæll,

Du med mig Trediff Aar mens Aanden i dig sveved,

Fredsommelig oc mild, som en Guds Engel leved:

Bar Fromhed Dyd og Got, aff dine Øyen keeg;

Du tycte Jorden var, for haard hvor paa jeg steeg.

Mit Hierte er din Grav, der skal du aldrig raadne.

Før Døden Dræbe-bidsk ad mig udsnoor det laadne.

En Christen Sorg jeg bær alt mens jeg har Forstand

Fordi du varst det værdt, o salig HErrens Mand.

Da du gikst Kiødsens Vey, falt Kronen aff mit Hofved,

Gid jeg var død for dig, oc havde først hensoved!

J mig var liden Savn, som inted Got har giort,

Din Siæl behaged GUD, og derfor fick du fort.

Hand viste nok du i Vingaarden tiente trolig,

Saa lenge Fødderne bar dig i *Kedars* Bolig,

For Gabet stodst du trygt, i too oc tredeff Aar

Ja skinte som it Lius for dine sanked Faar.

Det sømmer icke mig din Roøß at lade prente,

Hvad Levned du har ført ved GUD, og hvem dig kiente,
Du for hans Ære skyld, lang Tjd i pjnlig Skik,
Ad Tempeld til og fra fast meere krøb end gik,
Og Krafft-løs, Træle-træt, arbeidsom, var udvaaged,
Da Vjngaards HERren kom og spente dig fra Aaged,
Hand handled med din Siæl som med sin Øye-Steen;
Og om hin sorte Muld end skiuler Hud oc Been,
Skal dog dit ærlig Navn igiennem Jorden sticke,
Det efterlatte Skin formørcker Døden icke,
Min allerkiæriste, din Hvile har du naad,
Jeg vagler her igien i Sorrig, Suk oc Graad,
U-rolig oc forlat som DUEN uden Mage,
O bitter Encke-Skaal! Saa Malurt streng at smage!
Du tepper Halsen til og lager ald min Mad,
Kom speiler Eder kun J Qvinder Hierte-glad;
Seer naar den blege Død, blaa-spetter Mandens Farve,
Hvor snart *Naomi* kand, en *Mara* Tittel arve.
Med Peder, Encken tit saa slet i Sagen staar,
Hun raaber Reddisløs: **Hielp, HERre jeg forgaar.**
Har GUD i Giærdet først, self giort it Brudd omstunder,
Tør andre hielpe till at rive det hen under.
All Lyst tog Vinger paa oc er bort fra mig rømt,
Før Kilden lod sig see, blev *Agars* Vand-Kar tømt,
Og hun ald tom for Trøst i Ørcken gik bedrøved,
Men Frelse-Timen kom, da hendis Tro var prøved:

Og vederqvæger mig, som er en Trøste-tør.

J Haabed jeg med Job vil legge Haand paa Munden:

Og taallig oven fra, forvente Hielpe-Stunden.

J stadig Velstand er, Taalmodighed omsonst,

Naar Vinden føyer sig, hvad er Styr-Mandens Konst?

Nu min *Ambrosius* i Himmelen vi findis,

Der skal mit saared Bryst, først uden Anck forbindis.

Der skal du komme mig med større Fryd imod,

End jeg dig Jammer-fuld i dette Lif forlod,

Der skal vi begge staa med Lifsens Krone prydet,

Naar jeg saa vel, som du Naturens Gield har ydet.

Kom Himmel-Brudgom kom, forløs din fangen Brud,

Før mig til Mand og Børn, Jeg lengis efter Bud.

All Herlighed og Stads, mand her veed aff at sige,

Jeg stempler med Foract og vil til Himmerige,

MJN ENGEL og FAR da vel, far vel Evindelig,

Og Tak for hver *Minut* du levede hos mig.

Den Stormægtigste og Højbaarne

MONARCH

CHRISTIAN Den Femte,

Arve-Konge til Danmark, Norge, De Venders og Gothers,

Hertug udi Slesvig, Holsten, Stormarn og Ditmersken,

Greve udi Oldenborg og Delmenhorst.

Allerunderdanigst *offereret*

Af Hans Majest:

Dyb-ydmyge og tro

Forbederinde

Dorothe Engelberts Daatter,

Sl. *Ambrosii* Hardenbecks.

Livs Førsten opfyldte Kong Christians Aar

Med Alle Velsignelser Lykken formaar!

Som den Taarefuld Jød-Jnde

Hos sin Frelzers Fødder stood,

Og den Sunamitisk Qvinde

Holt om Elisæi Food,

Jeg i underdanigst Maade

Bøjed ned ad Jorden til,

Søger GUds og Kongens Naade,

Og hen under Fooden vil,

Konning CHRISTIAN den Femte,

Ah! Stormægtigste Monark,

Tilsted da hin Hierte-Klemte,

Der var til før Noe Ark,

At hun med sin ydmyg Bøjen,

Det bekymret Norske Kree,

Potentatens naadig Øjen

Som et Engle-Syn maa see,

Jkke ville Morlands Dronning,

Heller see Kong Salomon,

End Jeg voris Arve-Konning,

Ført i Dydens Klædebon,

Men hvis Rart hun kunde skienke
J sin Dronninglige Stand,
Fattis hos een nedrig Enkke
Der Graa-Seien far i Land,
Om Vaar-Torske blant de største,
Heller Sild og Berge-Fisk,
Som Kong CHRISTIAN den Første
Førte med til Pavens Disk,
J Guld-Zentner kunde skabis,
Bød jeg og min Gave frem,
Skulle skønt der Over tabis
Mit forlatte Huus og Hiem,
Naade ved Prophetens Tale
Enkken i *Sarepta* Nød,
Mig aflegger de med *Vale*,
Fordi Min Prophet er Død,
Vel og Christelig hand tiente
GUd, og Kongens Meenighed,
Guldenleuve hannem kiente,
Og om hands Forretning ved,
Strax mand ham i Graven satte,
O! Højbaarne Majesteet,
Venner som Sanct Mortens Katte
Uden Sværds slag blev adspreet,

Josephs Skade faa beklager,
Mange har Jobs Trøsters-Sind
Jld hver til sin Kage rager,
Medynk er alt frøssen ind,
Jkke har jeg mange Penge,
Jkke gaar Forraadet højt,
Jngen Agre heller Enge,
Jngen Jndkomst for en Døyt:
Qvæltis Jeg med Livet lenge,
Og mig lagdis Byrder paa,
Fik Jeg til Mund-Biden trenge,
Som var vandskelig at faa,
Aarlig Nøed *Pastorens* Enkke
Een Snees Daler eller toe,
Der paa vil jeg ikke tænke,
Maa jeg nyde mit i Roe,
Engel-søde Landsens Fader
Gif mig der paa Bref og Seil,
Jeg til ham i Haabet vader
Lad det ikke da sla feil,
Eller putt mig i et Closter,
Naadigste Kong CHRISTIAN
Hvor mit Luthersk *Pater noster*,
Kand i Rolighed gaa an,

Efter Evnen i min Kram,
Og al Buxe-Folket glemme
Blant hin aflagt Gimmer-Lam,
Jeg, naar Angsten *dominerer*
J mit Hovet som een Elf,
Er saa red for *exequerer*,
Som for Busse-Manden self,
Skaf din gammel Hampe-Hegle,
Lyder deris Almanak,
Vil mand end for dennem fegle
Agter de dog ingen Snak:
For Barmhiertighed udraabtis
Konger udi Jsrael,
Her har alle sagt, de haabtis,
Arve-Kongen og gjør vel,
Lad derfor Poete-Ungen
Jkke trøste-løs gaa bort,
Medens jeg kand røre Tungen,
Jndtil Aanden bliver kort,
Skal min Bøn i Højden skralde
Hos den Himmelske Regent,
Og paa DANER KONGEN falde
Om et saligt Regiment,

Saa hver avinds Mand med Harm,

Hen i Muse-Hul maa krybe

For Hands Himmel-Væbned Arm,

Sejers Krone her i Verden

Pryde Ham til Land og Vand,

Og naar Hand er da paa Ferden

At indtage Sions Land,

Smykke HERren Ham med Kronen

Som ævindelig bestaar,

Oven til for Ære-Thronen,

Naar hand her er mæt af Aar.

Dend Stormægtigste, Høybaarne

MONARCH

CHRISTIAN den Femte,

Arve-Konge til Danmark, Norge, de Venders og Gothers,

Hertug udi Slesvig, Holsten, Stormarn og Ditmersken,

Greve udi Oldenborg

og Delmenhorst.

Stormægtigste Regent, All verden bør jo vide,

Min underdanig Pligt kand ingen ophold lide,

Tak-Aaren springer løß for Majestetens food,

Og Flyder mens jeg har en draabe Liv-ligt Blood.

Maria blev bønhørt, Da hun til Christum traade,

Hans kroned CHRISTIAN har undt mig samme Naade,

At Aabne og sla til Stood i Monarkens Mact.

Strax hand kun Naade-Fuld faa Trøstig ord gad tale,

Sprang Rime-poseden op der Half-Død laa i dvale,

Blek-Penslen fodrer Roo, Prakt giver jeg forlov,

Har dog i midler Tid Lifs underhold behov.

Maaskee min simpel Dict og Qvindelig bedrifter

Tør Hove Gud saa vel, som de Høylærdis Skrifter,

Fordi blandt Guld og Sølf, som skriften mig har sagt,

Blev ogsaa Gede-Haar til Templens bygning bragt.

Nu sidder jeg i Fred og med min skriven Maaber,

Naar *Exequererne* paa Hampe-Hejglen Raaber,

Tør heller icke ved, der sorgens byrde bær,

For deris tummel skyld, at Kaste mit Gevær.

Gud klarer nok den skatt med Hoved-Stoel og Rente,

Monarken hos mig self i smaa-pluk kunde vente,

Hans store Ære-Nafn Evindeligh skal staa

Og i ophøyelse hans fædris ofver gaa.

Ti tusind ydmyg Tak jeg underdanig skatter,

Og HERrens salvede i mine Bønner Fatter

Den Klang ad Himmelen skal gaa som en Basun,

Til *Echo* høris i Kong CHRISTIANS Paulun.

underdanigst fremstilled

Af Hans Majest:

Dybt ydmyge og Tro-Hiertige

Forbederinde

Daatter.

Dend
Stormægtigste og **Høybaarne**
DRONNING
CHARLOTTA AMALIA,

Dronning til Danmark og Norge, de Venders og Gothers,
Hertuginde i Slesvig, Holsten, Stormarn og Ditmersken,
født Land-Grevinde
til Hessen, Fyrstinde til Hirtz-Feld,
Grevinde til Oldenborg og
Delmenhorst, Kazzenellebogen,
Dietz, Ziegenhain, Niddag og Skauenborg.

Som Dronning Esther før til Kong Asverum talte,
Og en mis-modig Siæl ved hendis ord husvalte
Har Arve-Dronningen, nu med sin Engle-Røst,
Talt til Kong CHRISTIAN og mig fra byrder løst:

Hver u-fortræden Lem skal unde mig den Liise
Og Hendis Majestet for saadan Naade Priise:

Jeg Trøstede mig ved mit Haab slog icke fejl
Fordi det stood til Gud og alle Dyders spejl.

Hun var it Læge-Blad, hun trøstet den forlatte
Og derfor, uden tvil en Bood paa Siælen satte,

Min underdanig Tak, min Tak af Hierte-Rood,

Dybt ydmyg Strømmer ned for Konning-indens Food.

Hvad meer her staar til Rest forskylder Enkkers Dommer:
Paa gode gierninger vist Rig Belønning kommer

Jt Kloster for mig self, jeg med mit Taare-Veld

Min Lifs tid retter op blant hine Nordske Field

Der vil jeg bede for den store Landsens Moder,

CHARLOTT AMALIA med hendis Himmel-Poder:

Min Bøn her oven til tør have god fasun,

Hvor slet jeg stikker af i verdens Øye-siun:

Og naar jeg i min grav, kandskee, har lenge Soved,

Skal Ære-Krandsen groo paa hendis Kroned Hoved,

Som Dejlig Ceder-Træ paa Libanon stod grøn

Gid Stammen og hver Green, i flor maa Blomstre skøn,

Og Kongens Arve-Huus staa fast, som Zions Bierge:

Balstyrig Avindz Storm skal frelseren afverge.

Lyk-ynskelse i mengd for Hendis Majestet

Jeg med to bøyed Knæ frembyder til Valet.

underdanigst fremstilled

Af Hendis

Majest:

Dyb-ydmygste og Tro-Hiertige

Forbederinde

Dorothe Engelberts Daatter.

Dend

Stormæctigste Høybaarne Monark

Christian den Femte.

Arve-Konge till Danmark og Norge, de Venders og Gothers,

Hertug i Slesvig, Holsten Stormarn og Ditmarsken,

Greve udi Oldenborg og Delmenhorst.

*O Naadigste Kong Christian,
O Righedz Sool og Krone;
Tag too slaus Offer Naadig an
Aff en bedrøved Kone:
Saa skyder Gud og vell iblant
Hans Majestet i Sinde,
Att Hand i sine Lande fant
Den første Skialderinde.*

Hans Majestetz

Dyb-ydmyg og Tro Forbederinde *Dorothe Engelbretz Daatter.*

Hans Høye Excellentz

Høybaarne Herr

Uldrich Fridrich Gyldenløve,

Herre til Grevskabet Laurvigen, saa og til Hirtz-Horn,
Ridder, Kongelig Maytt. geheime Raad, Stadtholder i Norge,
General-Feltmarskalk og Ober-Kammer-Herre.

J Underdanighed frembaaren

Af Hans Høye *Excellentzis*

Allerydmygeste og Fuldtro Forbederinde

Dorothe Engelberts Daatter,

Sal. Ambrosii Hardenbecks.

At jeg for ingen Deel skal Regnis blandt de nj

Der u-taknemmelig gik deris plict forbj;

Kand min u-værdighed, den Tak u-mulig døve,

Hans Høye *Excellentz* Stadt-Holder Gyldenløve,

De Nordskis Øye-Steen, De Danskis Støde-Staff,

Priisværdig har fortient; Jeg derfor legger af,

Min plict med ydmyg Tak, og dybest Hoved-Bøyen,

Fordj Hand til mit Huus skiød fordom naadig øyen,

Da Hardenbeckis Lut gav mangan Fryde-Klang,

Og mine Fingre paa *Clavcordiummet* sprang.

Nu jeg i Hierte-sorg Taalmodighed faar Øve,

Har Uldrich Friderich Høybaarne Gyldenløve,

Hos Konning CHRISTIAN for mig tilgode lagt,

Og som Disciplerne til Mesteren har sagt,

Om Qvinddens Over-Løb der gaf sin nød tilkiende,

Hun Raaber efter os, skil dig dog af med Hende.

Jt Miskundz øre fandt min Klyncke-Melodi:

Hør *Exequerer*-Stadz *Adieu*, gaar mig forbj

Regenten Engel-Mild, for Fred skyld vilde skaane:

Hvor Træed Feldis ned gid hver dog sanke spaane.

Mest Evig varig ting min Hosbond samled paa,

Fra Rigdom er jeg fri, Fra armod lige saa;

Men blant Propheterne her ingen Redning gielder

Naar mæled nipper af og Olie-Krused Helder.

Gud glæde Kongen self der gav saa naadigt svar;

Giør Encken inted ondt, Monarckens mening var,

Omsorrig i den sag bar og min naadigst Dronning,

Og det forskyldis vel af alle Kongers Konning.

Hans Høye *Excellentz* den vitberømte Helt,

Der Priiselig hialp til afsigten saa ble felt,

Tør icke tvile paa, Hand jo i lige maade,

J hvis Hukommelse jeg icke var forget:

Tak Himmel-Dydig Siæl, Tak søde Anthonet.

Jt Nyt Aar fryde-fuld med Sundhed Fred og Ære,

Til Evig Odels ynsk, mit vederlav skal være.

J Gyldenløvis Gaard oprinde Naadsens Lius,

Med signelsen der falt paa Obed Edoms Huus.

Gud legge femten Aar til Landsens Høvdings Alder,

Trøst-Anckeret for dem, Angst-bølgen over falder.

Jeg er i talled med, og derfor stadig Troor

Hand end lod Naade see, blef mod-børs blæst for stoor,

Hos Gud der nylig har, forkynt paa Jorden Frelse,

Hans Høye *Excellentz* jeg Hissed glad skal helse.

Den ædle *Monsieur Didrichsøn*

Som sig for mig bemøyed,

Annamme denne Bog till Løn,

Om hand er saa fornøyed,

Jeg byder frem Eenfoldelig,

Aff ett oprigtig Hierte,

Den Gave GUD har gived mig,

Till Trøst mod Sorgenß Smerte.

Dorothe Engelbretz.

Svar til Madame Lassen.

Velkommen i mit Lau, dyd-prydet dicterinde,

Jeg Eldes och for sorg ad grafven staar paa sprung,

Hun vil som lychens Barn til Verden og er ung,

Hvis ieg forsømmer da naar ormesechen frættes,

Skal med en dobbelt Aand ved Gud och dig oprettes.

Persons anbeelße hos hannem aldrig er,

Hand sine Naade-pund uddeeler til enhver.

Blef ieg paa den maneer for Qvinder et exempel

Har Herren dig, och mig io tegned med et stempel.

Lad Jødisch sindet folch kun sige hvad de vil,

Det kommer ingen ved, hvem Verchet hører til.

Gud lader ingen Siæl paa sig forgiæfvis Haabe

Krafft *Elisæus* før fich af *Eliæ* Kaabe.

Tach for udvalde Vers, tach for beteede gunst,

Din store Høflighed langt ofvergaar min Kunst,

Men yndet tyches mig borttager alle Lyder,

Hvor for ieg uden schrømt dis fleere tach frembyder.

O Dicte Søster hør, hør Søde Gemmer-lam

En ting ieg mellem os til ofverflod fornam

Du paa min simpel stiil formegen roos *spenderer*

Slaa væd, hvad gielder det ieg mindre *meriterer*

Lit smaa-tøy af mit dont hensendis herfra Byen

Til Klostred *Sancte Knud* lod bygge sig i Fyen.

Aminda du har got hos dig ieg kand fornemme,

De aller ypperste *Poeter* hører hiemme,

Som perlen svøbt i Guld du sidder blant den floch,

Jeg syndig *Creatur* i Sorgens pine bloch.

Den onde dag vi med den gode maa samtyche,

Tag an til Nytaars ønsch Guds naade, helbred, lyche

Adieu Madam lef vel, din deilig æredict

Høysædet vist schal faa, fordj det er en plicht.

D: Engelbretz D:

Till den Ædle Poet Sehested.

Er Spurren end Vndschyldt at holde Dantz med Tranen?

Tør hun dog yttre sig? Min Herre det gjør Vanen.

Hør *Sehested* Tapper Helt, berømmelig *poet*,

Sonnetted drog saa men i Kap med en *Magnet*.

Jeg blef lit Stue Gild og snart en Alen høyer

Af Meddelt søde Værs, der mig saa vell fornøyer,

Guld var hver Tødell værd, og mer end tusind Tach,

Giensvaret lyder saa: Gid hand kun høre snach,

Jeg holder Huus til Fieldz, blant Gieß og Norsche Gienter,

Og der kom gamel frost i mine *Complimenter*.

Forlad mig da *Monsieur* at ieg far lige frem

Lintøyet falder grofft, hvor Graasey har sit hiem.

Der staar og iche strax *Parnassi* Top tilrede,

Huor af it simpell *Cree* gjør mange Kaale fæde,

J Landet ingen tid en Vand taar over alt

Af *Heliconis* Brynd har for *Per omnes* falt.

Dog pleyer mand at faa sød fisch i salte Vande,

Her *Obrist Lieutenant* maa troe mig om hand vill,

At der i alle Land er braadne potter till.

Kandschie min dichte Kunst er kommen naar vi gransker

For orde hist og her omtrent som Kiøge handscher,

J det og andet meer ber maaden være best,

Min Still er Quindelig og ieg som folch er flest.

Ved Sorig Modet falt, og all U-stadig Glæde,

Dog Sindet iche har i Munden altid sæde.

At hand forroser mig det gjør i Sandhed kun

Hans store Høflighed fordi ieg er en Hun.

Ney *Sehesteds* Kloge Pen i sin Værdj schall blifve,

Sex Sinche hand forud mig rommelig kand gifve,

Som self har været med, og Rosen till sig drog,

Da Mester Skialdrer før af Lofftet *Peder* tog.

Men huorom allting er, for Dyd og *Qualiteter*

Hand billig regnis bant de herligste *Poeter*.

Den Roeß ieg aldrig naar, paa mange Mile nær,

Altingist hvad det er *Verdien* med sig bær,

Naar Verchet kun for Gud for Got kand blifve funden,

Har ieg arbeidet vell, og all min ønsche vunden.

Nu nock paa denne tid min tale schall hand faae,

J dag det iche schier, mit Hovit Værcher saae.

Vær vis paa Noble Siæll ieg tidt i disße tider

Smaa-længtis effter Ham, og kom dog iche vider.

Adieu og *Grand mercy*, for hvert it ord hand schref,

J Morgen haabis ieg her Vancher Mundtlig Bref.

Till een der drømte vi hafde Lagt

Kierlighed sammen i

Gamle dage,

uden tvill 1520 d. 31 April.

Guds fred ærværdig *Levi* Mand,

Langt henne i det Jydsche Land,

Og Tack for Rime-Verched,

For u-mag, Gunst og høflighed,

For brefuerne her gick afsted

Med Seill og udskrift mercked:

Hand giβed mist, og foor lit vild;

Huorfor ieg iche blef ret mild.

Om mand skall Sanden Sige;

Huem hand har elsched eller ey,

Mit trin kom aldrig paa hans Vey,

Endog hand var min Lige.

Jeg er af Nordschfød Præste-Slect,

Min Faders Nafn var Engelbrect,

J Bergen by hand boode,

Og der it *pastors* Sæde nød,

Huor ieg blef baade giort og fød

Da Tiderne var Goode:

Men hør, her raabis af ald Krafft

At ieg har ingen Søstre haft,

Langt mindre Kierlighed i hast

Till Peder eller *Pouel* kast

Dem fattedis Vat Anders.

Forbyde Gud mit Skriftøy fick

Paa den Manner een schiden Klick,

Ney, ellerß tack min Herre;

Har hand schiønt for smaa-lefled lit,

Saae har ieg dette Snib-rom frit,

Er dog Synd-fuld des verre,

Just i det *Anno* skrefued staar,

Var ieg een Glut paa femten aar,

Og nys af reede runden:

Det er fordj mit korte Suar

At ieg med hannem aldrig var

J Kierlighed forbunden,

Meer end vj Christne een og huer

Hin Anden Loulig schyldig er,

Tys, plagt Ju dat Gewethen?

Det bedre skicker sig i Mangt

At vide ret, end tenche Vrangt,

Døm om er Sej Gebethen!

Min schaall blef blant *Studenter* Lag

U-drucken indtill denne dag,

Af ham og Peder Bentzen,

Jeg Brødet og it Ærligt Nafn

Nød vel tre Aar i Kiøbenhafn,

Men langt ifra Regentzen.

Brolill, no blifuer Gud befalt,

Jeg haabes at huis her er talt

Ham icke strax mishager!

Saa Lefuer vel, og blifuer From,

Men taller icke lenger om

De Gammel Elschous Sager.

Svar til Mester Iens Pedersen.

Nu Gud schee Lov ieg ogsaa fand

Een Fadder i det Fyenske Land

Till min dend anden Datter.

Dend første fremkom Qvædendes,

Men denne Hierte Grædendes,

Og ingen glæde fatter.

Saa vendes Sang til Klage-Lyd,

Saa svigefuld er Verdens Fryd,

Belad med Sorg og Vaade.

Hin Troendes og Lydig Brud

Der setter alt sit haab til Gud,

Bør nøjes med hans Naade.

De Helgens Børn vj kaldes jo

Og efter dette Livs U-roe

Jt bedre Lif forventer.

Om Sørgetiden falder lang,

Da kommer Glæden dog eengang

Dend Trøst Os Gud indprenter.

For *Versen* hid fra *Dalum* Rand

Haf tach Oplyste Herrens Mand

Her staar i Sende-Brefved,

Heldst for dend Ynsch om Afskeeds Kyß,

Men at hand mod Mig er een dryß

Har *Lucas* iche skrefved.

Om Jeg seer Ret da tykkes mig,

Det Arbeid som er quindelig,

Hand alt for hoit Vorderer.,

De fleeste tør vel svare Saa,

Nej, holt, tag kun lit sagte paa,

Hun mindre *Meriterer*.

Dog spørges det mens Folck er til,

At Aanden blæser hvor den vil,

Endog paa svage Qvinder.

Rib-beened er og skabt af Gud,

Har skjønt Jord-Klumpen Præ forud,

Og større Visdom vinder.

Nu Mester *Iens*, høytæred Ven,

Jeg ønsker ham af Himmelen

Hand lenge her maa Lære,

Og saa Prædiche Herrens Ord,

At Hyrden siden med sin Hiord

Jndgaar til Ævig Ære.

Svar til Mag: Iens.

Kand schee min schialdre konst er kommen naar vj grandscher

For orde Hist og her omtrent som Kiøge handscher

Guds Mand det lier saa ieg legger af min giæld

Med største tach for *vers*, for trøst der hafde hæld

Och falt som Dug paa græs i Vedsch-løs sommertyrche

Hanß hierte, mund og Haand schal ærens Konge styrche

Af lengsel effter Gud ieg meer end gierne vil

Fra Verdens *Sodoma* ad *Zoar* ofven til

Begierer derfor heldst med *Paulo* at forløses

Och lefve blant min floch, hvor liffsens strøm udøbes.

Den verdslig lyst for mig er mist i dette lif

Alleene søger ieg i Gud min tids fordrif.

Det fryder sindet meer en guld og *Diamanter*

O bed da got for mig retsindig Prædicanter

Jeg sender bøn for ham til min *Jmmanuel*

Blif gunstig Kiære Præst ieg slutte vil far vel.

D: Engelbretz D:

Till Mag: Laurs Thura, Rector i Kiøge.

Lycksaligt nyt aar, merck Høylærde Herr *Magister* For hans og Løffted schyld
ieg Rime-Poßen Rister.

Siungis med sin Egen *Melodie*

Skam faa du, scham naa du mit Nelde blad *etc:*

At Søge til Kiøge har Verrit mit Snack,

Og pligten for digten, aflegge med tack

Jeg Gester Skolmester paa Ærlig *parol*

Nu tungen har Siungen *ut re mi fa sol:*

Ved brummen af Trummen ieg blifuer en Vrant,

Afsindet Kalfschindet nær springer iblant,

Skalmeyer Bortfeyer min Samlede Skat,

Verß-Krammen til sammen Suind-Sotten har fat,

Nød vergen ad Bergen ieg gifuer een nyes,

Naar røgen af Gøgen er kommen til byes,

Her digter og figter for mange mod een

Mit hofuit er dofuit og intet af Steen,

Fra purren og Snurren ieg drager min Kaas

Og heffter bag effter for pennen it Laas

Den schumpis og Stumpis i haanden for slit

Naar Kruchen, er Sprucken Den duer kun Lit.

Nu brefued er skrefued saa lefuer da Vell,

J Lacked staar pached stor helßen med skiell

Till nytte beskytte hans Hederlighed.

Bref-dragerens Driche-penge.

Flødskiegged tue-Egged *polered* med Suerte,

J Kiolen paa Stollen hand uilde nær –

For Kaldet var faldet fra hannem den Stymper,

Paa *Bager* hand Klager at *Quæhullet* Krymper:

Men paßet af Glaßet opluchede munden

Saa hierted der Smerted blef noget forbunden.

Lever-Riim

Over Bordet til Schiøller.

*Jeg skulde riimed før, men vidste icke hvad
For Mæsterinden mig saa nær paa Armen sad.
O Mageløs Poet, hvi kalder hand mig saa?
At hand er Mæster kand all Verden skiønne paa.*

I hast sammen kliint efter begiering.

Guds fred ieg bancker paa. Er *Jørgen Eylers* hiemme
Min *Almanach* i dag paa hanem gifuer Stemme,
Det er saa meget sagt, hand schal om fod og haand
Subtillig bindis med it Gyldenstychis baand.
Jeg knytter, holder J som findes her til stede,
Min Engell du est Fast for dig kand ingen bede;
Løß dig Hr. Cammer-raad, paa huad maneer du vill,
Først med en Kierlig Kys og huis der hører till,
Saa med *Galanteri* man her paa børßen kiøber,
Og siden med *Confect* der gennem halßen løber.
In summa huad du vedst og bege tiener best,
Frit lag bør Verre med, saa faar vj vel en gest,
Tag baandet ichun henn, og lad dig intet mercke,
Tilstanden er saa slæt, siig at en forars Lerche
Fløy fort i fulde Suing, forbj det hiørne tag
Og tabte baandet der, Just paa *Sanct Jørgens* dag.

Piint af Haanden som det førrige.

Hør Got folck veed J nyt, dend Salig mand *Sanct Ole*

Gaar vist igien idag, og paa sinn Ræt tør stole,

Hans Nafne tilig nock En Riinn af huden faar;

Vech *Monsieur Rømer* op saa hand af sengen staar.

Skaf ham sin underbrog og brøst-vand ind for gøgen,

Om nogen giorte vold hand iche bort sprang nøgen,

Fordj min *Almanach* har Dommen alt beslut,

Olaus frem og læeß, det gaar dig an min Snut,

Sla væd, huad gielder det, du blifuer over vunden,

Her liger baandet knøt, og dermed est du bunden,

Men for din penge pung vj setter ingen *prop*,

Jt Gestebud faar till før Knuden løbis op,

Paa Kiøbet kand vel schee, der ogsaa hen i tancker,

Tre firre dußin Kyß blant andet smaatøy vancher.

Og kunde du Nest Gud flj mig naar aaret slap

Een glutt at leege med holt vj os begge schrap.

Nu *Rømer* ædle Siell beuiis det mesterstycke,

Jt Aluar, Andet schempt, huem veed Per bøchers lyche,

Giør dinne Venner Viis du selfuer baandet fant

Perfect Sanct Olufs dag, da ieg min Engel bant.

Paa samme Maneer frem Kommen.

Vi buxe-folck tyckis

Om det kun vill lychis

At for os stod maled

Og ypperlig praed

Jt gimerlams Nafn.

De røde bogstafuer

Hun iche udgrafuer,

Dem lider vj paa.

Hør, *Mette Margrete*:

Huor denne *prophete*

Paa retten tør staa,

Og meener tilfulde

Vj sicherlich schulde

Med nydelig baand

Een Roßen Krantz binde,

Og baandet smugt tuinde

Om Jomfruens haand.

Nu Nafned er funden

Og du blifuer bunden,

Reck haanden kun hid.

Vj derpaa nock Smecker,

Endog den Seer Lecker

Og huider end Krid.

Men baandet er ringe

Her burte vel springe

Saa lønlig i smug

De dyrebar steene

Til saadant it brug.

Det hindrede tiden

Som for os er liden

og falder lit slap,

Vj haabes hos dyden

Er ingen fortryden

Om pruncked schiønt glap,

Beviis os den Ære

Du bandet vil bæere,

O Sødeste siel,

Mand iche saa lige,

Sachtmodig kand sige,

Giem belte giem uel.

Vj tro oc Søster lilde

Her vancker it gilde

Før Knuden gaar op,

Det heder *Spendere*,

Huad er det da meere

Du faar holde trop.

Dit Venskab at nyde,

Os meere kand fryde

End Retter forgylt.

Vj Gledis ued Kandtsen

Fordj Roßen Krandsen

Med dyder er fylt.

Os Dinne tro tiener
Du neppe bort giener,

Din fromhed er stor.

Vj følger dig Gierne,
Med fødder og Hierne

Huor bladet sig snor.

Til Hendis Fader.

Min Tak og Datterlige Pligt

Med Lydighed og Ære,

Langt tynger end Jeg er i Vigt

Og Legomed kand bære,

Jeg fører med Mig lige hen

Til Min Dydprydet Fader

Som er nest Gud Min Beste Ven

Og daglig Dags mig Mader,

J Faders og i Moders sted

Hand er een trofast støtte,

For Mig og for Min Broder med

Vor Moder maate fløtte,

Hun alt hos sin Jmanuell

J Paradiis sig fryder,

Gud glæde hendes Søde Siæll

Som var saa fuld af Dyder,

Gid Faderen med sine Smaae

Og indtet fahrligt Anstød faae

Der kand til Hiertet Trenge,

Paa Prunke-Klæder til min Krop

Og Stadzen til mit Hoved

Hand af *faveur* een Høuse Top

Nu Nyligen har voved,

Habitten seer saa dejlig ud

At Jeg med foldet Hænder

Smaae-Maaber som een liden Brud

Og mig self neppe kiender

Tak Hierte Fader Tuusend Tak

Kys-Hand jeg hannem rekker

Og Skrifver i Min *Almanack*

Hans Datter er saa Lekker,

Jeg aldrig mens min Hud er Varm

Vil hørsom heder Sparre,

Fra Slemme Sæder Ham til Harm,

Skal Herren Mig bevarre.

Tack til Madame Bladt for Bindebrevet.

Got Folck Recher mig een Haand

Jeg er bunden med it Baand,

Knøtted i een Knude:

Binde-brefued gich fuld glat,

Lille Smucke Drude:

Du saa mend begynder vell,
Lær dig till dyd-ædle Siell,

Gud har og sin scholle

For det suage quinde Kiøn
Skabt i Hiernen som en Søn

Derpaa bør vj stolle:

Gimmer-lam er icke skemt,
Blef end lit paa dennem glemt

Mellum os at Sige,

Huor af buxe-folcked vill
Giøre sig for meget till,

Bør vj derfor Vige?

Ney huad giøris det behof
Gud befaller i sin Lof

Baade mand og quinde,

At de schall af hiertens Grund
Ærre hannem med een Mund,

Drag det kun til Minde,

Est du vred paa Buxe-Folck?
Spørsmåall sagde Christen Holch

Da hand sad i tancker,

Jeg gad fort ad Himmerig,
Men du maa noch gifte dig

Førend døden bancker.

Encker er vj begge too,

Fuld af Sorig, fuld af troo,

Hiertet Herren letter,

Hand uddelle, derfor her

Huad dig best og tienligst er,

Og all Jammer Sletter:

For de taarer vi kand saa,

Glæde Negger følger paa

Oven till her effter

Gud schall da huert boodfuld Kree

Med forklared øyen see,

Trotz spot mullers Keffter

Nu far vel Jeg holder op,

Tach for mig dydzired Krop,

Tack, ieg siger atter,

Hilß din Broder *Monsieur Blat*,

Haf self tußind gode Nat

Med din Søde Datter.

Til Madame Bladt.

God Dag, min Søde *Drude Blat*,

Huor far du lille Engell?

Jeg drømte Gilt om dig i nat,

Og om dit Enche-Hengell,

Mig siuntis det fick fodefær,

Og du lod af at græde,

Fordj de mørche Sørge-træer,
Blef ofuertagt med Glæde,
Huad det betyder, spørgis vell,
Du vedst nock huad ieg meener,
Snart med en dydig Ægtefæll,
Dig Trøstens Gud forleener:
Tag kun ved troen, om du vill
Mens lychen er i Vente
Mit amen schal ieg lege till,
Af mig du got fortiente;
Din høflighed var altid stoor,
Der i blef ingen Venden,
Du med mig hid ad Sundet foor,
Bestandig indtill enden:
Nu staar her i min *Almanach*,
Hør, *Dorothe* tag penen,
Send frem en half snees Lester tach
Til Drude Encke Venen,
Hun giorde dig dend sidste heer
Og derfor først bør helβis,
Een anden tid her vancher meer,
Om ieg fra hafued frelsis,
Kom dog ihu dend Nebbed Gaas,
Paa Kroen *Quinculeret*,

Og schincken balsameret,

Noch stræbbed hand med Elschous Sang

Klint fast ved Leierbencken,

Slap saa et føll og gich sin gang

Skam faa hans Røf for schenchen

Men hin der kom fra *Oldenburg*,

Var finnere i traanen,

Hand ofred schiønt een Hancke-Kurg

Ney bøyed dybt mood taaen,

Og hartad gjorde sig saa Krum,

Som Hunden i een Gryde,

Vognmandens *Complement* var Grum

Fi fi det bag-beest – – –

Min Vert forandrer og sit maall

Hand foor i Morgis ilde,

Og drack sin Sallig Kones schaall

Saa lenge flaschen vilde,

Fra Jde Borgemester *Brams*,

En hilßen ieg maa bære,

Saa vel som fra dend tyche bams,

Der for os schulde schiære,

Med munden kand ieg schiemte lit

J taarer brysted Suemmer,

Før Døden hiertet klemmer,

Jmidlertiid er det min trøst

Forløsningen tilstunder,

Og da skal ald Bekymrings Røst,

Gaae med een fart her under.

Blif Gunstig, lef i fred og Roo

Fra Verdens falsche nycke

Du med din himel plante groo

J Velstand fryd og Lyche,

Adieu Madam, og tack for mig,

Min dyde-fulde Drude,

Vj findes glad i Himmerig

Der med er tallen ude.

Til Christian Geersøn.

En Venlig helßen ieg med Gud

Min fromme Geersøn Sender,

Og tacker for hans bref og bud

Langt for i Veyen Render.

J Torßdags afften Klochen Nj

Jeg u-schad kom till Sundet,

Det farlig schrecke haf forbj

O efter hville stundet!

Men bag *Castelet* fich sin Rest,

Og endnu vell tør Svie,

Et cætra hielper mangen prest,

Jeg faar med schaden tie;

Hin foored Kiøle gjorde got,

Mod Kuld og Vindens Brußen,

Kreen Kreenßen Kiørsuend der sat blot

Piist-peb iblant som Mußen:

Fuld som en Alcke, hart ad Lam,

Af Vognen falt den fante,

Og fick i hiemmefølge scham,

Hand baade schrig og bante.

Nu schichis Kiøllen hiem igien

Med største tack for Laaned,

Den Var saa heed høyærede Ven,

Jeg nesten hafde daaned,

Og tengte derfor det i trang

Var eyermandens Vane

Hand paa sit Høns udfoored Sprang

Frimodig som en Hane

Strax Snode ieg det Laadne ud,

Og heller vilde Fryße

End plagis med een Lefle Klud

Half bange for en gyße,

Humeuren blifuer *Melancholsk*

J Hofuedet ieg nær *Catolsk*

Smaa vrier mig som ormen,

Det har ieg for min sølle daad

Gud lønne dem det Volte,

Og legge mig de beste raad,

Der døden for mig tolte:

Om tienligt veir og synden vind

Jeg huer *minut* maa raabe

Og snart som hønen paa en pind

Faar side her og maabe,

Saa lef da vel Æuindelig,

Mit *Vale* hand annamme,

Geweßner Wirt beed got for mig,

Jeg gjør mod ham det samme.

Hils Æchtefællen og de smaa

Huer efter derris alder,

Og lad fem sex for Envold gaa,

Om Leiligheden falder.

Til en gammel Student Jacob Hassebart.

O! Sølle grimmert *Hasebart!*

Er din *Couragie* sprungen?

Har hare skiegget med en fart

Smaafeiet penge pungen?

Du gjorde Renbord meer end net,

Og iche sov paa vejen,

Forgyldningen om folch seer ret,

Er af *Sanct Jørgen* gnejen.

Hvor lider du? Hvor har det sig?

Er dine poser lette?

Men du saa staar og krymper dig

Som dend der ville sprette

Paa hælene, mand kand noch see

Du sveches meer og meere,

Og lidt laarbaget snus maa skee

J laget tør *Spendere*.

O! hvi! Din stachel seer saa suurt

Og Barten gaar i flammer,

Qvæhullet blef for meget smurt,

Nu maa du sue rammer.

Dend vædske lavet til ved *Rhiin*

Var vandet paa din Mølle,

Bag efter med lidt leche viin

Du burde halßen skiølle.

Slet Regnskab kand dit Buxe trold

For din huusholdning giøre,

Befal dig derfor Gud i vold,

Men *Texten* faar du høre.

Recept for en Ord-Gyder.

Her giøris Bøn for Christen Skræp,

Der har it Svin paa Skougen

Og slaar for andris Næbe Knæp

Saa hemmelig mod Lougen.

Hand fandt i *Ulspils Huuþpostill*

At ieg opvarmed Salmer

Som ord fra ord har været till

Før Svendschen slogst for *Calmer*.

Ney, derfor er ieg uden frycht

End stach hand som en Slange.

Prophete-bær saa Refven trygt

Og iche mine Sange.

Hans Bestefader Løy ham fuld,

De tidinger er viße,

Om schiønt hand kunde skide Guld

Og hvidt *Canel*-Vand piße.

O! hvad forslaar it Hundret Aar,

Det *Datum* er for lidet,

Det var da *Burmand* Træt og Saar

Mod *Olger Dansche* stridet.

Men troe mig hafde *Dyrendall*

J hans smaa-tarmer raget,

Hand schulde glemmt at løbe Gall,

J Viisdom druckner hand saa mend,

Her gaar alt Røg af Branden,

Hierusalems Skomager-Svend

Har gamelt Lær i Panden.

Bisp *Olis* Rim og *Hiarnis* Still

Hand kiender Grandt i blinde,

Og seer paa Vuggen uden tviffl,

Hvad Barnet har i Sinde.

Slig Klogskab some sluger ind,

Dog af en Aand Regieris,

Der legger kun paa Skalchhed Vind,

Claus Nar bør *Castereris*.

Det var ham bedre hand gick frem

En Gilding her i Live

End siden som it raadet Lem

Med beged brander kifve.

Dag-drømmere har ingen Art,

Paafundet iche heller.

Mit Verck for Gud er Aabenbart,

Hvad Domme Verden felder,

Een Danmand blifver lige god

For Hunden ad ham blafer,

Det binde Giechen ved sin fod,

Til Ahasverus Bartholin.

See velkommen Danske Skialder

J det Norske Fieldgraa Land,

Steenbiid og Graa-Seyen falder,

Grov kost for een lecker-tand,

Mig er kiert hand sprang af Dvale

Og lod løbe sort paa hvidt,

Over Bierg og Dybe Dale

Ved een skriftlig Riim-Vissit;

Tack, *Monsieur*, for det og meere,

Hand var altid from og fiin,

Derfor skal ieg og *laudere*

Ahasverus Bartholin;

At her lyves paa min Digten

Skiøtter jeg slet intet om,

Lasteren for læt i vigten

Bør mand icke give Rom.

Mit Sang-Offer Jefnlig slicked

Blev til Afsked trende færd,

Haanlig sværted og beklicked,

Det har hærdet mig detzvær;

Ellers maa kun hvem der gider

Giennemgløe hver Salme-Bog,

De skal blive lige klog.

Hvor Min Mæsters Lærdom øves,

Og hand i Disciplen boer,

Jngen Staaen hielp behøves,

Det er aflagt lille Broer,

Det maae gnave Steen og Stocke

At min Digt i sommes tro

Bær een Lugt af Buxe-Kocke,

Ævi gid de sad paa Sproe.

Gjør Pind-Buxer folck saa viisse,

Faar ieg Laane mig et par,

Om de kun af Rusted Fiisse

Lugten icke med sig bar.

Det er Meeningen paa Leegen,

Hver har sin Forstand behov,

Stiilen er saa mend min egen,

Simpel efter Norges Lov.

Vj her boer blant Bergens Klipper,

Jcke naaer *Parnassi* top,

Og hvor jis-kolt Søevand slipper

Staar for *Hellicon* en prop;

Dog skal alle med mig sande,

Som begriber Sagen ret,

Ogsaa faae sød fiskedræt,

Jcke Syg er mine Sange

For een Hycklers Rose-brev

Jcke heller meget Bange,

Om en Laster Dommen skrev.

O! ja Slaug vand for Vild-Basser,

Der gjør Qvinde Vercket sort,

Nei een Bimpel Nonnen-Wasser

Blandet med Skaansk Bonde Coelort,

Mod adskillig vrid i Belgen

Kand slig Dosis meer forsla

Og snart torde stoppe Svelgen

Sladder-Vasset kommer fra,

Det var got, *Recepten* vircked,

Hafde *Claus* ickun de Bær,

Mellem Tænderne smaa knirket

Hand saae trygt i Buurmands hær;

Bulder Jyden hører *Mater*

Er lit skarp-skoed i sin Flab,

Enden paa hin gamle *Pater*,

Holder vist til Ægteskab;

Bed ham lade Dricken fare,

Og smugt *propter Ordinem*

Der til er hand best beqvem;

Ellers slar hand, Versse-kremmer

Jngen blind Mærs øyen ud

Om hand skjønt Mundharpen stemmer

Ligest til een Fidssel Tud;

Eengang drak hand *Woldbor* Minde,

Og da gjorde jeg beskeen,

Har og icke meer i sinde,

At tildricke saadan Een.

Vil Hand dantze *Galiater*,

End om Buxe Remmen brast,

Og der siunges *Discantz* parter,

Hei Brorlill, holt agter fast,

Nock paa hannem er alt voved,

Bort med Riim og Gante spil

Jeg har andet i mit hoved,

Skumle, hvem der skumle vil,

Skal og icke lenger digte,

Men i stilhed tiene Gud,

Og til Maalet Eene sigte,

Hand har foresat sin Brud.

Jntet nyttigt bør forsømmes,

Om jeg stundum ved een *Praet*

Nein, für Wahr das macht kein Quaet,

Diamanten hvor den kastes,

Findes for og efter fri

Om hun Rosses eller lastes

Bliver dog i sin Verdie.

Jeg som andre, der desværre

Dricker Synden ind som vand,

Staar og falder for min Herre,

Trotz Spotmulers Avinds Brand.

Nu *Monsieur*, Far vel jeg slutter,

Og een heel hob Norske Tack,

J hans Danske Næve putter,

For de Vers hand til mig stack,

Lev da Sund i fryd og Lycke,

Riimfuld over ald hans Krop,

Brødet og et Kiød-Rigt stycke,

Leede Gud for hannem op.

To Siælle Døttre.

Toe Siælle Døttre maa med Gud

Hen til Herr *Lauritz* Age,

Dend første pyntet hand til Brud

J hinnes unge Dage.

Hun kom fra ham i faver skich,

Heelskindet uden Vanske,

Men nu ved mangen haanlig Klich

Blef sverted blandt de Danske,

Og udstod før adskillig Stød,

Mit Moder Hierte klemmes,

For det Jeg har med Smerte fød,

Af andre skal beskiemmes.

Min Eldste Datter giort i Sang,

Faar med den Yngste Græde,

Hvoraf her idel Taarer sprang,

Ald mens Jeg fostred Klæde.

Tag den til tache, dydig Siæll,

Og ret hvis der er Kraaget,

For deres Skyld med Hoved Træll

Jeg mangen Natt har Vaaget.

Som i Bekymrings Sager

Dygtig Er Dreven.

Nedad helder onse Mater.

Ned ad helder onse *Mater*,

Hun er halv død Kiere Præst,

Mørk og Gusten som een Tater,

Graven tiener hende best.

Sorg tog overhaand i Norden,

Da Huus støtten falt om kuld,

Ald min Glæde her paa Jorden
Hviler i den Sorte Muld;
Jeg som *Nonnen* i et Kloster,
Vandrer eenlig ud og ind,
Qvide fuld i mange Poster
Med vand-farved bleege Kind;
Jngen *Pater* Næbet hvæsse,
Om det skjønt var Pavens tolk
For hand der skal Siunge Mæsse,
O ney bort med buxefolk.
Jeg min Himmel Brudgom venter,
Hand fra Verdens Bulder bas
Mig med Brude-Vognen henter,
Naar det kommer Ham tilpas.
Midlertiid skal Troens Ancker
Festes i Hans Naades skiød,
J hvor megen Angst her vancker
Blant det salte taare brød.
Jngen Styrmand maa forsage,
Eller som et doven Vrag
Lade Roret fra sig tage
Af Storm-Bølgens haarde Slag;
Men ved Modbør icke Vaanden
Stride til, hand vel bereed,

Og smugt Sover hen i Fred;

Nu min Herre Riim og Digten

Ud som Vand i Danmark øs

Tret blev ieg af skrive figten,

Skialderne paa mig gick løs,

Piber, Kalv-skind og Trompeter,

Giorde nok mit Hoved Krust,

Torden-Skraldet af Karetter

Hafde nær min Hierne knust,

Hver med Fiinhed mig aflagde

Som ieg var en stoor *Monsieur*,

Uroe Volt, Field gaassen sagde:

Copenhagen min *Adieu*.

Tit Jeg stundet kied af Pladzen

Hen til *Christiania* –

At Besøge *Christen Madzen*,

Andre raabte: bliv derfra.

Kandstu taale Kiøre skumpen,

Dine Baglaar er kun smaa,

Frost i Næsser, skam i Rumpen,

Pleyer mand paa Reisen faa,

Derfor frygted ieg for Skindet,

Og min *Carsten* icke fandt,

Prisselige Herrens Mand.

Nu fremsendes Hilsse-Krammen

Tag imod, Ærværdig Ven

Anders *Pater* krymper sammen

Jeg er ræd, hand gaar igien.

Vidnisbyrd har vi

Der Er Det.

Aerbødigst Hilsen med Gud.

Velædele *Højtæstimered Madame* Povlsøns. Jeg annammed hendis yndelig skrivelse med Tusind tak som it kaastelig klenod: Fattis end evnen at vederlegge de mange Moderlig velgjerninger hun som een Gudelig Sjel beviser min Søn, skal Villien dog aldrig sla fejl; Enkers Dommer de Faderløsis Taalsmand i Himmelen gyde Hendis Hjerter saa fuld af trøst som *Micheas* var af Herrens Aands Kraft, og ophøje *Velædele Madames* Noble Sønner fra een Ære *Charge* til anden, midler tid er *Hardenbek* forbunden at vere Deris og Hendis Lydige tjener saa lenge hand lever. Frelseren satte mig i dend pinlig Enkestand bar for hver bekymrings piil, Hosbonden med Syv børn hviler i graven, mine tvende overblevne Sønner er adspred, dend Eldste af stille *Humeur* i Italien, dend yngste lit for meged *Couragie* sin vej: Eenlig sidder jeg igen som uglen i forstyrrede Steder: Men efterdi forløsningen stunder til, giver jeg mig Gud i vold. Jeg ynsker indtet heller end at Sønnerne bestandig i Troen ved dyd og it kristeligt Levned motte gjøris værdig til Guds og *Majestetens* tjeneste, inden og uden Lands, at enten de lever eller døer, de da maa høre Giveren til. Der paa befaler jeg i Jesu Navn min Søn *Lucas* trøstens gud og hans Velædelhed *Majoren* i fudkommen haab at dend priselig Helt som selv efterlader een Sørgende Moder skal nest faderlig tilsjun og formaning skjule ungdoms brøst under kjerligheds kaabe for *Hardenbeks* Saarede Moder skyld der *balsamerer* ham i taare. Nødhjelperen sende sin Engel for dem som kand bereede Vejen, ledsage Hoben og afverge ulykkelige Hendelser;

Created at 10/6/2010, from URL:http://www.nslnorge.no/visning/NSL_Engelbretsdatter_Taare.html
saa blive deris ud- og indgang velsigned. Allerdydigste, paa taare sæd følger fryde
neeg, Vi ere de Helgenis børn og venter it bedre Liv efter dette, vil derfor fatte
voris Sjele med taalmodighed dend stund angstens heede luer. Naar Herrens
gjenløste kommer til Zion med glæde, skal suk og graad vere langt borte; det
kand stille urolige hjerter til freds. Hilsingen med kys og alt, fra Velædele
Madame og hendis umistelig Øjesteen til Bispinden og *Thale* Susane bar jeg
frem, og fører af samme Vahre dobbelt Tilbage fra dend stue, saa vel som fra
Herr Cammer Raad Hjort og hans frue.

Men mine Hilsen, kys og tak,

Til Hende og *Majoren*,

Gaar efter pliktens *Almanak*,

Saa højt som Vand i fjoren.

Gud lønne dig min Søde Mor

For breved du har skreved,

Hen til Herr *General Major*

Af Aandens indskud dreved.

Jeg veed Guds Engle glæder sig

Naar en bedrøved Enke,

Med trøst og raad berømmelig

Vil paa dend anden tenkke.

Hin Kristne Skare Gud med Kraft

Selv af det høje styrker

Saa dend skal kjøre spjud og skaft

Jnd i de grumme Tyrker:

Og stride frisk mod Ulve Røst

Med troens skiold omgived,

Der fra maa føre lived,
Ja gjøre deris Mødre glad,
Hvis bøn og taare rønner,
Da *Monica* for Sønnen bad,
Frugt skaffed hendis bønner.
Nok vanked *Israels* børn omkring
Med frygtsam tørre munde
Og gjorde mange farlig spring
Førend de *Elim* funde.
Adieu udvalde Sjæl og hør:
For got for gunst og ære,
Taknemmelig som det sig bør,
Til Døden skal jeg være.
Hviil under Herrens varetegt,
Og viid at hand dig selver
Min Søn til beste har opvegt,
Jeg slutter, Haanden skelver.

Bergen dend 16 Martii 86.

Velædele *Madames*
Tjenstærbødige *Dorothe Salig*
Ambrosii Hardenbeks.

**Binde-Bref paa Susanæ Dag
til Cammer Juncher Iver von Ahnen.**

Hil dig von *Ahn!* Siig os et raad,

Her falder en slap næring,
Folch meener du har lefle Kaad,
Forhutlet din frem-fiering,
Og stundom smidig knælet for
Mariæ billets liige,
Om du da læste *Fader vor*,
Det kand mand iche siige.
Sød-Kløe, Suur-Svie følges ad,
Hvor over modet siuncher,
Saa Kieden hart ad staar i fad,
Men hør *Hr. Cammer Juncher*,
Kast Kieppen, og spring vachert op,
En skare dig antaster,
De skjøtter intet om Hop, Hop,
Ey *Mester Frantzis* plaster,
Aus dar! Vi har en Hoved Sag
Dig aabenbar at melde,
Det er i dag *Susanæ* dag,
Det skal din Krop undgielde,
For Venneflochen helften tror
Du est, naar skalchen sticher,
Copie af en *Susanæ* Bror
Der ad *etc:* nicker:

Nu faar du bindes med et baand

Rech foden ud, holt frem din haand,

Og giem til hærs det andre.

Vil du med tiden blive qvit

Fra vores tvang og binden,

Da maa din pung først svie lidt,

Bort, bort med Basker Vinden.

Nu til beslutning, Ædle Siæl,

Vi ønsker dig helbreden,

og at det maatte gaa dig vel!

Adieu! du vant forleden.

Dorthe Engelbrets D:

Dorothe Engelbretsdaatters

Responsorium til von Ahn.

Min hette

Med rette

Jeg setter paa Skach,

Og Digter

Med Pligter

Aflegger med tach,

For Kandser

Og Krandsen,

Og for ieg blef kront,

Min Nejen

Skal være fuldmont.

O! Noble Siæl von Ahn, for høyt du skatter mig,

Din egen medfødd dyd i Rosen yttre sig.

Jeg er en slet *Monsieur*, dog skabt som andre Qvinder,

Mens meer end vel undskylt at regnis blant Gudinder,

Poeters Melchedej, *Minervæ* under Koch,

Og Buxe-Skialdres Glut, den *titul* var mig noch.

Svar lit min pen formaaer og liden Roes kand vinde,

Riim Verch og andet Dont staar for dig self paa pinde,

Af *Iovis* Hovit-Skaalt sprang ingen Gaas her Noor,

Bag dørren er mit sted i klaage *Nymphers Chor*.

Jeg tager søftet ind og tacher Gud for gaven,

Har heller ingen løst at søge hielp hos *Paven*,

Non Semper Oleum, ieg aarcher iche meer,

Dog sidder der omtrent i panden gammel lær.

Den første part er endt, merch nu det andet støche,

Aa hvi! hvad hører ieg Ungdommen gaar paa Krøche,

Det gjør mig ont for dig vel-ælskende *von Ahn*,

En Mand, slig dydfuld Krop, en Døgtig *Courtisan*.

Dog trøster ieg mig ved, vor Herris Hielp-time

Er iche langt af leed for dig, som plejer stime,

Og gierne gidder søgt Brud-Dantz i Munte-Spil,

Helst naar du faar een Brud, som sætter sit dertil.

Far vel! o from *von Ahn!* gid løchen dig maa møde,

Dorthe Engelbrets D:

Svar til Cammer Juncher von Ahn.

Vil mand end med mig i Haar,
Min Hr. *Cammer Juncher*,
Vanterne ieg tar og gaar,
Naar du skyder runcher,
Jch bedanch mir, und sagt, Nee,
Armod ligger under,
Aldrig fegter ieg mod tree,
Dig og to *Secunder*,
Een mod een er ingen fynt,
O ja! huur Fru *Drude*,
Nej hun kiender Skattens Mynt,
Dend *Discours* er ude:
Leg du smugt gevehret ned
Vel forligt i Sagen,
Liintøy gid vel holde fred,
Kand kein Pulver tragen.
Ringer Mandfolch anden gang
Tør mand ringe sammen,
Jeg som nød Gudinders Rang
Er lit stif i Krammen,
Kom, allene vil vi toe

Kefles med hinanden,
Følg mig op til *Nobis* Kroe,
Gif saa Krøchen fanden,
Ellers er dend dig omsonst,
Mulig for betrychen,
Prøvet du *Vulcani* Konst,
Det forskylte Krychen.
Det maa være hvad det vil,
Har du stive Lemmer,
Hielper Gifte-Sotten til
Hvor mand sit ey giemmer.
Saadan rej fich *Didrich Friis*
Op ved Svarte Dige,
Det har *Wolpmand* gjort mig viis,
Mellem os at siige.
End *vurderer* du mig noch,
Uden min bevilling,
Kandskee *Iovis* egen Koch
Var kuns værd en skilling.
Var det derfor Danne-Mænd
Svantzen skal opbære,
Løfter de for høyt i sænd,
Gaf det liden Ære,
Jngen Skialder har dend *faut*,

Buchet hand sig lit for *laut*,
Bar det galt i Veye.
Texten er her ende paa
Med en skøn Forklaring,
Thomas Keiser skriver saa,
J sin Aabenbaring.
Til *Valet*, min Hr. *von Ahn*,
Tachen ieg dig giver,
For du som en *Lutheran*,
Enchers Ven forbliver.
Haf da tußind gode Nat
Og gif ingen Glose,
Jche faar du meere Skat,
Af min Riimepose,
Men før Piben stiches ind
Jeg med Hilßen iiler,
Til dend *Noble* Hiort og Hind,
J det Huus du hviler.

D: Engelbrets: D:

Til Professor Wandal.

Brevdragerens ydmyge Begiæring indvortis er denne: At hand kun Passelig maatte Examineris, naar Attestatz Lexen skal Svædes ud; Om Sygen bestaar i Svaghed eller frygt for hand af betutelse tør komme fra sine Concepter, og siunge tiendes Messe, hvor Ord gielder penge, Gaar over min forstand, vilde Velædle Hr.

Professor og stadfæste sin fromhed i denne Sag,

Og Hører Peder Caudj Bøn

Fordj hand er een Encke Søn

Hvor lidet er at hente,

Maa Her Magister lide paa

Hans Børn med ære skal bestaae

Som endnu er i Vente.

Gud give Hans Velbyrdighed med Ædle Kieriste i Velstand maa leve Lyckelig og Lenge, til de mæt af Dage fløtter fra Jorden ad Himmelen, det ønscher uden Schrømt til Valet.

Deris Ærbødigste *D: E: Daatter.*

Till Præsidi: Dyseldorph.

Gud Gifve Dyd-prydet Prißværdig Skribenter

Udvalde *Concepter* med Penen hand prenter

Nu Geistlig nu Værßlig *Capabel* og Fyndig

Lærdomen og Kunsten gjør Gierningen Myndig

Trodtz *Lybeck* og *Hamburg* i *Bergen* mand kalder

Den Mesterlig Dichter en ypperlig Skialdrer

Claratum probatum quts Negat her Svaris

Hør *Domine Frater* nu *Texten* forklaris

Hans Skrifve-Bjretter saa yndelig smager

Som Sucherbrød Honning og Sunde Brøstkager

Fornøyelig Krydder medeler os smagen

Og ingen schall sige ieg drømer om Dagen

At *Autor* ved Leßen kand alle mand sande

Lit Gamel Lær sidder i *Dorthes* Pande

Lad være Vellyster har hende forsoret

Er Hiertet dog iche med Ræfveschind foret

Synd-fauter tit ellers det Gode betager

Blant Hvede Groer Klinten i Saadane sager

J schrøbeligt Redschab en Bijse værs-kremer

Gleik *Eva* von Vornen Skavanchen fornemer

Omvendelsis tegn bær nøttige fruchter

Det kiendis paa dennem bedrøfvelßen tuchter

J forige tider i Glæden *Grasseret*

Smaa Lystige Løyer ieg Jefnlig *Spenderet*

Udsatte paa Noder *Tenoren* og *Bassen*

Og Lempet mig effter *Mand-Harpe-Compassen*

Rim-poßen balstyrig og Latterlig grille

Jeg Mangen Gang Aabnet Naturen till Ville

Men siden bekymring min Glæde Hudflenget

Og døden sig igienum Vindverne trenget

Fra timelig Galschab og lystige Miner

Jeg uden tviffl drogis ved Aandelig Liner.

Mit Hierte till Liße og Siælen till bade

Nød Hielperen iche begierte min Skade

Det Vidner sang offret og Taarenis Handell

Hereffter tør bære fuld modene Mandell

Jeg Lefver i Haabet det Gottis med tiden

En Salig forløbning kuldkaster all Quiden

Det Lacker ad afften her sidder nu Quinden

Og lader All Verden med sine Gefridder

Frit Murre og Knurre saa lenge de Gidder

Till slutning ieg ynscher den Ædele dichter

Guds naade sampt Lychen huor effter hand sichter

Jeg hilber ham venlig og nu med det same

Begierer hand vilde dog Gunstig aname

Denne Enfoldige Dicht
Ofereret af Hans Besiderinde
Og ingens Bjsloperinde.

Atter Giensvar paa tiltale.

Min Hr. *Ambasadeur*

Min Gunstig *Directeur*

Hoch Prißlich *von Humeur!*

Jch Nunen *Controleur*

Schlis mich in sein *Faveur*

Live *patres Serviteur.*

Skabt under belte-stedet som *Morlands Dronning.*

Paa Quæcher Vjß med Neb og Kløer

Lit Sort paa hvidt Fieldgaasen strøer

Blech penßelen schyder safften

Just nu Guds fuglen Mercher vell

En Gaas er effter Gaasens hell

Den Goe *Sanct* Mortens afften

Anam da før vj schillis ad

Lit sucher-blandet Gaase-mad

Hin Ædle Gaaße Kiender

Sød Frokost ingen Mand till spott

For Giffte-sott tør Giøre Gott

Staar i den Nye *Calender*

Hr. *Præsis* indtag slig *Resept*

Saa raaber ieg paa tysch *Danchett*

Og byder hannem *Vale*.

Nu Gaaße pølbers Lyste bid

Udkræfver Arbejd denne tid

Sært spraag er en sand tale.

Lydende som følger

Wöst paa tydsch

Pöelß paa Jydsch

Farcimen de *Lattiner* hende kalde

Kurf paa Norsch

Pudings paa Skosch

Saa heder de pølber alle.

Stylen blef *approberet* Mellum *Fetalien* og Hungeren Før Olger Danske vandt Zeyer over Burmand

Der boed en Mand paa Linderup

Hand hafd Got øll paa Tønderup

Hand fested sig en Quinderup

Hund hafde saa ondt it Sinderup,

Hand slog hinde paa sin panderup

Og den Mand hette Manderup.

Saa Gich det till i fordum tid

Huis døttre end maa liide

Naar *Adams* Sønner stiger op
Hen under faar all Hindis Trop
Dermed er Præchen ude
det bekrefter

Disse Egenhendig Documenter.

Dybt Underdanigst Qvindelig

Amindelse

Over Den

Stormægtigste og Højbaarne

Monarch

Christian den Femte.

Arve-Konge til Danmark og Norge, de Wenders og Gothers,

Hertug udi Sleßwig, Holsten, Stormarn og Ditmersken,

Greve udi Oldenborg og Delmenhorst,

Høyløvlig Jhukommelse;

Ære-Mindet jeg, en uværdig, skrøbelig og brøstfældig Evæ Datter, tienendis

Herskeren i det Høye, og Kongen af Danmark og Norge;

Understod mig (efter lang tvil-raadig betenkende, Knæbøjed at byde frem,
voldte veemodig-kiærlig Jndskud tog Overhaand: J det Haab,

Arve-Monarchen Kong Friderich den Fierde,

Naadig annammer Villen for Verked, af en Venneløs, Aldrende, og bekymred
Encke, i Gud alleene har sin Glæde og Tids Fordriv, mod Timelige Lidelser, hvor
ved Troen prøves. Encker nes Naadige Dommer i Himmelen, lade sin ny Salvede
opfyldes med Velsignelser, som *Michæas* af HErrens Aands Kraft, Ynsker uden
Afladelse

Det Kongelige Huuses

Dybt-ydmyg,
Underdanigste og Pligt-skyldige
Forbeder-Jnde i HERren
Dorothe Engelbrets Daatter
Sal: *Ambrosii* Hardenbecks.

Sørgelig Sang.

Under Melodie:
Naar min Tid og Stund er for Haand.

In Nomine JEsu!

1.

Ach HERre GUD i Himmelen,
Du Landsens Fader giemte,
Din Salvede, Din kroned Ven,
Kong Christian den Femte,
En Loflig-dyrebar Regent,
Jt Ynske-Lius i Naade tent
For Dannemark og Norge.

2.

De tvende Rigers Sool og Glands,
Dit Naadig Billed ligned,
Den Jordisk GUD, den æret Krands,
Hver Undersaat velsigned,
Udvelled Dyder, elsked Fred,

Det bar Lifsalig Fructer.

3.

Den Christen Helt Kong Christian

Paa CHristum stadig trode,

At nøtte Navned var Hand van,

Tre Ting er alle gode,

Det tog din kroned Ven i agt

Og trøstig indgik gammel Pagt,

Da Siæl og Legom skiltis.

4.

Ad Zion drog den Tapper Helt

Til Rolighed fra Møyen,

Hans bortgang mørkned Glædens Telt

Og vædet manges Øyen.

Ved Suk og Graad for Dødsens slav

Paa hver Jndbygger, Høy og Lav,

En Bitterhed var kommen.

5.

Sort Sørge-dragt alt Landet bær,

Og Folket er bedrøved,

Pragt, Streng-leeg og lystig Fær

Blev kasted hen i støved,

Fordi den Glæde-Sool gik ned,

Hvis Naade-Straaler ikke gled,

6.

Forandring gjør atskillig Tegn,
Erfarenhed det lærer,
Paa Sool-skin plejer følge Regn,
Vand-løbet fløør og fiærer,
Naturen er omskiftelig
J Ny og Næ det hender sig,
Bekymring skiuler Glæden.

7.

Veemodig raabte med en Mund
All Sørge-Standens Orden,
Gud glæde Kongen for hver stund,
Han leved her paa Jorden,
Barmhiertig, taalig, Engel-from,
Retsindig keck, gav Lov og Dom,
Berømmelsen fortiente.

8.

At Skilsmis bolner Sør og Noor,
Hver tro Gemyt erfarer,
Roos-værdig Navnet staar i Floor,
Alt medens Verden varer,
Hand i sit Regiment saa rar,
Som Josaphat og David var
Gudfrygtig og Retfærdig.

9.

Det Spejl Hand her i siune fik,
Andagtens Rødder fested,
Til Hand bereed ad Zion gik
Og førig Konger giested;
Far vel, far vel, far Evig vel
Stormægtigste Høybaarne Siæl
Du Søde JESUM favned.

10.

J Himmelen fra Dødsens dal
Monarchen for din Throne,
Antar blant udvald Førsters Tal,
En Evig Arve-Krone,
Og hos sin Kongelige Sæd,
J Lifsens Kiortel Engle-klæd,
Glad-Hierted triumpherer.

11.

Haleluja, *Victoria*,
Laudamus i det Høye,
Og Hosianna siunges da
Frimodig uden Møye,
Klenodet er Musiken værdt
Hver Christen nyder her har lærdt,
Den gode Strid at stride.

12.

Jndvikled i dit Hierte,

Gik fordum bort all Verdens Vej,

Jsraels Folk til Smerte,

Men Læge-Sønnen Salomon,

J Konge-Sædet redebon,

Skinbarlig lindred Qviden.

13.

Viisdommens Aand og Dyders Ros

Navn-kundig Hannem fryded

Hand din Befalning, og der hos

Sin Faders Raad adlyded

Som sagde, mit i Dødsens Krig:

Vær trøstig, og vær Mandelig,

Blant videre Formaning.

14.

Tag det ad *Notam* Trøstens Gud,

Af Danner Konge-Roden,

Sprang Laurbær-Greenen frugtbar ud

Hvor i vi venter Boden,

En Friderick et Dyde-Spiir,

Den Oldenborgske Stammis Ziir,

J Fædris Food-spor træder.

15.

Hans Navn udtydis Frede-Rig,

Lad Ham, som det behager Dig,

J Dine Veje vandre,

Og efterfølge Salomon

Til Hand i Fred med Simeon

Omfavner sine Fædre!

16.

Nu Ærens Konning, Livsens Sool,

Kron naadig Dydens Kierne;

Sæt Hannem paa sin Konge-Stool,

Blank som en Morgen-Stierne;

Leg til Hans Alder femten Aar,

Saa Ezechiaë Maal Hand naaer,

O alle HERRERS HERRE!

JESu JESu Davids Søn,
Hør *Dog Endelig Den Bøn.*

Stormægtigste og Højbaarne Himmel-given

Monarch,

Friderich den Fierde,

Arve-Konge til Danmarck og Norge, de Wenders og Gothers,

Hertug udi Sleßwig, Holsten, Stormarn og Ditmersken,

Greve udi Oldenborg og Delmenhorst.

Efterdi Hans Kongelige Herr Fader Højlovlig Jhukommelse, Værdigede min
simpel Digte-Pen naadige Øjen Ao. 1685, Trøster jeg mig ved,

Hans Frede-Rig Ære-Kroned Søn,

i lige Maade *Anno* 1700 naadig anseer min dybt underdanigste Skrive-Pligt, stilled efter det kleinlige Qvinde-Pund, som Mesteren med den lærde Tunge satte ned hos et ufuldkommen Ribbeen; nøttige Betenckninger, som Gave-Pundet paa Mesterens Behag bringer til Veje blant Christne Siæle mellem hvert, faaer Adams Højlærde Mand-Kiøn taale; Aanden blæser hvor den vil, og hvad Hiertet er fult af, løber Munden over.

Fred være med Arve-Monarchen, fra Solens Opgang og til hendis Nedgang!
ynsker jeg Trohiertig, Der lever og dør

Hans Kongelig Majestets
Allerunderdanigste, og dybt-ydmyge
Forbeder-Jnde i HERren
Dorothe Engelbrets Daatter
Sal: *Ambrosii* Hardenbecks.

**At Sorrig og Glæde vandrer tilhaabe,
Vidner
Fryde-Sangen.**

Melodien: O Gud skee lof til evig Tid.

Gloria in Excelsis Deo.

1.

Nu kommer Sool-skin efter Regn,

Nu svinges Frydens Fane,

Nu bruger vi, som til it Tegn,

Jsraels Folkis Vane.

2.

Der først begræd Kong Davids Død,

Og siden skreeg af Glæde,

Da Salomon ved Kronen nød

Sin Faders Konge-Sæde.

3.

Os pinlig angreb Dødsens Ran,

Og *Colloquinter* strøde,

Vi sørged for Kong Christian;

Den Ank bar bitter Grøde.

4.

Nu Friderich bær Konge-Krands,

Sød Frugt til Veje bringer,

Gjør Glæden paa Bekymring Stands,

Og Hosianna klinger.

5.

Dybt-ydmyg byder jeg i Skat,

Fryd-skraal blant Læg og Lærde,

Omquæd er: *VIVAT, VIVAT*

Kong Friderich den Fierde!

6.

Her ventis *Echo* oven fra,

Regenten i det Høje

Afstaar it naadigt Hephata,

To Riger kand fornøje.

7.

Hvers Mund-Held er i Glædens Sag:

Tak have Frelser-Manden,

Blev en Dør luckt paa Nødens Dag,

Oplukked Hand en anden.

8.

Udvelled for sit Folk igien

En Tapper Landsens Fader,

Ny Salvede, ny kroned Ven,

Højst opnaaer Dydens Grader.

9.

Hør! Trøstens Gud det har stadfest,

Nu vil din Engel siunge

Om Naade og om Ret, dernest

Dig love med sin Tunge.

10.

Hand vil og handle viiselig,

Som en Retfærdig Dommer,

J en fuldkommen Vej for Dig,

Naar Du til Hannem kommer.

11.

Og vandrer trolig i Hans Huus,

Dit Ord saa vel behager,

Hand efter Davids forgangs Lius

Undviger Onde Sager.

12.

Og hader Overtræderen,

Hos Ham skal ikke blive,

Vanartigt Hierte, Ondskabs Ven

Maa sig fra Ham begive.

13.

En ond Bagvasker gjør Hand bar,

Sin Næste lumsk foragter,

Og lider ikke, den der har

Stort Mood og stolte Fagter.

14.

In Summa, uretsindig Kre,

For Ham er Galde-blandet,

Hans Øjen seer kun efter de

Trofaste udi Landet.

15.

At de hos Hannem skulde boo,

Humeuren ej forandrer,

Beständig nyder Disse Roo,

Tillige den som vandrer,

16.

Paa hiin fuldkomne Vej, den Svend

Skal være Kongens Tiener,

Saa gaar det udvald Rigens Mænd,

Sig paa Trofasthed læner.

17.

Hand holder ikke falske Folk

Og Løgnere, Bagvaskers Tolk,

Hos Hannem trivis ikke.

18.

Had Hand til alle Lyder bær,

Det ene med det andet,

Og aarle ødelegger hver

Ugudelig i Landet.

19.

At Hand enhver Misdedere,

Kand af Din Stad oprykke,

Jt Himmel-*Fiat* det skal ske,

Du naadig vil samtykke.

20.

Formeer, O JEsu, Davids Søn,

Monarchens Herre-Dømme,

Dig aabenbarlig og i Løn

Sit Hierte vil indrømme.

21.

Hans Symbolum for alle Mand

Udbredis Dig til Ære,

Gud er min Hielper, siger hand,

Det Sprog skal Prisen bære.

22.

Lad Hannem klog som Salomon,

Som Ceder-Træ paa Libanon,

Som liflig Blomster-Enge.

23.

Til Hand, om det behaged Dig,

Opnaaed *Nestors* Alder,

Og egen Sæd lod efter sig,

Mand Arve-Konger kalder.

24.

Vær self imidlertiid Hans Skiold,

Al Ondskab vil afverge,

Saa staar Hand mod Tyranners Vold

Grund-fast som Zions Bierge.

25.

Jedidiah vor Øjens Lyst

Din Elskeligis Hierte,

Sæt som et Jndseil paa dit Bryst

Mod al utaalig Smerte.

26.

Blev Hand Uvenners brusen var,

Volds Handel efter abed,

J Løndom eller aabenbar,

Da stat med Ham for Gabed.

27.

Saa gielder ingen Morder-Telt,

Saa bliver uden hinder

Kong Friderich Arv-kroned-Helt

En Evig Seier vinder.

28.

For Ham lad Naadens Tid og Stund

Opgaa som Morgen-Røden,

Det ynsker jeg af Hiertens Grund

Hver *Dag Ervarter Døden.*

**Ære Være Gud J Det Høye Fred paa Jorden!
Og J Mennisken En Velbehagelighed.**

**Stormægtigste Himmelbaarne
Første og Enevoldz Herre
Friderich Den Fierde**

Arve-Konge Till Danmark og Norge, De Venders og Gothers,
Hertug udj Slesvig, Holsten Stormarn og Ditmersken,
Greve udj Oldenborg og Delmenhorst.

En bekymred, udmatted skribenter-Jnde, Øved og Prøved i Kaarsens Skole,
begiærer Vemodig og Aller ydmygeligst med Heldet [Hoved] og bøyed Knæ, Att
Den Store Monark, som En Gudz Engell Vilde Aff Sær Kongelig Naade, Værdige
En Kiærlig Velkom-sang og Videre Sandru Aabenbaring, Quindelig Enfoldig
sammen føyed, Miskundige Øyen og Øren, for Mesteren Med Den Lærde Tungis
skyld, Der giver Tilkiende Hans Krafft Er Sterk J De skrøbelige, Jtt Naadigt Echo
og Trøstelig Fiat, Venter J Haabed Hans Kongelig Majesteetz Høyt forbundne,
Dybt

underdanigste og u-afladelig Forbeder-Jnde J Herren *Dorothe Engelbretz*

Datter

Sl: Ambrosij Hardenbekz.

J Jesu Naffn skall All Vor Gierning skee.

1.

O Nordens Lius og Liiff En Sød Gudz Engel Ligner,
Too Rigers Sooll og Glandz, Huer undersaat Velsigner,
Velkommen Dyders SPEill! Velkommen J Den By,
Vaad-Jlden Tungt greb An, og Folked Motte fly.

2.

Gudz Templer Er (: Disverr:) Bedrøveligst Att skue,
Som Bane-saared fik Da Bergen Stod J Lue,
Till Ordetz svekning, og till Deris under gang,
Huis Midler Huus og Hiem, i Hast fra Dennem sprang.

3.

All Byens Jndbyggere sig Ved Hans Komme glæder,
Blant Talled ieg, J Løn Mitt Hosianna Quæder,
Og med Haleluia frem Byder Zions Sang,
Att Røsten oven till J Høyden giver Klang.

4.

En Field-gaas Auled Her og Føed Aff Levi Stamme,
Dens Ensam Digte-Pen J Naade Hand Annamme
Den Store Friderich, Den Dyrebar Regent
Prisværdig, from og Mild udj sitt Regiment.

5.

Gudz Engler bæere Ham Paa Deris Trygge Hænder,
Til Hand, Af Dag Mæt seer Frugten Af Hans Lænder,
Att Sidde Prydelig Paa Kongens Arve-Stooll,

6.

Gid Alt Dett Konge-Blood! Till Gudz og Landsens Ære,
Rood-fæst som Ceder Træ, Maa Arve-Kronen bære!

Og Træde Priselig, saa Lenge Verden Staar,

J Fædris Fode-spor, Gudz fryct Klenodet Naaer.

7.

Med Kronen, Scepter, Spiir og Kongelige Dyder,
Liffz Førsten, siunlig Viis sitt Ære-Billed Pryder,

Att Hand Lyksalig Maa Regere Mange Aar,

J Gudz fryct, fryd og fred Min Hiertens ynsk bestaar!

8.

For Konning Friderich Den fierde fromhedz Kierne
Oprinde Naadsens Sooll og Hver Liffsalig Stierne,

J Ham og Hans Natur, All Nordens Lyst og Ziir

Vi ser Augustum Med sitt Mildhedz gylden Spiir.

9.

Gud Self Sin Kroned Ven og Salvede Ledsage!

Frimodig føre Ham frem og igien Tilbage!

Lykynskning Paa Hans Vej, Strør Kiærlig alle Mand

Huers Amen leggis! till J Høy og Nedrig Stand.

10.

Forsiun Aff Himmelen fred over Hannem Liuser,

Nu Førster, En og Hver, Jmod Hin Anden Bruser

Med sværd og Vaaben-Brag, Med Voldz Verk Mord og Brand,

Till Folkedz Ach og Vee! Blod-Bad Paa Søde og Land.

11.

For oß, Mod fiende-Ran Gud sette Muur og Gierde,
Stedz Varig Runden om, Kong Friderich Den Fierde,

Att Hand maa sidde Ved sitt Figen Træ J Roo!

In Summa: uden fryct, Glad-Hierted frisk og froo!

12.

Som Voris Vern og Skiold, Vi bør Alvorlig bede,
At Hand sin Naade-Ving, Vill over oß udbrede,

Dett øver u-Paamindt Jtt Saared Creatur,

Ved bøn Anholder om Monarkens krafftig Cur.

J underdanigste Maade: Lydende som følger.

For Eders Majesteet ieg underdanigst Knæler,
Og Dybt ydmygeligst Begiærer Læge-Væler,

Mod ømme smerte-Saar All Redning Viger fra,

Og Quæler, J Betryk En usell Debora

Vaad-Jlden gjorde Bar Elendig Angst og Bange

Nu Huus Vild og forlatt, maa siunge Jammer-sange,

Og bære fremmed sorg for Daglig opholdz Brød,

Faa Leffninger og smaa faar snart En Hastig Død.

Jeg Stedse Quide-fuld J Kaarsens Vande Vader

Barmhiertig Jordisk Gud! og Store Landsens Fader!

Till Naadig Audientz (: Hvor ved ieg Redning seer :)

Min Nød bevæge Ham, Paa Hvad Maneer Det skeer!

Lydagtig Nøyes ieg Med Gudz og Kongens Naade,

Om Armod, sult, og frost End Huden Aff mig flaade,

Regentens Engle-Liud Kand Stille Denne Krig,

Naar Kun Mund-Heldet Er: Din Tro har hiolped Dig!

Aff Støved Reise Hand Den gamle Sanger-Jnde

Fryd-skraaled bød J skatt, Da glæden Lod sig finde,

Da Eve Datters Røst, gav giennem Lufften Døn,

Nu øvis Bede-Konst; Nu Tiggis Naade-Løn.

Jeg Too og Tyve Aar, J Encke Stand har været,

Og Midler over Alt Nødvendig Viis fortæred,

Jntect og Jorde godz J suk og graad bestood,

Domkirkens Penge-Mynt ieg Aarlig Effterlood,

Blev Dog Misundt (: Disverr:) En Klenlig Nøysom Bolig,

Da u-Medlidig Mænd Var Streng og litt u-Rolig,

En Geistlig Trofast Ven Lod bygge Mig En Telt,

Som, uden Aarsag blev Aldelis Neder felt.

Jeg Huus-Vild, maa forgaa, J Dynd og Dybe Vande,

Den første Hun Poet J Arve-Kongens Lande,

Udvald Jedidiah! Aff Medynk før ieg Døør,

Forbinder Till Valeet Dett Anger-Knuste Røør,

Beængst og Rædisløs, gaar som en Fangen Slave,

Maa Derfor, Klagelig Dett Digte-Pund Ned grave

Ribbeened ble betroed Hoß Min JmmanuEll,

Hvor ved Jeg Trøsted mig og Mangen Christen Siæll.

Glorværdigst Potentat! En Liden Encke-Høtte

Hans Ordre Kand formaa, Min svage Krop til Nøtte!

U-frihed, Tvang og Ank, Er under Fremmed Tag,

J Haabed Knælende, Med sammenfoldet Hænder!

Vivat Evindelig Hans Majesteet jeg sender!

Lykynskelser, J Mengd skall Aldrig leggis Ned,

Før Bergens Debora, far Salig Hen J Fred.

Som Arve-Monarkens og Det Kongelig arve-Huusis

Dybt underdanigste, Aller ydmygeste og Fuldtro

Forbeder-Jnde

Hoß Himmelens Gud

Aller underdanigst skreved J

Bergen Den 16 Julij 1704 med

rette Hænder og snublende Knæ

Tilmed seer Dorothea

Røød Øyed ud som Lea

Dorothe Engelbretz Datter

Sl: Ambrosij

Hardenbekz føed 1634 i Januarij Maaned

**Simpell Quindelig Erindring
Over Den Vitt berømte Poet
DOCTOR THOMAS KINGO,
Hvis u-Mistelig Bortgang
Mange Sinde-rig Gemytter beklager**

Dett Vidner *Den Enfoldige*

Digter-Jnde.

Ach! Kingo blev till Jord igien,

Som skrev saa Liffelig Psalmer!

J Himmelen bær Palmer;

Liffsalig Ord: Sær Angenem,

J Sange, og J Sucke,

Forbinder Mangen saared Lem,

J Støved, sig maa bucke.

Bekymred Siælle: Trøste-tør,

Din Aand, og Haand forløster!

Dett Ledsker Anger-knused Rør,

Og bange Hierter Trøster.

Bevægelig Du mig, og Hver

J Gudz fryct underviiser,

Loff-sange, gode fructer bær,

Hvor ved Vj Herren Priiser.

O! Vell O! Vell Anvente Du:

Dett Pund Gud Dig betrode,

Udgangen Aabenbarer Nu,

Din Røst sig Hissed snode!

Du Sang Dig Jnd J Zions Choor

Og Vandret Did med ære

Fra meged ondt i Verden groor

Blandt synd og Sorg: Lad være

Ditt Høye Embedz Stand og Stat

Fik tage mod forliisen

Din Himmel-gang vandt Priisen

Du Tro Arbejder, Nyder Der

Belønning for Din Møye

Og Rolig Liffsens Krone bær

Dig Evig kand fornøye!

Stedz varig Hvile, fred og fryd

All førig u-Ro svecker

Du sover till Basunens Lyd

Aff graven Dig opvecker

Andagtig, fuld aff Aandens Trøst

Du Bede-konsten Øved

Om Døden End, Din Søde Røst

Oss tunglig har berøved

Staar Dog Sang-Korene ved magt,

Vitt om hos Christne Siæle!

Og bliver neppe Neder lagt

Mens De har Maall og Mæle.

Jeg Døer, og lever J Den Tro:

For Thronen Dig att finde.

Der skall vj siunge begge To

Hvad Gud skiød oß J Sinde!

Haleluia, blandt Engle Hæer

Triumph og Jubel Sangen

Din Siæll, Alt giver Klangen!

Min lengis Effter Himmerig

Att blive Hoß De Fromme

Forløseren Annamme Mig

Saa gierne ieg vill komme.

Anmelte fryd og Herlighed

Dig uden Ende glæder

Ade Gudz Mand, Du foor J Fred

Sang-Korene ieg Quæder.

Skyldigst Ære-Minde,

Bedre meent end skreven, meddeelis

Høiagtbar og meget Velfornemme

Sr. Michel Norman, Brudgommen,

Samt Den Ædel-dydige og Gud-elskende

Madame Milde Kaaldrup, Bruden,

Af deris tienstærbødige og Pligtskyldig Forbederjnde *Dorothe Engelbrechts*
Daatter.

Forandring finder stedse rom,

Hvor sorg og glæde Vandrer om

J Verdens Synde-bolig.

Mørk taage skiuler Lykkens Glands,

Naar Sorrig gjør paa glæden stands

Og Mennesken urolig.

De saared Hierter, en og hver,

Bekymmerlig Angst-byrden bær,

Men haabet mager det dog saa,

At taalig Siæle kand bestaa,

Guds forsiun maaden rammer.

Hans Naade bør vi nøyes med,

Om Døden end tar strengt afsted,

Blant Elskende Perssoner,

J høy og nedrig Egtestand

Bort rykker Qvinden fra sin Mand,

Og Mænd fra deris Koner.

Exempel vi skinbarlig har

J dette udvald Engle-par,

En Enke Mand, en Enke,

Som begge sørgelig med skæl

Fik miste deris Egtefell

Ved Dødsens morder-lenke.

Nu, Gud ske lof, den sorg er slugt,

Blev skjønt en dør for dennem lugt,

Da Aabnet Gud en Anden,

Omvendte forrig Klynkke-lyd

Til ønskelig ny Hiertens fryd,

Guds Kraft forandred Standen.

J dag frimodig uden Ank

Staar disse søde Brud-folk blank

J dette Bryllups Gilde,

Nu Michel Norman frydelig

Med sin roes-verdig Milde.

Hans halfve hierte, Siæl og Krop

J Seng og sæde holder trop

Som Egteskab udkræver,

Og for sedvanen gaar igien,

Hand favner saa sin Kierlig Ven,

At hun med hannem stræver

Modellen lønlig søger hafn,

O! Kys og Klap i Jesu Nafn,

Naturen ikke sparer

Courasie og i sindet fro,

Fred være med dem begge to,

Saa lenge Lifvet varer.

Fornøyelig og Angenem

Jmmanuel velsigne dem

Med Helbred, lif og lykke,

Ja trøstig opnaae mange Aar,

Jndtil de met af Verden gaar,

Og hist faar Lifsens Smykke.

Ald møye, synd og sorg forbi,

Det ønsker uden Hykleri

En Simpell Digterinde,

Som Norman jefnlig gjorde got

Hand hos den Herre Zebaoth

Har vederlag at finde.

Hans Reisse fær til Kieristen,

Lyksalig giøre Frelsseren

Til sin og deris Ære!

Her effter sikker dygtig Krop

Ny Himmel-planter dager op,

Naar Gud vil, delt skal være.

Høyædle og Velbaarne Hr. Stifftbefalings Mand,

Vel Edle og Velbyrdige Hr. *Bischof*,

Vel Edle og Velbyrdige Hr. *Assistents-Raad*.

Værdige efterfølgende Sandrue Aabenbaring

Medlidelig Øyen og Øren.

Rednings Middel Enken rester,

Nu mig *Nummer Nix* voldgiester,

Huusvild er det tabte Faar,

Legemed ad Dundej gaar,

Frygdsom, redeløs, foriaged,

Som een Eenlig fugl paa taged

Og Rørdrummen i en ørck,

Sorrig gjør ald glæde mørck.

Bergens Debora fornemmer

Buxefolch den stachel glemmer,

Fløtning gjør forraadet blot,

Lefninger er som een Dot.

Møndig Herre, trøster, trøster,

Fruentimrets forgangs Søster,

Lad da Naaden finde Rom,

Før mit haab utaalig tabes,

Og *Poetens* Geist vandskabes,

Gafve Pundet til *Ruin*,

Som nu veier faa *Quintin*,

For min Scholt er hartad knuset,

Hielper mig i fattig huuset,

At ieg der blant kierling feed

Sidder Roelig i Guds freed.

Noble øfrigheds Personer

Og Dom-Kierchens sær patroner,

Lader Redning siunlig see,

Jche kand ieg svage Kree

Enten grafve eller gøgle,

Skammer mig dog ved at trøgle,

Til ieg Vandrer Kiødsens Vey

Met af Suck og gammel Sey.

Det Endre Documenterne.

Efterfølgende Grafskrift

skal teinis paa Dorothe Engelbregtzdaters sali Ambrosi
hardenbecks ligkiste med vide malede bogstaver paa laaget og
omkring, hun var fød j Bergen 1634 den 16 januari af hederlige
forældre og døde salig 170nb: i hendes alder nb. aar.

Ach siæle brudgom trøstens gud

Nu kom fra megen trengsel

Fra uro møye sorg og synd

Fra redsel fryct og dybedz dynd

Till himmelen bar lengsell

I verden enlig og forlat

Jeg vandret om min siæles skat

Som en forjaget due.

Besk Maræ vand og kummer brød

I suck og anger taare flød

Antente troens lue

Nu ferdig trøstig og bered

Far ieg lykksalig hen i fred

Tit husvil maate fløtte

Bedrøved under byrdens tvang

Jeg klagelig sang jammers sang

En angst den anden møtte

Nu har ieg strid den gode strid

Og ofvervant i naadsens tid

Al pinlig vee og vaade

Det sendebud forløstet mig

Mod mishaab og i dødsens Krig

Du persen for mig traade

Nu rolig blant de dødes tall

Jeg viller i den mørke dal

Stedz varig intil dommen

Da ieg og hver bodferdi lem

I Zion nyder hus og hiem

Hvor glæden er fulkommen

Med joseph der i ro og fred

Jeg glemmer min Elendighed

Barmhiertig salig-giører.

Hos dig og blant din engle hær

Ieg evig glæde neger bær

Hvor ingen sorg mig rører

Af graven glad og ærefuld

Opreisis vi fra støf og muld

Nor røsten siger kommer

Da siunger ieg som debora

Triumph sang og haleluja

Du vedst o naadig dommer

At fra skinhellig hyckleri

Har bedekonsten gjort mig fri

I dig bestod min glæde

Dit kraftig ord i dette lif

Var min udvalde tidsfordrif

Udi mit Enke sæde

Sang ofretz fruct ieg ofret dig

Du plantet self og størcket mig

Andagten siælen gauvner

Tel arbeidz løn jeg venter hist

Hvor mand og børn mig fauvner

Dorothe Engelbretsdatters *Samlede skrifter. II* er lastet ned gratis fra
bokselskap.no